

POLICJA

nr 10 (115), październik 2014 r.

ISSN 1734-1167

www.gazeta.policja.pl

997

już CBSP

**PREWENCJA
POLICJI DZISIAJ**
PERSPEKTYWY I WYZWANIA

Od 6 października br. do 11 stycznia 2015 roku realizowany będzie w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie projekt informacyjno-edukacyjny prezentujący nowoczesną służbę prewencji Policji.

Tym samym przez 12 tygodni uczniowie i studenci z całej Polski, mieszkańcy Warszawy i nie tylko, będą mogli zapoznać się ze specyfiką służby prewencji Policji, w tym zgłębić tajniki wiedzy na temat wyposażenia, umundurowania, ale także ścieżki zawodowej policjanta w poszczególnych pionach służby prewencji Policji.

W ramach projektu odbywać się będą cykliczne wydarzenia towarzyszące, tj. debaty, sympozja, konkursy oraz projekty profilaktyczne skierowane do poszczególnych grup społecznych.

TYDZIEŃ 1	RUCH DROGOWY	6-12.X.2014
TYDZIEŃ 2	ZAWÓD - POLICJANT	13-19.X.2014
TYDZIEŃ 3	KOBIETY W POLICJI	20-26.X.2014
TYDZIEŃ 4	POLSKA POLICJA W EUROPIE I ŚWIECIE	27.X- 2.XI.2014
TYDZIEŃ 5	BEZPIECZNY SPORT	3-9.XI.2014
TYDZIEŃ 6	BEZPIECZNY SENIOR	10-14.XI.2014
TYDZIEŃ 7	BEZPIECZEŃSTWO DZIECI	17-23.XI.2014
TYDZIEŃ 8	BEZPIECZEŃSTWO MŁODZIEŻY	24-30.XI.2014
TYDZIEŃ 9	RAZEM PRZECIW PRZEMOCY	1-7.XII.2014
TYDZIEŃ 10	BEZPIECZEŃSTWO W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I PODCZAS WYPOCZYNKU	8-14.XII.2014
TYDZIEŃ 11	BEZPIECZNY INTERNET	15-21.XII.2014
TYDZIEŃ 12	RUCH DROGOWY	7-11.I.2015

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

bieżące zapowiedzi wydarzeń i relacje z projektu na www.policja.pl i w miesięczniku „Policja 997”.

Zgłoszenia grup telefonicznie: 22 656 67 47
lub mailowo: info@mtip.pl

Więcej informacji na stronie
www.policja.pl

POLICJA

997

TYLKO SŁUŻBA

Narada wojewodów i kadry kierowniczej Policji

- s. 4 Wspólnie o bezpieczeństwie – policjanci i wojewodowie konferowali o najbardziej palących problemach związanych z bezpieczeństwem
- s. 6 Ośmiu wspaniałych – minister SW wręczył odznaczenia nadawane przez Prezydenta RP funkcjonariuszom, którzy wykazali się odwagą
- s. 16 Przybędzie 600 trenerów – cykl szkoleń dla policjantów i pracowników Policji z zakresu Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji
- s. 22 Policja na wspomaganie – nowoczesne narzędzie wspomagające zarządzanie w Policji
- s. 24 Ochroni głowę – kask zabezpieczający jest środkiem przymusu bezpośredniego, ma zagwarantować bezpieczeństwo osobie, której będzie założony
- s. 46 Lubuski Komunik@tor

KRAJ

- s. 43, 46 **Rozmaitości**

SŁUŻBA ŚLEDZCA

Powstanie CBŚP

- s. 8 Nie odpuszczamy – rozmowa z nadinsp. Igorem Parfieniukiem, dyrektorem Centralnego Biura Śledczego KGP
- s. 9 Powstanie CBŚP – nowa jednostka organizacyjna Policji

POLICJANT, KTÓRY MI POMÓŻ

Mł. asp. Joanna Garbacił

- s. 13 Rozwiązuje problemy do końca – tak mówią o niej ci, którym pomogła w trudnych sytuacjach życiowych

U NAS

Seminarium absolwentów Akademii FBI w Quantico

- s. 14 Po raz pierwszy w Polsce – sesja doszkalająca dla absolwentów Narodowej Akademii FBI
- s. 15 Współpraca jest wzorowa – rozmowa z Johnem Bolesem, zastępcą dyrektora FBI do spraw międzynarodowych
- s. 26 Wyjątkowy mecz – piłkarska reprezentacja Policji pokonała gwiazdy TVP 5:4
- s. 51 Artystyczne spotkania – organizowane przez Komendę Powiatową Policji we Wrześni

DAWNO TEMU W POLICJI

Służba kryminalna II RP

- s. 18 Śledczy – zaliczano ich do elity intelektualnej PP, to na nich spoczywał główny ciężar walki z najbardziej niebezpiecznymi kryminalistami

FESTYN PATRIOTYCZNY

„Tobie Ojczyzno”

- s. 20 BOA w akcji – pokaz sprawności policjantów dla młodszych militariów i historii

SZKOLENIE

Symulator kierowania pojazdami uprzywilejowanymi

- s. 25 Radiowozem w wirtualnym świecie – nowatorski projekt, który umożliwi tańsze, bezpieczniejsze i bardziej efektywne szkolenie kierowców radiowozów

STOP KORUPCJI

Poradnik dla policjantów

- s. 28 Walczymy o uczciwość – rozmowa z insp. Ryszardem Walczukiem, dyrektorem BSW KGP
- s. 29 Jak się nie dać skorumpować – radzi policjantom pełniącym służbę na drodze Biuro Spraw Wewnętrznych

HISTORIA

- s. 31 Policyjne kalendarium – październik w latach 1924, 1974 i 1994

PAMIĘĆ

Poległym i Pomordowanym na Wschodzie

- s. 32 Rocznicowe uroczystości w hołdzie zamordowanym policjantom II RP

TYLKO ŻYCIE

Raport NIK

- s. 34 W interesie dzieci i młodzieży – kontrola ujawniła, że działania i szkół, i gmin nie doprowadziły do spadku zachowań patologicznych młodych ludzi
- s. 35 Program „Bezpieczna i przyjazna szkoła”
- s. 35 Nim spotka je zło – przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym w szkołach

PaT

- s. 37 **Rozmaitości**

PRAWO

Nowelizacja k.p.k.

- s. 38 Zmiany w postępowaniu przygotowawczym – cz. 3
- s. 40 Pytania i odpowiedzi
- s. 40 Uprawnienia użytkowników paralizatorów
- s. 41 Przepisy karne ustaw szczególnych
- s. 41 Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych – cz. 1

ŚWIAT

Orkiestra Reprezentacyjna Policji we Francji

- s. 44 Wzruszające koncerty – francuska publiczność oklaskiwała policyjnych muzyków z Polski na stojąco

Z NAMI

Dobry obyczaj w Policji

- s. 47 Przy stole – cz. 2

SPORT

- s. 48 **Rozmaitości**

- s. 50 **KRZYŻÓWKA**

Zwalczanie handlu ludźmi i przestępstw okołoprostytycyjnych, przeciwdziałanie przemocy domowej, a także bezpieczeństwo w ruchu drogowym i zabezpieczenie imprez masowych były najważniejszymi tematami spotkania wojewodów z kadra kierowniczą Policji.

Wspólnie o bezpieczeństwie

Narada, zorganizowana w Uniejowie przez wojewodę łódzką Jolantę Chelmińską, składała się z dwóch części. W pierwszej policjanci i wojewodowie konferowali osobno, w drugiej zaś wspólnie rozmawiali o najbardziej palących problemach.

HANDEL LUDŹMI

Dyrektor Biura Służby Kryminalnej insp. Mariusz Wiatr, zwrócił uwagę, że Polska przestała być tylko źródłem „żywego towaru” i krajem tranzytowym, ale coraz częściej staje się krajem docelowym. Nowym trendem jest wykorzystywanie ofiar handlu ludźmi przez zorganizowane grupy przestępcze do wyłudzenia zasiłków i świadczeń socjalnych.

– Sprawcy wyszukują matki z dziećmi. Obiecują pracę za granicą. Organizują im wyjazd, każąc zabrać ze sobą dokumenty poświadczające posiadanie dzieci. Na miejscu, po dopełnieniu urzędowych formalności, odbierają im dokumenty i odsyłają do kraju. Sami pobierają przysługujące zasiłki. Grupa, którą zlikwidowaliśmy, wyłudziła w ten sposób 7 mln funtów – opowiedział dyrektor Wiatr.

O tym, jak trudno walczyć z handlem ludźmi, mówił gen. insp. Marek Działoszyński.

– Możemy przejść obok ofiary, nawet nie zdając sobie z tego sprawy. Dlatego tak ważna jest wrażliwość i współpraca nie tylko w ściganiu sprawców, ale także w tworzeniu warunków pomagających przełamać ofiarom barierę strachu przed prześladowcami – podkreślił komendant.

Ponieważ zwalczanie tego procederu jest także priorytetem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w spotkaniu wziął udział zastępca dyrektora Departamentu Polityki Migracyjnej MSW Piotr Mierecki. Jego zdaniem ubytki na polskim rynku pracy powstałe wskutek emigracji młodych Polaków są wypełniane także ofiarami handlu ludźmi.

– Jedną z najtrudniejszych do zidentyfikowania form współczesnego niewolnictwa jest niewolnictwo domowe. Sądzimy, że już się w Polsce pojawiło i będzie narastać – ocenił.

O konieczności budowania sieci organizacji pozarządowych pomagających ofiarom mówiła Irena Dawid-Olczyk, prezes Fundacji przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada, która podkreśliła, że dla ofiar ważny jest łatwy dostęp do ludzi, których mogą obdarzyć zaufaniem. Staraniem fundacji, która chce się dzielić doświadczeniami z mniejszymi organizacjami pozarządowymi, powstaje ogólnopolska sieć organizacji, która taki dostęp zapewni.

– Nie wyobrażam sobie, żeby ktokolwiek robił problemy w związku z przejściem policjanta do CBŚP. Tam muszą pracować najlepsi. Wszyscy musimy się z tym pogodzić – podkreślił nadinsp. Mirosław Schossler.

Najbardziej przejmującym momentem była opowieść dziewczyny zaproszonej na spotkanie przez Fundację La Strada. Ukryta za parawanem, łamiącym się głosem opowiedziała o własnych, tragicznych doświadczeniach ofiary zwabionej do Niemiec pod pozorem przygotowania do zawodu. Tam trafiła do domu publicznego. Opowiedziała, jak ona i inne dziewczyny były wykorzystywane i jakimi metodami zmuszano je do posłuszeństwa. Po jakimś czasie, wykorzystując nieuwagę sprawców, udało się jej uciec i dotrzeć na posterunek policji.

– Ta opowieść nie wymaga żadnego komentarza – przejmującą ciszę przerwał Komendant Główny Policji.

PRZEMOC DOMOWA

O przeciwdziałaniu przemocy domowej i roli zespołów interdyscyplinarnych opowiadała zastępca komendanta wojewódzkiego Policji w Łodzi insp. Renata Kasprzyk-Papierniak.

– Ofiarami są nie tylko kobiety i dzieci, ale coraz częściej także ludzie starsi. To wyzwanie wymagające od nas szczególnej czujności i wrażliwości, ponieważ są to osoby, które niezwykle rzadko zgłaszają nam swój problem – mówiła.

Uczestnicy narady zgodzili się, że nie da się skutecznie walczyć z tym zjawiskiem bez realnej współpracy wszystkich zobowiązanych do tego podmiotów.

– Jak ważna jest rola zespołów, nikogo nie trzeba przekonywać. Niestety, lista ich słabych stron i zagrożeń jest długa – oceniła insp. Renata Kasprzyk-Papierniak.

Do najważniejszych zaliczyła m.in. brak środków finansowych na ich działalność, brak skutecznych narzędzi nadzoru ze strony wojewodów, brak uprawnień nadzorczych przewodniczącego zespołu, brak zaplecza logistycznego, nieprecyzyjne regulacje czy poziom wiedzy i umiejętności urzędników wchodzących w ich skład.

– Mimo to przykładów skutecznego działania zespołów nie brakuje. Zespoły to tak naprawdę nie procedury, przepisy czy sprzęt, tylko ludzie – oceniła zastępca komendanta wojewódzkiego.

Do najpotrzebniejszych działań naprawczych zaliczyła m.in. kontynuację wspólnych szkoleń służb działających w zespołach, powo-

lanie instytucji interdyscyplinarnej na szczeblu wojewódzkim, a także dalsze zmiany w przepisach wprowadzające wewnętrzny i zewnętrzny nadzór nad zespołami.

BEZPIECZEŃSTWO W RD

Omawiając tegoroczne statystyki obrazujące bezpieczeństwo w ruchu drogowym, komendant główny, nawiązując do nowo powstałych w komendach wojewódzkich zespołów do zwalczania agresywnych zachowań na drogach, zapowiedział, że w najbliższym czasie poleci sprawdzić, jakie są efekty ich działania w poszczególnych garnizonach.

Zastępca dyrektora Biura Prewencji i Ruchu Drogowego mł. insp. Rafał Jankowski przedstawił propozycje zmian legislacyjnych postulowanych przez Policję, a zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Wśród nich znalazł się postulat podwyższenia górnej granicy mandatu karnego, a także umożliwienie orzeczenia kary aresztu do 14 dni za wykroczenie z art. 86 par. 1, czyli spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, oraz ewidencjonowanie wykroczeń, jeśli wobec sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego, wprowadzenie zakazu kierowania pojazdem w sposób zagrażający bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu drogowego, np. jazda motocyklem na jednym kole.

IMPREZY MASOWE

Dyrektor Głównego Sztabu Policji KGP insp. Krzysztof Lis, podsumowując ponaddwuletnią historię funkcjonowania wojewódzkich zespołów interdyscyplinarnych ds. bezpieczeństwa imprez masowych, ocenił ich pracę dobrze.

– W trakcie ponad 400 spotkań, jakie miały miejsce w czasie dwóch piłkarskich sezonów, udało się stworzyć miejsce wymiany informacji, tworzenia wspólnych strategii i wypracowywania skutecznych rozwiązań. Działania zespołów mają realny wpływ na poziom bezpieczeństwa na imprezach sportowych – podsumował dyrektor Lis.

Dyskusje wywołały rozwiązania rozważane w ramach kolejnej nowelizacji ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Nie wszystkie pomysły uzyskały aprobatę Policji.

– Pomysł przywrócenia na stadionach miejsc stojących jest ukłonem w stosunku do środowisk kibiców. Policji i służbom porządkowym stworzy to jednak problemy i nie poprawi bezpieczeństwa na obiektach – ocenił dyrektor Głównego Sztabu Policji.

Jego zdaniem zmiana, na której Policji zależy, to konieczność uzgadniania projektów budowlanych stadionów z komendantami wojewódzkimi lub stołecznym.

– W tej chwili, poza prawem budowlanym, nie ma żadnego przepisu, który obligowałby inwestora do uzgadniania kwestii bezpieczeństwa z kimkolwiek – podkreślił insp. Krzysztof Lis.

Innym postulatem zmian w prawie, z jakim KGP zwróciła się do MSW, jest możliwość nakładania przez wojewodów kar finansowych na kluby, analogicznie jak robi to UEFA czy związki piłkarskie.

– Takie rozwiązanie jest o tyle sensowniejsze od zamykania przez wojewodów całości czy części obiektu, że dotyczy tylko organizatora i nie pozwala takiej decyzji interpretować jako wymierzonej w kibiców – poinformował gen. insp. Marek Działoszyński.

Inne zdanie miał w tej sprawie wojewoda mazowiecki Jacek Kozłowski, którego zdaniem nakładanie kar finansowych powinno pozostać domeną władz piłkarskich.

– Uczynienie z wojewody organu, który będzie karał, nie jest właściwe. Uważam, że wspólnie udało się nam zrobić wiele, by zmienić nastawienie organizatorów rozgrywek, którzy z coraz mniejszymi oporami stosują kary wtedy, gdy jest to uzasadnione. I tak powinno pozostać – podkreślił.

Z obawami Policji dotyczącymi przywrócenia miejsc stojących na stadionach zgodził się wojewoda małopolski Jerzy Miller.

SZKOLENIA SPECJALISTYCZNE

W części narady, w której brała udział tylko kadra kierownicza Policji, Komendant Główny gen. insp. Marek Działoszyński stwierdził, że jest zadowolony z tegorocznych wyników. Jak podkreślił, wskaźniki obrazujące pracę Policji są coraz lepsze, szczególnie w zakresie służby kryminalnej.

– Kończymy z praktyką awansowania na stopień młodszego aspiranta bez ukończenia szkolenia specjalistycznego. To, co się dostaje za darmo, nie jest szanowane – powiedział gen. insp. dr Marek Działoszyński.

Komendant zapowiedział też powrót do szkoleń specjalistycznych.

– To reakcja na wasze postulaty – powiedział, zwracając się do komendantów wojewódzkich – mówiliście, że ich brakuje, a ponieważ w związku z mniejszą liczbą odejść przesunęliśmy w czasie nabór, szkoły mogą rozpocząć szkolenia specjalistyczne – dodał komendant.

Upowiedział jednak, że uzasadnieniem tej decyzji musi być poprawa jakości pracy w terenie. – Sprawdzimy to – zapowiedział gen. insp. Marek Działoszyński.

Ukończenie szkolenia specjalistycznego stanie się też warunkiem koniecznym do uzyskania stopnia w korpusie aspirantów.

– Kończymy z praktyką awansowania na stopień młodszego aspiranta bez spełnienia tego warunku. To, co się dostaje za darmo, nie jest szanowane – ocenił Komendant.

CBŚP

O tym, jak powinna wyglądać współpraca Centralnego Biura Śledczego Policji z Komendą Główną i komendami wojewódzkimi, mówił dyrektor CBŚ nadinsp. Igor Parfieniuk.

– Jestem przekonany, że cel, jaki nam przyświecał w związku z wyłączeniem CBŚ z KGP, zostanie osiągnięty. CBŚP, koncentrując wszystkie siły na zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, osiągnie więcej – podkreślił Komendant Główny Policji.

Jego zastępca, nadinsp. Mirosław Schossler, zwrócił uwagę, że CBŚP nie będzie prowadziło odrębnego naboru. Swoich funkcjonariuszy będzie mogło pozyskiwać tylko z innych jednostek.

– Nie wyobrażam sobie, żeby ktokolwiek robił problemy w związku z przejściem policjanta do CBŚP. Tam muszą pracować najlepsi. Wszyscy musimy się z tym pogodzić – podkreślił (więcej o wyłączeniu CBŚ z KGP piszemy na stronie 8).

O Systemie Wspomagania Obsługi Policji i Systemie Wspomagania Dowodzenia mówił zastępca dyrektora Biura Łączności i Informatyki KGP mł. insp. Przemysław Więclaw (więcej o SWOP piszemy na str. 22).

Dyrektor Biura Logistyki Policji KGP insp. Waldemar Wódkowski poinformował o stanie realizacji programu standaryzacji, a dyrektor BSK KGP insp. Mariusz Wiatr i komendant Szkoły Policji w Pile insp. Jerzy Powiecki o działaniach podejmowanych w Policji w związku z nowelizacją procedury karnej.

Wśród omawianych tematów znalazły się również działania Policji w ramach funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego, a także współdziałanie Policji z wojewodami w ramach systemu działań obronnych państwa. ■

Ośmiu wspaniałych

Krzyże Zasługi za Dzielność są wyrazem uznania i szacunku wobec profesjonalizmu, jakim wykazali się ci, którzy dla innych narazili własne życie i zdrowie. 30 lipca br. minister spraw wewnętrznych wręczył odznaczenia nadawane przez Prezydenta RP funkcjonariuszom SW, w tym ośmiu policjantom, którzy wykazali się umiejętnościami szybkiego podejmowania decyzji, działania w warunkach zagrożenia i odwagą. Oto ich historie.

wewnątrz budynku mieszkańców. Działania te były znacznie utrudnione ze względu na narastające zadymienie. Mimo trudnych warunków wyprowadzili z budynku m.in. dwóch mężczyzn, którzy w wyniku zatrucia dymem całkowicie stracili orientację. Szybka i zdecydowana reakcja policjantów przyczyniła się do uratowania życia ośmiu osobom.

St. post. Przemysław Gryziak, st. sierż. Arkadiusz Ponisztera, sierż. sztab. Wojciech Dzięgielewski oraz asp. Alfred Kareło – funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Elku.

22 grudnia 2013 roku policjanci zostali skierowani przez dyżurnego do kamienicy, z której okien wydobywał się dym. Wewnątrz budynku było go pełno, nie było nic widać. Mimo ognia i wysokiej temperatury funkcjonariusze rzucili się na ratunek. Nie zważając na niebezpieczeństwo, narażając własne życie i zdrowie, policjanci wyprowadzili z płonącej kamienicy około 40 osób, rannym udzielili pierwszej pomocy. Sierżant sztabowy Wojciech Dzięgielewski i starszy sierżant Arkadiusz Ponisztera w trakcie prowadzonych działań ratowniczych ulegli zatruciu i trafili do szpitala.

St. sierż. Marek Władyka i st. asp. Łukasz Przypisny – funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Malborku.

19 października 2013 roku funkcjonariusze zostali skierowani do pożaru. Z jednego z mieszkań na trzecim piętrze wydobywał się gęsty dym. Nie czekając na przyjazd służb ratowniczych, zaczęli wyprowadzać pozostałych

Mł. asp. Krystian Biegajło – funkcjonariusz Komendy Powiatowej Policji w Głogowie.

7 listopada 2013 roku młodszy aspirant Krystian Biegajło rzucił się na ratunek tonącemu w Odrze mężczyźnie. Policjant, w wyjątkowo trudnych warunkach atmosferycznych, przy silnym prądzie rzeki, narażając własne zdrowie i życie, wskoczył do wody i w głównym jej nurcie podjął tonącego, 92-letniego mężczyznę. Doholował go do brzegu, gdzie zajęły się nim służby medyczne. Natychmiastowa reakcja policjanta uratowała życie mężczyźnie, który sam nie był w stanie wydostać się z wody. Zdarzenie opisane zostało na stronie: <https://msw.gov.pl/pl/aktualnosci/12105,Wyjatkowy-funkcjonariusz-policjant-ktory-uratowal-tonacego-staruszka.html?search=163117>

St. asp. Artur Liziniewicz z Komendy Powiatowej Policji w Opocznie i mł. kpt. Jarosław Woźniak z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.

1 marca 2013 roku na samym środku rozległego zalewu zalał się łód pod trzema młodymi mężczyznami. Najmłodszy z nich zdołał wydostać się na brzeg i wezwać pomoc. Pierwsi na miejscu zjawili się starszy aspirant Artur Liziniewicz oraz młodszy kapitan Jarosław Woźniak z PSP, po chwili dołączyli do nich druhowie z Ochotniczej Straży Pożarnej. Bez wyspecjalizowanego sprzętu ratunkowego, wykorzystując jedynie przycumowaną nieopodal łódkę, udało im się wydostać poszkodowanych na brzeg. Funkcjonariusze, ratując mężczyzn, wykazali się opanowaniem, zdecydowaniem i profesjonalizmem, a przede wszystkim odwagą i poświęceniem. ■

Teresa Piotrowska Ministrem Spraw Wewnętrznych

Prezydent RP Bronisław Komorowski 22 września br. powołał Radę Ministrów. Ewa Kopacz została 14. premierem Rzeczypospolitej. Oprócz niej akty nominacji otrzymało 18 ministrów nowego rządu. Szefem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych została Teresa Piotrowska.

Tuż po uroczystości w Pałacu Prezydenckim minister Teresa Piotrowska udała się do siedziby resortu spraw wewnętrznych. Została przywitana przez ustępującego ze stanowiska Bartłomieja Sienkiewicza. Były minister SW przekazał Teresie Piotrowskiej gabinet szefa resortu. Następnie Bartłomiej Sienkiewicz pożegnał się z pracownikami urzędu. W galerii zdjęć byłych ministrów spraw wewnętrznych zawiesił swoją fotografię.

Teresa Piotrowska urodziła się 5 lutego 1955 roku w Tzewie. Jest absolwentką Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w tym mieście. Ukończyła teologię i historię na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie.

Od 1994 roku zasiadała w radzie miejskiej w Bydgoszczy, a następnie w zarządzie tego miasta. Cztery lata później ówczesny premier powołał Teresę Piotrowską na wojewodę województwa bydgo-

skiego. Pełniła tę funkcję od marca do grudnia, by następnie zostać wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych. Od 2001 do 2007 sprawowała mandat posła IV i V kadencji Sejmu RP z okręgu bydgoskiego. W 2007 roku z powodzeniem starała się o reelekcję. W Sejmie zasiadała w Komisji ds. Kontroli Państwowej. Po raz czwarty posłanką została po wyborach parlamentarnych w 2011 roku. ■

A.Ch.
zdj. MSW

Kadry

1 września 2014 r. minister spraw wewnętrznych odwołał z zajmowanego stanowiska insp. Michała Domaradzkiego, komendanta wojewódzkiego Policji w Lublinie, a następnego dnia powołał go na stanowisko komendanta stołecznego Policji. 2 września na stanowisko komendanta wojewódzkiego Policji w Lublinie został powołany nadinsp. Dariusz Działo, który dotychczas kierował garnizonem stołecznym. 12 września 2014 r. zmieniło się kierownictwo Biura Finansów Komendy Głównej Policji. Eliza Wójcik, dotychczasowa dyrektor, została przeniesiona do pracy w Ministerstwie Sprawiedliwości. Do realizacji zadań określonych na stanowisku dyrektora Biura Finansów KGP został wyznaczony jej zastępca Jarosław Wyżgowski. ■

ArtK

Dobór „misjantów” na lata 2015/2016 r.

Wydział ds. Kontyngentów Policyjnych i Oficerów Łącznikowych Biura Międzynarodowej Współpracy Policji KGP prowadzi dobór policjantów – ekspertów do udziału w misjach i operacjach policyjnych ONZ i UE w 2015/2016 r. Policjanci zainteresowani udziałem w postępowaniu powinni kierować raporty do Komendanta Głównego Policji za pośrednictwem dyrektora Biura Międzynarodowej Współpracy Policji KGP, z zachowaniem drogi służbowej, w terminach wskazanych przez właściwe komórki kadrowe KWP/KSP, szkoły Policji i Biura KGP. Raporty powinny wpłynąć do Wydziału ds. Kontyngentów Policyjnych i Oficerów Łącznikowych BMWP KGP nie później niż do 10 października 2014 r. ■

A.Ch.

SIATKA 2014

Od 28 sierpnia do 23 września, w związku z rozgrywanymi w Polsce Mistrzostwami Świata w Piłce Siatkowej, w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie pracowało całodobowo Policyjne Centrum Dowodzenia (PCD). 68 osób prowadziło działania w ramach operacji pod kryptonimem SIATKA 2014.

Wszystkim 24 reprezentacjom startującym w siatkarskim Mundialu towarzyszyli akredytowani przy nich funkcjonariusze, których zadaniem było zapewnienie sportowcom opieki i ochrony.

Podobnie jak w czasie zabezpieczenia Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 pracownicy PCD kontrolowali pracę policjantów na terenie całego kraju, ze szczególnym uwzględnieniem tych miast, w których rozgrywane były mecze. Tam również na czas mistrzostw powstały specjalne centra operacyjne. W PCD pracowali nie tylko funkcjonariusze Policji, ale także przedstawiciele Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Ochrony Kolei oraz Polskiego Związku Piłki Siatkowej. Zadaniem centrum była wymiana informacji i koordynacja działań poszczególnych służb.

Dyrektor Głównego Sztabu Policji KGP insp. Krzysztof Lis wręczył osobom zaangażowanym w pracę PCD podziękowania za profesjonalne i sumienne wykonywanie obowiązków służbowych (na zdjęciu). ■

A.Ch.
zdj. Mariusz Mazewski

Nie odpuszczamy

Rozmowa z nadinsp. Igorem Parfieniukiem, dyrektorem Centralnego Biura Śledczego KGP

Nie doczekamy kryształowego jubileuszu CBŚ. Jesteśmy w przededniu wyodrębnienia się biura ze struktur KGP. Od kiedy będzie można zwracać się do Pana „Panie Komendancie”?

– Nie wiem, czy do mnie, ale zmiany wejdą w życie 9 października (rozmowa została przeprowadzona 11 września br. – przyp. P.Ost.). Zacznie wtedy działać nowa jednostka organizacyjna – Centralne Biuro Śledcze Policji, którym kierował będzie komendant.

Czy logistycznie CBŚ jest przygotowane do takiej zmiany? Widzę, że co chwila podpisuje Pan dokumenty, w korytarzu kolejka naczelników...

– Wydzielenie polega na tym, że całość prac przechodzi z CBŚ KGP na CBŚP. Są sprawy operacyjne i procesowe, których nie możemy zakończyć 8 października, a dzień później powiedzieć – *zaczynamy nowy rozdział*. Staramy się, aby proces przekształcenia biura przebiegł jak najbardziej płynnie, aby policjanci i pracownicy nie byli odrywani od swoich obowiązków do pracy typowo papierkowej. Jesteśmy powołani do zwalczania przestępczości i to jest nasze główne zadanie.

Ostatnio dużo zdejmujecie z rynku narkotyków i nielegalnych papierosów.

– W Łódzkiem na początku września zlikwidowaliśmy dużą plantację marihuany, zabezpieczyliśmy 560 kg tego narkotyku. Tym jednym uderzeniem zrealizowaliśmy połowę tego, co zabezpieczyliśmy przez pierwszych osiem miesięcy tego roku.

9 września zlikwidowaliśmy w województwie pomorskim nielegalną fabrykę papierosów. Zabezpieczyliśmy linię produkcyjną o wydajności miliona sztuk papierosów na dobę. Zatrzymaliśmy 7 osób. Zabezpieczyliśmy 2 mln już gotowych papierosów i 3 tony krajanki.

Mamy też dużo zabezpieczonego mienia. Za pierwsze osiem miesięcy już ponad 301 mln zł. A w ubiegłym roku w tym samym okresie była to kwota 226 mln zł.

Wróćmy do reorganizacji – czy wśród podległych Panu ludzi nie było obaw związanych z wyjściem ze struktur KGP?

– Pojawiały się głosy, że to w pewnym stopniu degradacja pozycji, z poziomu komendy głównej do jednostki niemal szczebla wojewódzkiego. Na spotkaniach tłumaczyliśmy, że nie ma takiej zmiany. Mamy zapewnienia i ze strony komendy głównej, i ze strony ministerstwa, że na tym przekształceniu nikt nie straci.

Wyodrębnienie na pewno skróci drogę decyzyjną w wielu sprawach.

– Przede wszystkim chodzi oczywiście o kontrolę operacyjną. Komendant CBŚP zyskuje uprawnienia występowania z wnioskiem o stosowanie kontroli do prokuratora generalnego i do Sądu Okręgowego

wego w Warszawie. Ścieżka zostaje taka sama, ale skraca się proces decyzyjny.

Komendant CBŚP będzie miał większy wpływ na budżet jednostki. Jest taki pomysł, aby w ramach rozdziału środków wyodrębnić budżet CBŚP tak, aby jego komendant wiedział, ile pieniędzy ma do dyspozycji.

Półtora roku temu rozmawialiśmy, że nie chcecie samodzielności finansowej.

– I dalej tak jest. Komendant CBŚP będzie miał wpływ na kształtowanie budżetu biura już na etapie planowania budżetu KGP. Jest to pewna nowość. Budżet jako taki nie będzie istniał, więc nie potrzeba będzie instytucji i ludzi do jego obsługi, ale komendant będzie nadzorował wydawanie przydzielonych CBŚP pieniędzy. Obsługą centrali i zarządu warszawskiego będą zajmowały się: Biuro Finansów, Biuro Logistyki Policji i Biuro Łączności KGP. Natomiast zarządy terenowe będą obsługiwane finansowo i logistycznie przez komendy wojewódzkie właściwe miejscowo. Komendanci wojewódzcy dostaną z KGP dodatkowe pieniądze na funkcjonowanie zarządów CBŚP.

Gdybyśmy wyodrębnili się kompleksowo, to trzeba by było stworzyć około 200 etatów cywilnych dla ludzi, którzy obsługivaliby księgowość i logistykę. Pojawiały się propozycje, aby przenieść etaty z innych biur i wydziałów komend wojewódzkich, ale ja byłem komendantem wojewódzkim i wiem, że np. osoba, która rozlicza faktury CBŚ, ma także mnóstwo innych obowiązków.

Być może kiedyś dojdziemy do wniosku, że jesteśmy gotowi, aby przejąć także funkcję finansowo-logistyczną, na razie prościej jest w ten sposób. Inaczej stworzyłby się taki galimatias, że na rok sta-

nęlibyśmy w rozwoju. Nie możemy sobie na to pozwolić, bo przestępczość nie stoi w miejscu.

Struktura została już dostosowana wcześniej, ale ostatnio też zaszyły ważne zmiany.

– Tworzymy zarząd – nazwijmy go technicznego wsparcia operacyjnego, z którego pomocy będą mogły korzystać inne zarządy, a nie tylko zarząd operacji specjalnych.

Od kwietnia funkcjonuje wydział do zwalczania cyberprzestępczości, choć przy reorganizacji nie był planowany. Musimy wyprzedzać ruchy przestępców.

Kwatera główna CBŚP to docelowo budynki przy ul. Podchorążych w Warszawie. Czy prace adaptacyjne już ruszyły?

– Wszystko zmierza ku szczęśliwemu finałowi. Jesteśmy na etapie kończenia dokumentacji technicznej. Na ul. Podchorążych z różnych miejsc w stolicy przeniesie się cała centrala CBŚ. Sprawę pilotuje Biuro Logistyki Policji KGP. Mamy zapewnienia, że jeszcze jesienią zostanie rozstrzygnięty konkurs na realizację tej inwestycji. Liczymy, że zimą zaczną się roboty. Te dwa budynki już stoją. Prace w środku można wykonywać.

Czy dotyczy to także Centrum ds. Uprawnień?

– Centrum będzie w jednym z dwóch budynków, o których wspominałem, a ponieważ pieniądze na jego stworzenie musimy wykorzystać do końca 2015 r., będzie on adaptowany nieco szybciej. Jeśli nie zdążymy, fundusze unijne przeznaczone na stworzenie centrum przepadną.

Firma, która wygrała przetarg na instalację centrum, ma zagwarantowane pół roku na położenie całej infrastruktury. Na wiosnę planujemy zakup centrum mobilnego, ale ono musi być kompatybilne z tym stałym. Czas nagli, ale każdy zdaje sobie sprawę, że gra idzie o 9 mln zł. Potem musimy mieć jeszcze czas na testowanie urządzeń.

Czego życzyć Panu na najbliższe tygodnie?

– Jak najbardziej łagodnego przejścia z CBŚ KGP do CBŚP. Żeby ludzie jak najmniej byli angażowani do sprawdzania numerów dzienników, a jak najwięcej mieli czasu na to, do czego są powołani, czyli zwalczania przestępczości. Przestępcy wiedzą, że się wyodrębniamy, ale czują nasz oddech. My nie odpuszczamy.

Dziękuję za rozmowę. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. autor

Powstanie CBŚP

Parlament RP przyjął 26 czerwca 2014 r. *ustawę o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw*, związaną między innymi z utworzeniem nowej jednostki organizacyjnej Policji – Centralnego Biura Śledczego Policji. Dotychczas CBŚ funkcjonowało w ramach struktur organizacyjnych Komendy Głównej Policji.

Utworzenie nowej jednostki organizacyjnej stanie się faktem po upływie 30 dni od dnia opublikowania ustawy¹ w Dzienniku Ustaw RP, a więc 9 października 2014 r.

GENEZA ZMIAN

Koncepcja wyodrębnienia Centralnego Biura Śledczego ze struktur policyjnej centrali wynikała przede wszystkim z różnego charakteru zadań obu podmiotów. Rola Komendy Głównej Policji koncentruje się przede wszystkim na koordynowaniu działań jednostek Policji w zakresie celów określonych jako ustawowe zadania Policji, tworzeniu warunków do sprawnej i skutecznej działalności służb Policji, opracowywaniu kierunków ich rozwoju oraz obowiązujących w tym zakresie priorytetów. Natomiast rola Centralnego Biura Śledczego, jako komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji posiadającej dodatkowo rozbudowaną terenową strukturę, koncentrowała się przede wszystkim na rozpoznawaniu zorganizowanych grup przestępczych i metod, jakimi się posługują, prowadzeniu postępowań przygotowawczych w tych sprawach, realizacji operacji specjalnych oraz programów ochrony świadków koronnych i osób dla nich najbliższych. Tym samym Komendant Główny Policji, oprócz działalności odnoszącej się do strategicznych aspektów rozwoju formacji policyjnej, był jednocześnie organem działającym na poziomie operacyjnym i taktycznym, właściwym w sprawach zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz realizacji programów ochrony świadka koronnego. Sytuacja ta wymagała modyfikacji z jednej strony po to, by umożliwić Komendantowi Głównemu Policji skuteczniejsze zarządzanie całą formacją, a z drugiej – aby zdecentralizować uprawnienia operacyjne i procesowe, pozwalając na optymalizację realizacji zadań dotyczących zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz prowadzenia programów ochrony świadka koronnego, a więc zadań służby śledczej.

SŁUŻBA ŚLEDICZA W POLICJI

Powołuje się służbę śledczą wchodzącą w skład Komendy Głównej Policji i funkcjonującą pod nazwą „Centralne Biuro Śledcze” – to zapis par. 1 zarządzenia nr 1 Komendanta Głównego Policji w sprawie powołania oraz określenia organizacji, zakresu działania i właściwości terytorialnej służby śledczej, które 14 lat temu stworzyło podstawy do funkcjonowania służby śledczej oraz Centralnego Biura Śledczego w Komendzie Głównej Policji. W odróżnieniu od służb kryminalnej, prewencyjnej oraz wspomagającej służba śledcza nie była, do momentu wejścia w życie ustawy z 26 czerwca 2014 r., rodzajem służby, na który bezpośrednio wskazał ustawodawca w art. 4 ustawy o Policji. Podstawą jej działania było przytoczone wcześniej zarządzenie Komendanta Głównego Policji. Dopiero zmiana ustawowa, związana z utworzeniem Centralnego Biura Śledczego Policji, zaliczyła służbę śledczą do jednego z ustawowych rodzajów służb w Policji. ▶

► ZWALCZANIE PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ

W Polsce do 1989 roku w sferze prawa karnego nie używano terminu „przestępczość zorganizowana”. Po raz pierwszy termin ten został użyty w art. 5 ustawy z 12 października 1994 roku o *ochronie obrotu gospodarczego i zmianie niektórych przepisów prawa karnego*. Obecnie ustawa z 6 czerwca 1990 r. *Kodeks karny*, mimo że nie zawiera legalnej definicji przestępczości zorganizowanej, to jednak penalizuje w art. 258 udział w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnianie przestępstw.

zdj. CBŚ

Przepisy dotychczasowego brzmienia ustawy z 6 kwietnia 1990 r. o Policji nie zwierały jakichkolwiek uregulowań odnoszących się bezpośrednio do zwalczania przestępczości zorganizowanej². Katalog wskazany w art. 1 ust. 2, do podstawowych zadań formacji zaliczał inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym, a także wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców. Brak wskazania zadania związanego ze zwalczaniem przestępczości zorganizowanej, a przede wszystkim brak jednoznacznego wskazania podmiotu odpowiedzialnego za realizację tych zadań w państwie, eliminują przepisy ustawy z 26 czerwca 2014 r. o *zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw*, ustanawiając wprost Centralne Biuro Śledcze Policji jako jednostkę realizującą zadania na obszarze całego kraju w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości zorganizowanej.

JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA I ORGAN POLICJI

Centralne Biuro Śledcze Policji jako jednostka organizacyjna Policji rozpoczyna swoje funkcjonowanie od 9 października 2014 r. Jego siedzibą

jest miasto stołeczne Warszawa, a kieruje nim Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, który jest organem Policji podległym Komendantowi Głównemu Policji. Tryb powoływania i odwoływania Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji jest analogiczny do trybu przewidzianego dla powoływania i odwoływania komendanta wojewódzkiego Policji – z wyłączeniem obowiązku zasięgnięcia w takich przypadkach opinii wojewody. Analogicznie, w zakresie powoływania i odwoływania zastępców Komendanta CBŚP dokonuje tego Komendant Główny Policji na wniosek Komendanta CBŚP.

W stosunku do Komendanta CBŚP zostało, w myśl przepisów ustawy zmieniającej ustawę o Policji, wyłączone stosowanie przepisów art. 10 i art. 11 ustawy o Policji. Pierwszy z tych artykułów dotyczy obowiązku nałożonego na komendantów Policji do składania właściwym organom samorządowym rocznych sprawozdań ze swojej działalności, a także informacji o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego. Drugi jest związany z uprawnieniem organów samorządowych do żądania od właściwego komendanta Policji przywrócenia stanu zgodnego z porządkiem prawnym lub podjęcia działań zapobiegających naruszeniu prawa, a także zmierzających do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Kluczowe znaczenie dla funkcjonowania nowej jednostki Policji, w kontekście jej ogólnopolskiego zasięgu działania oraz współpracy z pozostałymi jednostkami Policji, ma przepis ustawy zmieniającej przyznający Komendantowi Głównemu Policji uprawnienie do określenia organizacji, rzeczowego i miejscowego zakresu działania oraz zasad współpracy CBŚP z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji.

Według art. 8 ustawy z 26 czerwca 2014 r. o *zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw* Komendant Główny Policji w terminie

30 dni od ogłoszenia ustawy ustanowi tymczasowy regulamin organizacyjny Centralnego Biura Śledczego Policji, który może obowiązywać nie dłużej niż 6 miesięcy od wejścia w życie ustawy.

Kolejny istotny przepis związany jest z następstwem prawnym w sprawach dotychczas należących do właściwości Komendanta Głównego Policji, a po 9 października br. znajdujących się we właściwości Komendanta CBŚP. Art. 9 wskazanej ustawy stanowi, że w zakresie spraw prowadzonych i niezakończonych przed dniem wejścia jej w życie, gdzie Komendant Główny Policji został decyzją sądu lub prokuratora zobowiązany lub uprawniony do dokonania czynności wynikających z ustawy o Policji lub ustawy o świadku koronnym, to zobowiązania i uprawnienia w tym obszarze przejmuje Komendant CBŚP. A w zakresie spraw prowadzonych i niezakończonych w Centralnym Biurze Śledczym KGP, lub w stosunku do policjantów i pracowników tego biura, po wejściu w życie ustawy sprawy te będą prowadzone w Centralnym Biurze Śledczym Policji lub przed Komendantem Centralnego Biura Śledczego Policji. Co istotne, wszelkie czynności uprzednio dokonane w tych sprawach pozostają w mocy. Rozwiązania te to ważny element związany z cedowaniem uprawnień.

DECENTRALIZACJA ZARZĄDZANIA

Z mocy prawa, z dniem wejścia w życie ustawy, dotychczasowi policjanci oraz pracownicy Policji, którzy pełnią służbę lub są zatrudnieni w Centralnym Biurze Śledczym Komendy Głównej Policji, stają się policjantami oraz pracownikami Centralnego Biura Śledczego Policji. Przełożonym właściwym w sprawach osobowych w odniesieniu do funkcjonariuszy, a pracodawcą w odniesieniu do pracowników nowo utworzonej jednostki, od 9 października 2014 r. będzie Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, a nie Komendant Główny Policji. Wiąże się to z wyposażeniem Komendanta CBŚP w uprawnienia m.in. do:

- mianowania, przenoszenia oraz zwalniania policjantów ze stanowisk, przy czym Komendant CBŚP jest właściwy do przenoszenia lub delegowania policjanta CBŚP w ramach tej jednostki organizacyjnej oraz w przypadku, gdy następuje przeniesienie policjanta z innej jednostki organizacyjnej Policji do CBŚP – w wyniku porozumienia zainteresowanych przełożonych i policjanta,
- wyrażania zgody na mianowanie na stanowiska służbowe policjanta przed uzyskaniem przez niego kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby wymaganych na stanowisku przy spełnieniu wymagań w zakresie wykształcenia,
- poddawania policjantów pełniących służbę w CBŚP lub ubiegających się o podjęcie

służby w CBŚP procedurze określającej predyspozycje do służby na określonych stanowiskach lub w określonych komórkach organizacyjnych przez przeprowadzenie testu sprawności fizycznej, badania psychologicznego lub badania psychofizjologicznego,

- ustalania prawa do świadczeń odszkodowawczych i ich wysokości na podstawie przepisów *ustawy z 4 kwietnia 2014 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą* (Dz.U.2014.616),
- zwalniania policjanta ze służby, gdy wymaga tego ważny interes służby,
- korzystania z uprawnień i wykonywania obowiązków pracodawcy, w rozumieniu przepisów *ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy* (Dz.U.1998.21.94 j.t.), kierownika urzędu w rozumieniu przepisów *ustawy z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej* (Dz.U.2014.1111 j.t.) oraz *ustawy z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych* (Dz.U.2013.269 j.t.), w stosunku do zatrudnionych w CBŚP pracowników Policji.

FINANSOWANIE CBŚP

Ustanowienie Komendanta CBŚP dysponentem środków budżetowych Policji stanowiło w toku prac nad ustawą istotną kwestię. Ostatecznie nie wprowadzono regulacji w tym zakresie w ustawie z 26 czerwca 2014 r. *o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw*, co wynika przede wszystkim z faktu, że sposób ustanawiania dysponentów tych środków regulują przepisy Rozdziału 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 15 stycznia 2014 r. *w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa* (Dz.U.2014.82).

Przepisy te dotyczą zarówno sposobu ustanawiania przez dysponenta części budżetowej dysponentów drugiego i trzeciego stopnia bezpośrednio mu podległych, sposobu ustanawiania dysponentów trzeciego stopnia bezpośrednio podległych dysponentowi drugiego stopnia, jak również sposobu ustanawiania dysponentów budżetu państwa kierowników państwowych jednostek organizacyjnych niebędących państwowymi jednostkami budżetowymi. Ponadto w zakresie ustanawiania dysponentów środków budżetowych drugiego i trzeciego stopnia w obszarze spraw wewnętrznych właściwy jest Minister Spraw Wewnętrznych, który w drodze decyzji dokonuje stosownego określenia. Obowiązuje w tym zakresie decyzja nr 27 Ministra Spraw Wewnętrznych z 7 marca 2014 r. *w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa w części 42 – Sprawy wewnętrzne* (Dz.Ur.MSW.2014.11). Zatem

kwestia dotycząca zasad ustanawiania dysponentów środków budżetowych nie jest przedmiotem regulacji ustawowej i w tym zakresie nie znalazła swojego odzwierciedlenia w przepisach ustawy tworzącej nową jednostkę organizacyjną Policji – CBŚP. Niezależnie od tego w toku prac nad ustawą wskazywano, że ustanowienie Komendanta CBŚP dysponentem środków budżetowych pociąga za sobą konieczność utworzenia szerokiego aparatu logistycznego tej jednostki w zakresie finansowym, transportowym, łączności i informatyki, gospodarki materiałowo-technicznej, co przy rozbudowanej, terenowej strukturze jednostki mogłoby doprowadzić do konieczności zaangażowania dodatkowych, znaczących środków finansowych oraz etatowych. Dlatego też aspekt obsługi finansowej oraz logistycznej CBŚP będzie pozostawał we właściwości Komendanta Głównego Policji we współpracy z komendantami wojewódzkimi Policji, na obszarze działania których funkcjonować będą zarządy nowo utworzonej jednostki Policji. Konsekwencją przyjętego założenia jest zmiana w rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. *w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*, polegająca na dodaniu w dziale „754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa” nowego rozdziału „75401 – Centralne Biuro Śledcze Policji”.

Utworzenie odrębnego rozdziału klasyfikacji budżetowej, zgodnie z treścią uzasadnienia do zmiany rozporządzenia, pozwoli w sposób operatywny zarządzać środkami wydzielonymi w budżecie Policji na potrzeby Centralnego Biura Śledczego Policji zarówno przez Komendanta Głównego Policji w odniesieniu do centralnej komórki CBŚP, jak również komendantom wojewódzkim Policji w stosunku do komórek organizacyjnych Centralnego Biura Śledczego Policji usytuowanych na obszarze ich działania.

OPTIMALIZACJA REALIZACJI ZADAŃ POLICJI

To podstawowy argument wyłączenia Centralnego Biura Śledczego ze struktur Komendy Głównej Policji. Zgodnie z uzasadnieniem do ustawy z 26 czerwca 2014 r. *o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw* projektodawca wskazał, że skuteczne zwalczanie stale i dynamicznie przekształcającej się przestępczości zorganizowanej wymaga utworzenia w Policji bardziej elastycznych rozwiązań organizacyjnych. Podkreślił również, że nabycie uprawnień odnoszących się do czynności operacyjno-rozpoznawczych przez Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji usprawni podejmowanie działań policyjnych w odniesieniu do członków zorganizowanych grup przestępczych. Skróci to również okres reakcji na informację, przygotowania operacji specjalnej, wpłynie pozytywnie na profesjonalizm ▶

zdz. CBŚ

► działań oraz zapewni większe bezpieczeństwo obrotu informacją.

By zobrazować nowe ustawowe rozwiązania dotyczące uprawnień Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, mających na celu z jednej strony zapewnienie odpowiednich warunków do zwalczania przestępczości

zorganizowanej, z drugiej zaś – pozwalających Komendantowi Głównemu Policji na optymalizację procesu zarządzania całą formacją, przedstawiono ich zakres w formie tabelarycznej. ■

nadkom. BARTOSZ FURGAŁA
zastępca dyrektora GKGP ds. prawnych

¹ Ustawa o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw została opublikowana w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej 8 września 2014 r. pod pozycją 1199.

² Zadania służby śledczej w Policji, związane przede wszystkim ze zwalczaniem przestępczości zorganizowanej, zostały określone w § 4 zarządzenia nr 1 Komendanta Głównego Policji z 29 lutego 2000 r. w sprawie powołania oraz określenia organizacji, zakresu działania i właściwości terytorialnej służby śledczej.

Rodzaj uprawnienia/obowiązku Komendanta CBŚP	Podstawa prawna	Organ, którego uprawnienie/obowiązek dotyczy dotychczas
Korzystanie i przetwarzanie danych o osobie, uzyskanych przez inne organy, służby i instytucje państwowe w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, bez wiedzy i zgody osoby, której dane te dotyczą. Policjanci CBŚP będą mieli prawo do żądania od administratora udostępnienia im tych danych na podstawie imiennego upoważnienia udzielonego przez Komendanta CBŚP.	Art. 14 ust. 5 ustawy o Policji	Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji
Wnioskowanie do sądu o zarządzenie kontroli operacyjnej po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego.	Art. 19 ust. 1 ustawy o Policji	Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji
W przypadkach niecierpiących zwłoki zarządzenie kontroli operacyjnej po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego z jednoczesnym wystąpieniem do właściwego miejscowo sądu okręgowego o wydanie postanowienia w tej sprawie.	Art. 19 ust. 3 ustawy o Policji	Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji
Zarządzenie, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego, czynności operacyjno-rozpoznawczych polegających na dokonaniu w sposób niejawni lub złożeniu propozycji nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi, albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie, lub którymi obrót są zabronione, a także przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej.	Art. 19a ust. 3 ustawy o Policji	Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji
Zarządzenie niejawnego nadzorowania wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa, jeżeli nie stworzy to zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego, z jednoczesnym niezwłocznym zawiadomieniem prokuratora okręgowego.	Art. 19b ust. 1 ustawy o Policji	Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji
Wnioskowanie do właściwego sądu okręgowego o wydanie zgody na korzystanie z informacji dotyczących umów ubezpieczenia, a także przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową.	Art. 20 ust. 5 ustawy o Policji	Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji
Uzyskiwanie od podmiotu prowadzącego działalność telekomunikacyjną danych, o których mowa w art. 180c i 180d ustawy z 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne i przetwarzanie tych danych. Policjanci CBŚP będą mieli prawo do żądania od przedsiębiorcy nieodpłatnego udostępnienia im tych danych na podstawie pisemnego wniosku Komendanta CBŚP.	Art. 20c ust. 2 pkt 1	Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji
Uzyskiwanie danych dotyczących osób korzystających z usług pocztowych oraz danych dotyczących faktu i okoliczności świadczenia lub korzystania z tych usług, a także przetwarzanie tych danych. Policjanci CBŚP będą mieli prawo żądania od podmiotów uprawnionych do świadczenia usług pocztowych udostępnienia im tych danych na podstawie pisemnego wniosku Komendanta CBŚP.	Art. 20d ust. 2 pkt 1	Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji
Wykonywanie postanowień prokuratora w przedmiocie zastosowania ochrony lub pomocy dla świadka koronnego, podejrzanego – po spełnieniu odpowiednich warunków, lub osoby dla nich najbliższej.	Art. 18 ust. 1 ustawy o świadku koronnym	Komendant Główny Policji
Określanie form ochrony lub pomocy odpowiednio do stopnia zagrożenia świadka koronnego, podejrzanego – po spełnieniu odpowiednich warunków, lub osoby dla nich najbliższej oraz decydowanie, odpowiednio do okoliczności, o zmianie formy ochrony i pomocy w tym wysokości pomocy finansowej udzielonej tym osobom.	Art. 18 ust. 2 i 3 ustawy o świadku koronnym	Komendant Główny Policji
Występowanie do prokuratora prowadzącego postępowanie z wnioskiem o cofnięcie ochrony lub pomocy w wypadku umyślnego naruszenia przez osobę objętą ochroną zasad lub zaleceń w zakresie ochrony lub uporczywego uchylania się od wykonywania obowiązków, a także opiniowanie zamiaru prokuratora w zakresie cofnięcia albo zakończenia ochrony lub pomocy.	Art. 18b ust. 1 i 3 ustawy o świadku koronnym	Komendant Główny Policji
Zobowiązanie operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. 2012, poz. 1529) lub jego placówkę pocztową do: 1) przekazywania pod wskazany przez siebie adres przesyłek przeznaczonych dla osoby objętej ochroną; 2) doręczania przesyłek przeznaczonych dla osoby objętej ochroną za pośrednictwem osoby przez niego upoważnionej.	Art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o świadku koronnym	Komendant Główny Policji
Podjęcie decyzji o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego w postaci wodnych środków obezwładniających, plecakowych miotaczy substancji obezwładniających, granatów łzawiących, innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających.	Art. 35 ust. 4 lit. c ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej	Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji

Rozwiązuje problemy do końca

Potem wszystko potoczyło się błyskawicznie. Policjantka powiedziała Irenie, co ma ze sobą zabrać, że koniecznie dokumenty i książki do szkoły dla syna. Potem dała mapę, wytłumaczyła, jak jechać i obiecała pilotować sprawę. Słowa dotrzymała.

– Pani Ireno, wszystko będzie dobrze. Pomogę pani – usłyszała od policjantki, którą poznała dosłownie chwilę wcześniej. Ta obca kobieta mówiła to w taki sposób, że trudno było nie wierzyć. Poczują, jak rośnie w niej siła. *Już dość, pomyślała wtedy, nie poddam się, będę walczyła do końca.*

Dwie godziny wcześniej przybiegła na posterunek Policji w swojej miejscowości i błagała o ratunek. Chciała uciec z domu. Wyjechać jak najdalej. Odciąć się od męża, który pił i bił. Chronić dzieci. Syn miał wtedy dziesięć lat, a córka dwa. Mówiła, że już nie może, że jest gotowa odejść, że nie wytrzyma. To nie była pierwsza jej ucieczka od męża. Wiele razy już próbowała, ale tym razem była pewna. Nie wróci. Ma dość. To koniec. I wtedy, tam, w komisariacie pierwszy raz usłyszała jej nazwisko: mł. asp. Joanna Garbacik z KWP w Jaśle. Ona pani pomoże, zapewniali policjanci.

DAĆ SIŁĘ

Nie minęła minuta, gdy odebrała telefon. Dzwoniła policjantka. Chwilę porozmawiały. Joanna Garbacik chciała wiedzieć, czy jest pewna swojej decyzji. Bo jeśli tak, jeszcze tego samego dnia znajdzie dla niej i dzieci specjalny ośrodek.

– Nie wrócę do domu – powtórzyła Irena.

– W porządku – powiedziała Joanna Garbacik.

Kolejną noc razem z dziećmi spędziła z dala od awantur, krzyków i, jak sama mówi, latających noży. Joanna Garbacik w błyskawicznym tempie znalazła im nowy dom. Bezpieczny i przyjazny. W ośrodku dla ofiar przemocy w rodzinie mogli zostać przez pół roku.

– Przez ostatnie dziesięć lat wszyscy utwierdzali mnie w przekonaniu, że nie jestem nic warta, głupia i niezdolna do niczego – opowiada 32-letnia Irena. – Pani Asia Garbacik była pierwszą osobą, która zobaczyła we mnie wartościowego człowieka. Przytuliła mnie i taką siłę mi dała, a potem cały czas dodawała otuchy.

POKIEROWAĆ

– Pamiętam – Joanna Garbacik wspomina tamte emocje, jakby zdarzyły się wczoraj. – Byłyśmy wtedy we dwie, z koleżanką. Syn pani Ireny wyszedł do nas i powiedział, że nieraz widział, jak tata pięściami po głowie okładał mamę. Pamiętam każde jego słowo. Aż nam łzy poleciały.

INNE ŻYCIE

Po trzech miesiącach Irena wróciła do rodzinnego miasteczka silniejsza i bardziej pewna siebie. Męża już tam nie było. Wyjechał w swoje rodzinne strony. W sądzie toczyły się dwie sprawy: rozwodowa i o znęcanie. A Joanna Garbacik cały czas była obok. Jak dobry duch. Anioł jakiś. Opiekun.

– Dzieci potrzebowały psychologa, pokierowała, gdzie pójść. Do mnie dzwoniła i pytała, jak sobie radzę. Dzięki jej pomocy po dziesięciu latach bycia bezrobotną wróciłam do pracy w zawodzie – wymienia Irena. – Mobilizowała mnie, wspierała. Dziś dzięki niej jestem szczęśliwym człowiekiem. Pokazała mi, że jest inne życie, bez przemocy.

WIELKIE SERCE

Do konkursu „Policjant, który mi pomógł” zgłosiło Joannę Garbacik kilka osób. To taka ich forma podziękowania.

– Zasługuje na wygraną, bo to bardzo dobry policjant. Rozwiązuje problemy do końca. Nie zostawia człowieka w połowie drogi – mówi Ilona, ofiara przemocy domowej.

– Jest człowiekiem, nie podchodzi do spraw urzędowo – dodaje Maria, nad którą znęcał się mąż.

– Ma mnóstwo empatii i zrozumienia – tłumaczy Elżbieta, też ofiara przemocy domowej.

A Irena dodaje: – Nigdy w życiu nie spotkałam tak dobrego człowieka. Przecież dla nas to obca osoba. Obca, ale z wielkim sercem.

SKUTECZNA POMOC

Joanna Garbacik jest wzruszona i szczęśliwa.

– Moja praca daje mi ogromną satysfakcję. Nakręca mnie to, że mogę komuś pomóc, że coś złego udaje się przerwać, skończyć, i że będzie lepiej – mówi. – Zresztą, bycie policjantką było moim marzeniem od siódmej klasy szkoły podstawowej. Dziś żałuję tylko, że tak późno wstąpiłam do Policji.

Miała 28 lat. Wcześniej pracowała w sklepie z sukniami ślubnymi i... zazdrościła mężowi, też policjantowi.

– Z żalem słuchałam, że tylko słucham... – mówi.

Sześć lat temu postanowiła spróbować. Udało się. Od trzech lat jest koordynatorem procedury „Niebieskie Karty” w zespole ds. nieletnich i patologii Wydziału Prewencji KPP w Jaśle. I niesie pomoc. Skutecznie. ■

ANNA KRAWCZYŃSKA
zdj. KPP w Jaśle

Po raz pierwszy w Polsce

Pierwszy policjant z Polski ukończył prestiżową Akademię Federalnego Biura Śledczego (FBI) w Quantico w 1993 roku. Od tego czasu jej absolwentami zostało kolejnych 18 naszych policjantów, a także dwóch funkcjonariuszy SG i jeden z ABW.

Dla europejskich absolwentów Akademii FBI od ponad 30 lat organizowane są seminaria, których celem jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych, umiejętności kierowniczych oraz promocja zarówno

Dwóch dyrektorów – John Boles z FBI, gość honorowy, i insp. dr Robert Żółkiewski z KGP, gospodarz seminarium

służb porządku publicznego, jak i kraju gospodarza. Po raz pierwszy takie seminarium odbyło się w Polsce, a tematem przewodnim była Rola Polski jako łącznika Wschodu i Zachodu – „Bridging East and West”. Gospodarzem spotkania był insp. dr Robert Żółkiewski, dyrektor Gabinetu Komendanta Głównego Policji i jednocześnie Prezydent 2014 Europejskiego Oddziału Stowarzyszenia Absolwentów Akademii FBI. Gościem honorowym seminarium był zastępca szefa FBI John Boles. W organizacji pomogły Sekcja Polska IPA oraz ambasada amerykańska.

– Obecnie zrzeszamy około 400 członków Europejskiego Oddziału Stowarzyszenia Absolwentów Akademii FBI, choć od 1965 roku ukończyło ją blisko 750 Europejczyków – mówi insp. dr Robert Żółkiewski. – W tegorocznym seminarium wzięło udział prawie 200 funkcjonariuszy z 35 krajów, reprezentujących różne agencje i organy bezpieczeństwa.

Podczas ceremonii otwarcia Komendant Główny Policji gen. insp. dr Marek Działożyński podziękował za wybranie Polski na miejsce seminarium i przypomniał, że konferencja odbywa się w momencie ważnych dla Polski przełomowych dat – 25 lat wolności, 95 lat polskiej Policji oraz 15 lat Polski w strukturach NATO i 10 lat w UE. Wyraził przekonanie, że temat łączenia Wschodu i Zachodu w obecnej sytuacji jest ważny i przyniesie efekty właśnie w tej dziedzinie.

Trzydniowe seminarium odbywało się od 22 do 24 września br. w Hotelu Novotel w Warszawie. Jego uczestnicy mieli możliwość wymiany doświadczeń zawodowych podczas 16 różnych spotkań warsztatowych i paneli dyskusyjnych, prowadzonych nie tylko przez ekspertów zagranicznych, ale także przez przedstawicieli polskich służb policyjnych. Ich tematyka dotyczyła całego

Swoją obecnością zaszczylił uczestników seminarium były Prezydent RP Lech Wałęsa – na zdjęciu z zastępcą dyrektora FBI Johnem Bolesem

spectrum działań policyjnych, charakterystycznych dla naszego regionu. Dyskutowano o korupcji jako zagrożeniu dla demokracji, o bezpieczeństwie zewnętrznych granic UE i światowym terroryzmie, a także o rozwoju cyberprzestępczości. Osobny panel, prowadzony przez Petera Kowenhovena z FBI, poświęcono analizie zamachów bombowych podczas maratonu w Bostonie. Tematem dyskusji była też współpraca służb policyjnych z sektorem prywatnym w cyberprzestrzeni – Google i Facebookiem. Na wymianę doświadczeń mieli okazję także specjaliści od zwalczania handlu ludźmi, narkotyków i zarządzania kryzysowego.

Nierozłącznym elementem policyjnej pracy jest sprawność fizyczna, dlatego też uczestnicy seminarium mieli możliwość wzięcia udziału w biegu terenowym na dystansie ponad 3 km, zorganizowanym na terenie Akademii Obrony Narodowej. Warto zaznaczyć, że mimo padającego deszczu nikt nie zrezygnował i wszyscy dotarli do mety. ■

W tegorocznym seminarium wzięło udział prawie 200 funkcjonariuszy z 35 krajów

oprac. CZAK
zdj. Piotr Maciejczak, Andrzej Mitura,
Paweł Ostaszewski (2)

Uczestnicy seminarium wzięli udział w biegu po terenie Akademii Obrony Narodowej

Rozmowa z Johnem Bolesem, zastępcą dyrektora FBI do spraw międzynarodowych

Współpraca jest wzorowa

Z jakimi oczekiwaniami przyjechał Pan do Polski?

– Należy podkreślić, że współpraca między polskimi i amerykańskimi organami ścigania jest wspaniała. W Warszawie jestem po to, aby spotkać się z partnerami z organów ścigania z innych krajów. Wszyscy mamy takie same cele – chronić obywateli naszych krajów. Mam nadzieję, że sesja w Polsce przysłuży się pogłębieniu wiedzy wszystkich jej uczestników.

Jak ocenia Pan dotychczasową współpracę między FBI a polską Policją?

– Oceniam ją bardzo wysoko i mam nadzieję, że utrzyma się na tym poziomie. We wszystkich sprawach, nad którymi obecnie pracujemy, a o których z oczywistych względów nie mogę mówić, współdziałanie jest wzorowe. Szczególnie w ostatnim roku nastąpił gwałtowny wzrost jeśli chodzi o wymianę informacji i zacieśnienie współpracy.

Rozumiem, że nie zależy to bezpośrednio od Pana, ale czy w związku z tym, co Pan powiedział, jest jakaś szansa na zwiększenie limitu miejsc dla polskich funkcjonariuszy na szkoleniach w Quantico?

– Szkolenie naszych partnerów z innych krajów jest dla nas bardzo ważne. Niestety, mamy pewne ograniczenia i powody, także natury ekonomicznej, które zmuszają nas do przyjmowania takiej, a nie innej liczby funkcjonariuszy z innych krajów.

Jak zmieniają się priorytety FBI w związku ze zmieniającą się sytuacją na świecie i powstawaniem nowych rodzajów przestępczości?

– Po 11 września 2001 r. musieliśmy zmienić trochę nasze podejście do wielu spraw. Staliśmy się bardziej aktywni. Staramy się uzyskać informacje i ocenić potencjalne zagrożenia, zanim one wystąpią. Każdego roku dyrektor FBI analizuje aktualne zagrożenia i ustala ich hierarchię.

Na przykład w tym roku najwyższy priorytet dyrektor przyznał zwalczaniu przestępstw popełnianych w cyberprzestrzeni. Przestępstwa popełniane z użyciem internetu mają wpływ na wszelkie inne przestępstwa lub są z nimi powiązane. Wszystkie sprawy, nad którymi pracujemy, są w jakiś sposób połączone z przestępstwami w sieci. Na przykład jeszcze kilka lat temu, kiedy internet nie był tak powszechnie dostępny, popełnienie oszustwa ekonomicznego wymagało wielu różnych środków i długich przygotowań. Teraz wszystko można znaleźć w sieci – np. instrukcję, jak popełnić przestępstwo, a jednocześnie na wyciągnięcie ręki są miliony potencjalnych ofiar.

W swojej karierze pracował Pan także w Kijowie. Jak ocenia Pan sytuację na Ukrainie, nie tę polityczną, ale stan zachwiania państwa, kiedy w podobnych sytuacjach na całym świecie, a klasycznym przykładem może być tu Kosowo, ujawniają się grupy przestępcze czy wręcz mafie próbujące zdobyć nowe wpływy?

– Absolutnie się z panem zgadzam – każde zachwianie, jakaś niestabilność rządu w danym kraju stwarza dodatkowe szanse na rozwój zorganizowanej przestępczości. I to ma miejsce wszędzie na świecie.

Czy FBI wypracowała skuteczną strategię walki z gangami, takimi jak np. MS-13, które rosną w siłę, mają do dyspozycji armię bezwzględnych, uzbrojonych przestępców i ciągle powiększają swoje wpływy?

– Zwalczanie gangów jest niewątpliwie dużym wyzwaniem, zwłaszcza że ich członkowie zajmują się i handlem ludźmi, i narkotykami, i przestępstwami z użyciem siły. Nasze wydziały kryminalne stworzyły specjalne grupy agentów, które zajmują się wyłącznie rozpracowywaniem i zwalczaniem gangów.

Bardzo ważna jest w tym wypadku współpraca międzynarodowa. Współdziałamy z naszymi partnerami w Ameryce Środkowej i Południowej, mamy naszych agentów oddelegowanych właśnie tam, aby współpracowali z lokalnymi organami ścigania. Oczywiście jest to duże wyzwanie, któremu będziemy musieli poświęcić wiele uwagi przez najbliższe lata.

Ilu policjantów i agentów FBI ginie rocznie na służbie w USA?

– W ostatnim roku na poziomie lokalnym i stanowym zginęło, pełniąc swoje obowiązki, około 100 funkcjonariuszy policji. Jeśli chodzi o agentów FBI były dwa takie przypadki – podczas szkolenia grupy antyterrorystycznej SWAT.

W jaki sposób czcicie Państwo ich pamięć – w Polsce działa Fundacja Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach, w KGP jest Tablica Pamięci – jak wygląda to w USA?

– W Waszyngtonie jest pomnik, przy którym każdej wiosny odbywają się uroczystości upamiętniające tych, którzy oddali życie na służbie. Trwają one tydzień. W tym czasie do Waszyngtonu przyjeżdżają rodziny i funkcjonariusze różnych agencji, aby uczcić pamięć kolegów. To jest duże przedsięwzięcie, wzięwszy pod uwagę, że w USA jest 18 tysięcy różnych organizacji organów ścigania.

Zarówno w centrali FBI, w akademii, jak i w biurach terenowych jest ściana, na której wymienieni są wszyscy, którzy oddali życie ojczyźnie.

Miałem akurat to szczęście w nieszczęściu, że kilka razy brałem udział w procesie pomocy rodzinom poległych funkcjonariuszy. Muszę przyznać, że ta pomoc jest wspaniała. Mamy specjalną grupę agentów FBI, którzy natychmiast oferują pomoc w takich przypadkach. Jest to pomoc prawna, w zakresie ubezpieczenia i wsparcia finansowego. Bardzo często dyrektor FBI spotyka się osobiście z rodzinami poległych policjantów i proponuje wsparcie.

Był Pan już kiedyś w Polsce?

– Nie, to mój pierwszy raz. Przyleciałem wczoraj po południu (wywiad przeprowadzony został 22 września br. – przyp. P.Ost.) i odbyłem tylko krótką objazdową wycieczkę po Warszawie. Byłem m.in. przy Pomniku Chopina w Łazienkach. Teraz zaczęła się sesja, ale mam nadzieję zwiedzić znacznie więcej.

Życzę udanego pobytu i dziękuję za rozmowę. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI

Przybędzie 600 trenerów

Biuro Międzynarodowej Współpracy Policji Komendy Głównej Policji prowadzi cykl szkoleń policjantów i pracowników Policji z zakresu Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji. Jest to efekt rekomendacji wydanych przez Komitet Ewaluacyjny po misji ewaluacyjnej Schengen w obszarze SIS/SIRENE, która od 10 do 14 lutego 2014 roku oceniała przygotowanie polskiej Policji do SIS II.

Celem prowadzonych zajęć jest ujednoczenie systemu szkoleń SIS/SIRENE w jednostkach terenowych polskiej Policji. Przede wszystkim pod kątem praktycznych umiejętności związanych z postępowaniem w przypadku odnalezienia osoby lub przedmiotu na skutek wglądu do danych SIS, dokonywania sprawdzeń, wprowadzania wpisów, posługiwania się tabelą transliteracji, wykorzystywania nowych funkcjonalności SIS II, np. tworzenie powiązań/odsylaczy tzw. linkowanie pomiędzy wpisami.

PRZYGOTOWANIA

Przed przyjazdem specjalistów z państw członkowskich Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej i Sekretariatu Rady Unii Europejskiej w Wydziale Koordynacji Poszukiwań Międzynarodowych Biura Międzynarodowej Współpracy Policji Komendy Głównej Policji (WKPM BMWP KGP) podjęto decyzję o przygotowaniu policjantów z jednostek

przy granicy zewnętrznej Unii Europejskiej, tj. we wschodniej części Polski. W związku z tym komendanci wojewódzcy Policji i komendant stołeczny Policji wyznaczili do udziału w szkoleniach osoby, które będą pełnić rolę trenerów, by potem to oni w swoich macierzystych jednostkach prowadzili kursy o SIS II. Podczas wykładów przeszkolono 300 funkcjonariuszy i pracowników Policji. W zajęciach wzięli udział m.in. funkcjonariusze Policji pełniący funkcje dyżurnych, służbę w patrolach, a także oficerowie kontaktowi. Próbą generalną z umiejętności korzystania z nowego systemu była, przeprowadzona w dniach 20–29 stycznia 2014 roku przez WKPM BMWP KGP, kontrola przedewaluacyjna w wybranych jednostkach Policji i Straży Granicznej. Przedstawiciele biura skoncentrowali się na sprawdzeniu, czy policjanci potrafią prawidłowo korzystać z SIS II.

KONTROLA

Unijni eksperci wizytowali Komendę Główną Policji, jednostki terenowe Policji, lotnisko

wanie w przypadku uzyskania trafienia w SIS II (w tym zachowanie funkcjonariusza podczas niejawnej lub szczególnej kontroli osób lub przedmiotów), wprowadzanie do

Zakres szkolenia:

- misja ewaluacyjna w Polsce w zakresie SIS/SIRENE – zalecenia
- polskie biuro SIRENE – zadania, struktura
- SIS II – podstawy prawne
- organy uprawnione do dostępu do SIS II
- budowa wpisu
- jakość danych SIS II
- wpisy niekompatybilne i duplikaty wpisów
- transliteracja i transkrypcja
- rodzaje tożsamości osób
- linkowanie/powiązania wpisów
- różnice między SIS i SIS II (nowe kategorie wpisów)

SIS II wpisów z art. 32, 36 i 38 Decyzji Rady 2007/533/WSiSW z 12 czerwca 2007 w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.Urz. UE L 205 z 2007 r.) ostrzeżeń czy tożsamości przywłaszczonych/potwierdzonej.

Komitet Ewaluacyjny pozytywnie ocenił polską Policję, wskazując zadania do realizacji. Zasugerował ujednoczenie szkoleń i włączenie do nich praktycznych aspektów funkcjonowania systemu oraz korzystania z niego zarówno w Policji, jak i w Straży Granicznej.

Na podstawie tych zaleceń WKPM BMWP KGP, realizujący zadania polskiego Biura SIRENE, w szczególności Sekcja ds. SIRENE, przygotował cykl szkoleń.

SZKOLENIA KASKADOWE

Cykliczne szkolenia dla 600 trenerów obejmują część teoretyczną i praktyczną pracy w SIS II. Rozpoczęły się w maju br. i potrwać do listopada 2014 roku. Szkolonymi trenerami są zarówno policjanci, jak i pracownicy Policji, funkcjonariusze pełniący funkcje dyżurnych, służbę patrolową, a także wykładowcy szkół Policji.

Jednodniowe szkolenia (po 30 osób) prowadzone są w komendach wojewódzkich Policji, w Centrum Szkolenia Policji w Legio-

Cel SIS II

Celem SIS II jest zapewnienie, przy wykorzystaniu informacji przekazywanych za pośrednictwem tego systemu, wysokiego poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Unii Europejskiej, w tym utrzymywanie bezpieczeństwa publicznego oraz porządku publicznego, a także zagwarantowanie bezpieczeństwa na terytorium państw członkowskich.

Podstawa prawna SIS II

Decyzja Rady 2007/533/WSiSW z 12 czerwca 2007 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.Urz. UE L 205 z 2007 r.)

terenowych do zapowiedzianych i niezapowiedzianych unijnych wizyt kontrolnych. Wiadomo było, że eksperci będą poruszać się w promieniu około 100 km od Warszawy oraz

w Modlinie, a także posterunki Straży Granicznej na wschodzie kraju. Sprawdzali umiejętności funkcjonariuszy w wyszukiwaniu osób i przedmiotów w SIS II, ich postępo-

Eksperti Komitetu Ewaluacyjnego na Stanowisku Kierowania KPP w Mińsku Mazowieckim

nowie oraz w Szkole Policji w Katowicach przez funkcjonariuszy i pracowników WKPM BMWP KGP i Wydziału Koordynacji Międzynarodowej Wymiany Informacji BMWP KGP. Programem objęte zostały wszystkie województwa. W założeniu szkolenie ma charakter kaskadowy. Trenerzy z Biura SIRENE prowadzą zajęcia z osobami wyznaczonymi przez komendantów wojewódzkich, a ci będą szkolić następnych z podległego im terenu.

Dla funkcjonariuszy i pracowników z wydziałów postępowań administracyjnych z poszczególnych KWP/KSP i z Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP Biuro SIRENE i Urząd ds. Cudzoziemców zorganizowały w maju br. szkolenie związane z zagadnieniami dotyczącymi cudzoziemców objętych w SIS II odmową wjazdu i/lub pobytu na terytorium strefy Schengen.

W trakcie szkoleń trenerzy otrzymują broszury informacyjne, tabele kodów transliteracji i transkrypcji, a także ćwiczą prawidłowe wypełnianie formularzy odnalezienia osoby (FOO) i formularzy odnalezienia przedmiotu (FOP) oraz umiejętność interpretacji zapisów w Systemie Poszukiwawczym Policji (SPP/ED).

Ze względu na niedawną zmianę mechanizmu ewaluacyjnego, kontrole unijne mogą być przeprowadzane w każdej chwili.

Wszystkie informacje dotyczące szkolenia, łącznie z prezentacją, Sekcja ds. SIRENE

zamieściła w Centrum Dystrybucji Oprogramowania. ■

ANDRZEJ CHYLIŃSKI
zdj. Daniel Niezdropa

	Litera, znak narodowy (wielkie litery i wybrane małe litery)	Transliteracja ICAO
1	Á À Ã Ä Å Æ	A
2	Ä Æ æ	AE
3	Å	AA
4	Ć Ć Ć Ć Ć	C
5	Đ đ Đ đ Ď ď	D
6	É È Ê Ë Ě Ę Ě	E
7	Ĝ Ĝ Ĝ Ĝ ĝ	G
8	H h Ĥ ĥ	H
9	I i (turecki), Í Ì Î Ï Ĩ	I
10	IJ	IJ
11	Ĵ	J
12	Ķ	K
13	Ł Ł Ł Ł Ł	L

Tabela transliteracji – wkładka do notatnika

	Litera, znak narodowy (wielkie litery i wybrane małe litery)	Transliteracja ICAO
14	Ń Ń Ń Ń Ď ě	N
15	Ó Ò Ô Õ Ö Ø	O
16	Ø Ö Ę œ	OE
17	Ř Ř Ř	R
18	Ś Ś Ś Ś	S
19	Ŧ Ƨ Ŧ Ƨ Ŧ Ƨ	T
20	Ú Û Ü Ů Ů Ů Ů	U
21	Ü	UE
22	Ŵ	W
23	Ý Ŷ Ÿ	Y
24	Ž Ž Ž	Z
25	Þ þ (islandzki)	TH
26	ß (niemiecki)	SS

Śledczy

Od początku zaliczano ich do elity intelektualnej Policji Państwowej. Nieprzypadkowo, na nich to bowiem spoczywał główny ciężar walki z najbardziej niebezpiecznymi kryminalistami: gwałtami, mordercami czy seryjnymi zabójcami. Ludźmi, którzy nierzadko potrafili wykorzystać zdobycze kryminalistyki, aby uniknąć odpowiedzialności za swe zbrodnie.

Funkcjonariusze policji śledczej nigdy nie mieli łatwego życia. Zajmowali się zawsze najbardziej ciemnymi jego stronami. Ich chlebem codziennym była, i tak pozostało do dziś, walka z wszelką patologią oraz sceny, na widok których zwykłym śmiertelnikom cierpnie skóra, a krew tężeje w żyłach.

NARODZINY

Służbę śledczą w strukturach Policji Państwowej powołał oficjalnie minister spraw wewnętrznych Stanisław Wojciechowski aktem prawnym *Przepisy o organizacji urzędów policyjno-śledczych*, który ogłoszony został w Monitorze Polskim nr 235 z 29 października 1919 r. Na podstawie tego dokumentu przy każdej komendzie okręgowej (wojewódzkiej) PP utworzono po jednym urzędzie śledczym, natomiast w większych miastach, w zależności od *miejscowych warunków przestępczości*, tworzone *ekspozytury śledcze I, II, III i IV rzędu*, liczące od 3 (ekspozytura IV rzędu) do 50 i więcej funkcjonariuszy (ekspozytura I rzędu).

Zadaniem urzędów śledczych i ich ekspozytur – jak zapisano w par. 2 *Przepisów* – było zapobieganie i ujawnianie przestępstw. W trakcie wykonywania tych czynności funkcjonariusze podlegali władzom sądowym i prokuratorskim. To podporządkowanie – jak pisze Robert Litwiński w swej książce „Korpus Policji w II RP” – prowadziło jednak czasami do zgrzytów, wynikających głównie ze względów ambicjonalnych oraz przypadków lekceważenia funkcjonariuszy przez niektórych przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości. Wielu z nich uważało się bowiem za

przełożonych komendantów jednostek Policji. W drastycznych sytuacjach musiał nawet interweniować u ministra sprawiedliwości komendant główny PP.

4 stycznia 1922 r. ukazał się nowy akt prawny dotyczący organizacji urzędów śledczych, podpisany przez ówczesnego ministra SW Stanisława Downarowicza. Rozporządzenie precyzowało tworzenie urzędów śledczych przy komendach okręgowych PP, a w *czynnościach dochodzenia* podporządkowywało służbę sądom okręgowym. Zadania urzędów pozostały te same. Niestety, istniejące animozje między przedstawicielami resortów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, również.

KOMENDANT HOSZOWSKI ZARZĄDZA

Te ogólne, wyznaczone przez ministra SW, ramy dotyczące organizacji urzędów śledczych wypełnił Rozkaz Komendanta Głównego PP nr 165 z 20 maja 1922, w którym komendant Wiktor Hoszowski polecił policji śledczej *nadzór nad elementem przestępczym za pomocą służby patrolowej, bezpośredniej obserwacji oraz gromadzenia informacji poufnych*. Policja śledcza miała obowiązek utrzymywania ścisłego kontaktu z policją mundurową, ta zaś *okazywać jak najdalej idącą pomoc funkcjonariuszom Policji Śledczej przy wywiadach, poszukiwaniach i ściganiu przestępcy*.

Śledczy z urzędów i ich ekspozytur mieli być natychmiast informowani o najpoważniejszych przestępstwach: zabójstwach, bandyckich napadach, aferałnych kradzieżach i fałszerstwach dokumentów, i codziennie rano przedstawiać przełożonym sprawozdanie o stanie przestępczości za ubiegłą dobę.

Podinsp. Wiktor Ludwikowski, pierwszy naczelnik Wydziału IV KG PP, funkcjonującego początkowo pod nazwą Centralnego Biura Inwigilacyjnego

Ta *informacja dzienna* trafiała później z całego kraju do Wydziału IV Rejestracyjno-Pościgowego KG PP i służyła m.in. celom statystycznym oraz redagowaniu ukazującej się od 1 sierpnia 1919 r. „Gazety Śledczej”, stanowiącej zbiór informacji o rodzimej działalności przestępczej (w latach 1919–1922 wydział funkcjonował jako Centralne Biuro Inwigilacyjne, następnie jako Wydział Rejestracyjno-Karny, a w 1927 r. zmienił nazwę na Centralę Służby Śledczej – przyp. J.Pac.).

Pierwszym naczelnikiem Wydziału IV KG PP został podinsp. Wiktor Ludwikowski (pisaliśmy o nim w numerze czerwcowym br.), późniejszy komendant wojewódzki PP w: Poznaniu, Warszawie i Wilnie. 15 grudnia 1919 r. podpisał jeden z pierwszych dokumentów służbowych policji śledczej – *Instrukcję o rejestracji karnej*. Była to, zdaniem Andrzeja Abramskiego i Jerzego Koniecznego, autorów dziejów służb ochrony porządku w Polsce pt. „Justycjarjusze, hutmani i policjanci”, *rejestracja poprzednich kar przestępców*. Ich swoiste curriculum vitae, obejmujące dane personalne, miejsce i datę skazania, rodzaj przestępstwa, wyrok i numer sprawy karnej. Podstawę do założenia karty rejestracyjnej stanowiły: odpis wyroku sądowego, informacja od innych władz, a niekiedy

nawet własne zeznanie przestępcy. Instrukcja wprowadziła także karty osób poszukiwanych oraz karty rękopisowe. Zawierały one próbkę pisma osoby podejrzanej (rejestrwanej w policyjnej kartotece), ujętą w formie krótkiego zdania, które stanowiło zarazem materiał badawczy dla grafologa. Brzmiało ono: „*W dniu... roku... o godzinie... byłem zatrzymany przez Urząd Śledczy w... jako podejrzany*”. Na końcu podejrzany składał własnoręczny podpis.

NA PROWINCJI

W początkach lat 20. w komendach okręgowych oraz ekspozyturach śledczych I rzędu funkcjonowały już centrale inwigilacyjno-informacyjne, prowadzące m.in. kartoteki osób daktyloskopowanych wraz z ich zdjęciami. Fotografowanie osób zatrzymanych (podejrzanych) wykonywano wówczas w trzech pozach: z profilu (wraz z numerem rejestracyjnym zgodnym z kartoteką), *en face* (oba zdjęcia bez nakrycia głowy) oraz *en trois quarts* – z nakryciem głowy.

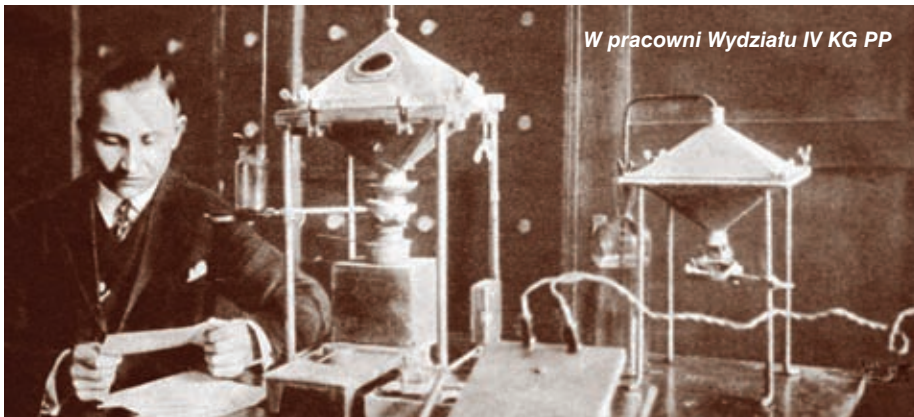
Instrukcja wyjaśniała także, jak należy *fotografować zwłoki osób zmarłych, a nieznanymi lub zamordowanych*. W takich sytuacjach wykonywano dwa zdjęcia: pierwsze w stanie zastanym przez policję na miejscu zdarzenia, i drugie – samej twarzy denata obmytej już wodą.

Należało także wykonać zdjęcia sytuacyjne, aby dać *możliwość sądowi zorientowania się w akcji wykonania przestępstwa przez złoczyńcę*.

O ile w miastach wojewódzkich i większych miastach powiatowych służba śledcza – korzystająca już ze zdobyczy kryminalistyki – odnosiła sukcesy w walce z przestępczością, o tyle prowincjonalni śledczy – zwłaszcza ci z jednostek kresowych, pracujący w ekspozyturach III i IV rzędu – długo jeszcze borykali się z problemami zarówno niedouczonej kadr, jak i posiadanego sprzętu. A właściwie jego braku. W jednostkach terenowych magazyny świeciły pustkami. Brakowało właściwie wszystkiego, od aparatów fotograficznych począwszy, na papierze kancelaryjnym skończywszy. Aparaty do daktyloskopii, na przykład, pojawiły się tam dopiero w końcu lat 20. Podejrzanych transportowano więc do komend okręgowych, nierzadko po kilkadziesiąt kilometrów w jedną stronę, bo tylko tam można było fachowo pobrać od nich odciski palców.

REORGANIZACJA

Braki w wyposażeniu policji śledczej starano się nadrabiać doskonaleniem organizacji służby. W roku 1924 zmieniono strukturę stołecznego Urzędu Śledczego. Jego naczelnik wysoko awansował w hierarchii, stając

W pracowni Wydziału IV KG PP

się zastępcą komendanta okręgowego ds. kryminalnych. Miał do dyspozycji m.in. zastępcę oraz 4 brygady (zabójstw, kradzieży, oszustw i lotną), dział rozpoznawczy i kancelarię.

W Warszawie funkcjonowało wówczas 30 komisariatów PP (w tym 4 kolejowe). Wszystkie zobowiązano do współpracy z czterema ekspozyturami Urzędu Śledczego. W każdym komisariacie wprowadzono również służbę dyżurnego śledczego, który w sytuacji poważnego zdarzenia gwarantował szybki kontakt z właściwą ekspozyturą urzędu oraz podjęcie natychmiastowych działań operacyjno-dochodzeniowych.

W ciągu dwóch lat funkcjonowania tego systemu przyjęte formy współpracy ze służbą mundurową okazały się zupełnie udane, dlatego w kręgach policyjnych ze zdziwieniem przyjęto kolejną reorganizację służby śledczej. Przeprowadzono ją w lipcu 1926 r. Niewykluczone, że w związku z „wypadkami majowymi” i dojściem do władzy grupy wojskowych. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych objął wówczas gen. bryg. Sławoj Składkowski, komendantem głównym PP został – po ustąpieniu Mariana Borzęckiego – płk Janusz Jagrym-Maleszewski. Kluczowe stanowiska w KG PP objęli również wojskowi.

Reorganizacja służby śledczej zlikwidowała urzędy i ekspozyтуры śledcze we wszystkich komendach okręgowych. Prze-

formowano je na jednostki zupełnie nowego typu, z zadaniem zapobiegania przestępstwom i wykrywania ich, a w zakresie rejestracji – prowadzenia albumów fotograficznych, skorowidzów poszukiwanych, spisów osób oddanych pod dozór policji, dossier przestępców i kontroli rzeczy zaginionych. Natomiast zadania dotyczące koordynacji działań i instruowania przejmował komendant wojewódzki, odpowiedzialny teraz za szkolenie, inspekcję i kontrolę służby śledczej. Do niego należała też statystyka przestępczości w województwie.

Tymczasem okazało się – twierdzą Andrzej Abramski i Jerzy Konieczny – że reorganizacja służby śledczej była niewypałem. Komendanci wojewódzcy nie mieli możliwości prowadzenia szkolenia i kontroli, i głównie dlatego wrócono do poprzednich koncepcji. Urzędy Śledcze wróciły do komend wojewódzkich, zajmując się koordynacją, instruktażem i kontrolą. Natomiast przy 9 komendach miejskich i 32 powiatowych powstały Wydziały Śledcze.

Przy okazji tej reorganizacji Wydział IV KG PP, funkcjonujący od 1922 r. pod nazwą Rejestracyjno-Pościgowego, zmienił nazwę na Centralę Służby Śledczej. Taki stan utrzymał się – bez większych zmian – do końca dwudziestolecia międzywojennego. ■

JERZY PACIORKOWSKI
zdj. „Na Posterunku”, „GAiPP”, archiwum

Przesłuchanie podejrzanego (pierwszy z lewej) w Urzędzie Śledczym

BOA w akcji

W drugi weekend września na warszawskim Cyplu Czerniakowskim spotkali się miłośnicy militariów i historii. Mocnym akcentem na otwarcie imprezy był pokaz sprawności policjantów.

Pokaz nie byłoby taki, bo uczestniczyły w nim połączone siły Zarządu Lotnictwa Policji Głównego Sztabu Policji KGP, Komisariatu Rzecznego Policji w Warszawie, Biura Operacji Antyterrorystycznych KGP i Jednostki Wojskowej GROM.

Oczom zgromadzonej na nabrzeżu publiczności ukazał się statek pasażerski, który został opanowany przez terrorystów. Na po-

kładzie przetrzymywano dwoje zakładników. Do dziobu statku zaczęły zbliżać się policyjne motorówki, które skutecznie odwracały uwagę terrorystów. Nastąpiła wymiana strzałów. Na niebie pojawił się policyjny śmigłowiec. Wtedy do akcji wkroczyli funkcjonariusze BOA. Zza filarów mostu Łazienkowskiego z wielką prędkością zbliżały się dwie łodzie bojowe GROM, na których pły-

nęli policjanci z sekcji szturmowych BOA. Atak antyterrorystów był precyzyjny – wymiana ognia, abordaż na prom, wyeliminowanie przestępców, uwolnienie przetrzymywanych osób i ewakuacja śmigłowcem. Po akcji na brzegu rozległy się brawa.

Festyn patriotyczny, przygotowany wspólnie przez Stowarzyszenie Siła i Honor im. gen. Sławomira Petelickiego, m.st. Warszawa i Fundację Byłych Żołnierzy Jednostek Specjalnych GROM zgromadził rzesze warszawiaków i gości odwiedzających stolicę. Podczas dwudniowej imprezy można było obejrzeć sprzęt policyjny i wojskowy. Swoje stoiska przygotowały wszystkie

służby mundurowe. Były pokazy sztuk walki, gier historycznych i strategicznych, koncerty, występy artystyczne, projekcje filmów dokumentalnych i rekonstrukcje historyczne. Wydarzenie patronatem honorowym objęli ministrowie: obrony narodowej, spraw wewnętrznych i edukacji naro-

dowej oraz wojewoda mazowiecki, a także Muzeum Powstania Warszawskiego i Muzeum Wojska Polskiego. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. autor

Więcej zdjęć na: www.gazeta.policja.pl

Policja na wspomaganiu

Nazwę System Wspomagania Obsługi Policji zna już chyba każdy, ale co to takiego i czemu służy, wie już niewielu. Tymczasem spośród czterech członów jego nazwy najważniejsze jest wspomaganie, ale żeby efektywnie wspomagać, trzeba wiedzieć, jak, kogo i po co.

Traktowanie SWOP jako tylko i wyłącznie systemu informacyjnego to błąd. Oprogramowanie to jeden z elementów systemu, na który składa się także wszystko to, co do niego wkładamy i wszystko to, co dzięki niemu uzyskujemy. To sprawia, że SWOP staje się jednym z wielu narzędzi mających wpływ na efektywność zarządzania organizacją – podkreśla zastępca dyrektora Biura Łączności i Informatyki KGP mł. insp. Przemysław Węclaw.

ZALETY

Okres powstawania i wdrażania SWOP był bardzo długi i trudny, ale równie długa jest lista korzyści, jakie przyniósł i jakie przyniesie. Jedną z najważniejszych jest standaryzacja procesów realizowanych wewnątrz organizacji.

– Zdarza się, że wyniki realizacji podobnych procesów są różne. SWOP umożliwi identyfikację i analizę każdego elementu tego procesu, co pozwoli go zoptymalizować – ocenia Zbigniew Wiśniewski, główny specjalista Sekcji Nadzoru Systemów Krytycznych Biura Łączności i Informatyki KGP.

Kolejną korzyść to poprawa efektywności podejmowania decyzji na każdym poziomie zarządzania. Tu zasada jest prosta: im więcej informacji, tym bardziej trafna decyzja.

– SWOP nie tylko przechowuje dane, ale także będzie pozwalał dobierać ich poziom ogólności do poziomu zarządzania. Inny stopień szczegółowości potrzebny jest dla kierownika magazynu, inny na poziomie kierownika jednostki – podkreśla Zbigniew Wiśniewski.

Dla użytkowników systemu na najniższym poziomie największą zaletą będzie eliminacja powtarzających się czynności związanych z wprowadzaniem tych samych danych i wypełnianiem kartotek i wykazów.

– W systemie obowiązuje zasada, że każda informacja jest do systemu wprowadzana raz, potem jest już dostępna dla wszystkich uprawnionych użytkowników – informuje naczelnik Wydziału Realizacji Projektów Teleinformatycznych BŁiI KGP mł. insp. Wojciech Dąbrowski.

Skrócenie czasu dostępu do aktualnych i pewnych informacji to korzyść głównie dla zarządzających na poziomie strategicznym.

– W sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak np. powódź, komendant główny chce wiedzieć natychmiast, ile w danym garnizonie jest samochodów, ile z tego ciężarowych, ile jest paliwa i ilu jest kierowców do dyspozycji. Jeśli okaże się, że sił i środków jest za mało, komendant będzie mógł natychmiast uzyskać informację, skąd może ściągnąć uzupełnienia. SWOP sprawi, że określenie *natychmiast* nabierze właściwego znaczenia – mówi Zbigniew Wiśniewski.

Zawartość systemu pozwoli na poprawę jakości i terminowości sprawozdawczości, a obowiązek rejestracji różnych zdarzeń gospodarczych pozwoli na śledzenie wielu procesów na bieżąco, bez ciągłego odpytywania wszystkich jednostek.

– Będziemy wiedzieli, co mamy tu i teraz. Jeśli komendant dysponuje informacjami o sprzęcie, to tym, który jest dostępny w chwili wydawania polecenia, a nie tym, który był na stanie miesiąc czy dwa temu – zaznacza Zbigniew Wiśniewski.

Ujednoczenie danych i jednoznaczna interpretacja to kolejna zaleta, której nie sposób przecenić.

– Jako przykład można podać pytanie o liczbę i jakość namiotów będących na wyposażeniu garnizonów. W SWOP każda rzecz to pozycja w bazie, dokładnie sprecyzowana i opisana. Więc jeśli sprawdzamy konkretny przedmiot, to mamy gwarancję, że otrzymany wynik odnosi się właśnie do niej, co pozwala uniknąć nieprzyjemnych niespodzianek i niejednoznaczności – podkreśla Zbigniew Wiśniewski.

Zasada eliminacji rozbieżności dotyczy też interpretacji przepisów, z czym był poważny problem. Najlepszym tego dowodem była konieczność ponownego naliczania funkcjonariuszom wysługi, bo w różnych garnizonach różnie interpretowano zasady naliczania czasu przebiegu służby.

Gen. insp. dr Marek Działoszyński, Komendant Główny Policji:

– SWOP wdrażamy po to, aby móc lepiej zarządzać Policją. Szybki dostęp do kompleksowej i zweryfikowanej informacji o wszystkich zasobach, jakimi dysponujemy, to jeden z podstawowych warunków właściwie działającego procesu decyzyjnego.

Dlatego SWOP będzie systemem scentralizowanym tak, aby wspomagał realizację zadań w całym kraju.

Jeśli np. Główny Sztab Policji KGP będzie planował realizację dużej operacji policyjnej i będzie musiał jak najszybciej uzyskać informacje o dostępnych zasobach sprzętowych, to dzięki SWOP takie informacje otrzyma.

Zadania, jakie będzie wspomagał system, są i będą bardzo różne. Bo choć SWOP ma być tym dla logistyki, czym jest KSIP dla służby kryminalnej, to korzystać z dostępności informacji będą wszystkie pionierzy.

Wraz z rozwojem systemu będziemy korzystać z niego coraz intensywniej. Dziś jeszcze SWOP jest systemem ewidencyjnym, ale docelowo pozwoli zestawiać, segregować, profilować i analizować dane, co w sposób oczywisty przełoży się na poprawę efektywności wykorzystywanych w Policji zasobów. Ale system to nie tylko komputery i oprogramowanie. To także ludzie, którzy będą go obsługiwać. Cięży na nich ogromna odpowiedzialność, bo SWOP prawidłowo zadziała i przyniesie oczekiwane rezultaty tylko pod warunkiem zasilania go danymi o wysokim standardzie. Chodzi nie tylko o zwykłe pomyłki, ale również o wypracowanie i stosowanie ujednoczonego i precyzyjnego nazewnictwa w całym kraju. Chcę, by wszyscy pracujący przy SWOP, bez względu na zakres zadań, pamiętali, że ich praca jest ważna, bo ma bezpośredni wpływ na proces zarządzania Policją przez Komendanta Głównego.

Ostatnia zaleta, o której warto wspomnieć, to większe bezpieczeństwo przechowywanych danych. Wszystkie będą przechowywane w jednym systemie, a każda czynność będzie automatycznie odnotowywana.

BUDOWA

System składa się z modułów *Kadra*, *Płace*, *Gospodarka Materiałowa / Środki Trwałe* oraz *Finanse* i *Księgowość*. Moduł *Kadra* to elektroniczna ewidencja zawierająca dane organizacyjno-etatowe, osobowe, dotyczące czasu pracy i absencji, postępowań dyscyplinarnych, skierowań na badania w ramach medycyny pracy i ich rozliczania, szkoleń i doskonalenia strzeleckiego, sprawdzianów sprawności fizycznej, uprawnień dostępu do informacji niejawnych oraz spraw związanych z BHP w Policji. Jedną z jego funkcjonalności będzie wspomaganie planowania centralnego szkolenia i doskonalenia zawodowego realizowanego w szkołach Policji. Moduł ten będzie zawierał także fotografie do wydawania dokumentów służbowych.

– SWOP jest źródłem informacji zarządczej dla Policji i tak jak dzięki niemu wiemy, co mamy, tak samo wiemy, kim dysponujemy. Różnorodność sił jest nieporównywalnie większa od zróżnicowania środków, a jeśli dołożymy jeszcze do tego fakt ciągłej migracji kadrowej między komórkami i jednostkami, to widzimy, jak bardzo do skutecznego zarządzania potrzebne jest narzędzie precyzyjnie opisujące kadrową rzeczywistość – mówi kierownik Sekcji ds. Modułu Kadrowego SWOP Gabinetu Komendanta Głównego Policji podinsp. Piotr Wojtyński.

Moduł kadrowy to główny zasób referencyjny SWOP w zakresie danych kadrowych Policji, co oznacza, że będzie on punktem odniesienia dla pozostałych systemów policyjnych. Osoba niezarejestrowana w nim nie otrzyma wypłaty, nie pobierze z magazynu komputera czy umundurowania. Natomiast osobom odchodzącym ze służby lub pracy, po zarejestrowaniu tego faktu w module kadrowym, automatycznie zostaną odebrane wszystkie uprawnienia, począwszy od dostępu do różnych systemów, a skończywszy na rejestracji wejść do budynków.

Moduł *Płace*, choć nie jest systemem ewidencji czasu pracy, zawiera dane wszystkich funkcjonariuszy i pracowników w ujęciu płacowym wykorzystywane do naliczania wynagrodzenia. Tam też znajdują się informacje o zwolnieniach lekarskich, innych absencjach, potrąceniach, zaliczkach podatkowych i składkach ZUS. W systemie możliwa jest również obsługa Koleżeńskiej Kasy Oszczędnościowo-Pożyczkowej.

Gospodarka Materiałowa / Środki Trwałe obejmą zarządzanie i cały proces zaopatrzeniowy we wszystko, co jest potrzebne organizacji

do funkcjonowania i wykonywania zadań. Praktycznie każdy przedmiot, który trafia do organizacji od chwili jego zakupu powinien być widoczny w systemie. System wspomaga zmuszony proces inwentaryzacji, jak również sporządzania zestawień i analiz. Rejestracja obrotów magazynowych przez wspomaganie procesu realizacji zakupów ma pozwolić na kupowanie tego, co jest potrzebne.

– Dążymy do sytuacji, w której, mając przegląd zawartości wszystkich policyjnych magazynów, nie będziemy kupować tego, co w drugim krańcu Polski leży niewykorzystywane – zapewnia kierownik Zespołu ds. Jakości Danych Modułu GM z Biura Logistyki Policji KGP nadkom. Mariusz Majewski.

WDRAŻANIE

W tej chwili SWOP działa w 22 jednostkach (w WSPoL w Szczytnie tylko moduł kadrowy). Od 1 kwietnia 2014 r. funkcjonują podsystemy *Kadra* i *Płace*. 1 października do służbowego wykorzystania uruchomiono podsystemy *Gospodarka Materiałowa / Środki Trwałe*.

SWOP, biorąc pod uwagę skalę ingerencji w dotychczasowe procedury, to rewolucja, a te mało kto lubi. Monitorując wdrażanie systemu w jednostkach terenowych, widać, że Policja wprowadza zmiany podobne jak w innych organizacjach. Źródłem występującego oporu przed zmianą może być brak właściwego przygotowania, szkolenia oraz informacji o celach przedsięwzięcia.

– Nasza praca będzie koncentrować się na przekonywaniu do wykorzystania wprowadzanych rozwiązań na każdym szczeblu zarządzania i wykonawczym – mówi mł. insp. Przemysław Więcław.

System został zaprojektowany według stanu z 2010 r., co oznacza, że już dziś widać elementy, które muszą zostać zmienione i funkcjonalności, które będą musiały być dodane.

– Pomyśłów na rozwój i modyfikację systemu jest dużo. Mamy doświadczenia, które będziemy przekładać na nowe funkcjonalności. Z taką sytuacją liczyliśmy się od początku, zresztą systemy wspierające zarządzanie organizacją tak czy inaczej muszą ulegać ciągłym modyfikacjom, tak jak zmienia się sama organizacja – wyjaśnia mł. insp. Wojciech Dąbrowski.

Z inicjatywę kierownictwa Policji powołany zostanie interdyscyplinarny zespół, którego podstawowym zadaniem będzie całkowite przejście utrzymania i rozwoju SWOP.

– To Policja będzie decydować o kierunkach zmian i rozwoju systemu, a nie podmioty zewnętrzne – zapowiada Zbigniew Wiśniewski.

Wdrażanie systemu SWOP to także zintegrowanie go z innymi systemami centralnymi Policji, takimi jak Bezpieczny Tryb Uwierzytelniania Użytkowników (BTUU), Krajowy System Informatyczny Policji (KSIP), System Wspomagania Dowodzenia (SWD) czy System Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji (SESPoL).

– Pojawiają się narzekania, że od kąd pojawił się SWOP, to pewne dane trzeba wprowadzać dwa razy. Ale to okres przejściowy. Docelowo to SWOP będzie źródłem wiedzy dla pozostałych systemów – zapewnia Zbigniew Wiśniewski. ■

KLAUDIUSZ KRYCZKA

Ochroni głowę

– Kask zabezpieczający ma zagwarantować bezpieczeństwo osobie, której będzie założony – mówi dr inż. Elżbieta Witczak, dyrektor Instytutu Technologii Bezpieczeństwa MORATEX, w którym został zaprojektowany. Pracowali nad nim także policjanci. Ma się on znaleźć w wyposażeniu jednostek Policji na początku 2015 roku.

Kask zabezpieczający jest środkiem przymusu bezpośredniego. W 2013 r. został wprowadzony do katalogu śpb ustawą o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U. z 2013 r., poz. 628).
– Będzie stosowany w przypadku autoagresji zatrzymanego – wyjaśnia podinsp. Arkadiusz Kowalczyk z Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP.

PRACE

Komenda Główna Policji, gdy ustawa o śpb i broni palnej weszła w życie, podjęła współpracę z Instytutem Technologii Bezpieczeństwa MORATEX w celu przygotowania wzoru kasku. W Policji powołano 5-osobowy zespół do jego opracowania. Znaleźli się w nim policjanci z KGP, KSP i KWP w Łodzi.

– Braliśmy udział w kilku spotkaniach z pracownikami ITB MORATEX w Łodzi. Przekazywaliśmy im wytyczne i uwagi – mówi podkom. Jarosław Przywoźny z Biura Logistyki Policji KGP, przewodniczący zespołu.

– Policjanci eksperci podpowiadali nam, jak kask powinien wyglądać i jakie części głowy powinien chronić. Sugerowali, jak powinny być wykonane zapięcia, żeby zatrzymany nie mógł go sam ściągnąć z głowy – tłumaczy dr inż. Grażyna Redlich, kierownik Zakładu Architektury Materiałów i Wyrobów Włókienniczych ITB MORATEX.

Model kasku został zaakceptowany 28 lutego 2014 roku. Na jego podstawie wytworzono testową partię. Trafiła ona do wybranych jednostek Policji. Po testach i zebraniu opinii powstał wyrób, który ma się znaleźć w wyposażeniu Policji w 2015 r. Wcześniej będzie ogłoszony przetarg. Wyłoni on producenta, który wyprodukuje kaski zabezpieczające zgodnie z dokumentacją techniczną opracowaną przez ITB MORATEX.

PRZEPISY

Kask będzie używany w celu zapobiegnięcia samookaleczeniu głowy przez zatrzymanego. Wcześniej trzeba będzie założyć mu pas obezwładniający jednoczęściowy lub kaftan bezpieczeństwa albo kajdanki na ręce trzymane z tyłu.

– Decyzję o użyciu kasku będzie podejmował kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo osoby przez niego upoważnione, a w razie ich nieobecności dyżurny jednostki – tłumaczy podinsp. Arkadiusz Kowalczyk z KGP.

Podczas konwoju, doprowadzenia lub wykonywania innych zadań służbowych przez grupę funkcjonariuszy o jego użyciu zadecyduje dowódca konwoju lub grupy funkcjonariuszy wykonującej doprowadzenie albo inne zadania służbowe. ■

ARTUR KOWALCZYK
zdj. ITB Moratex

Kask ma dwa wkłady higieniczne

Zabezpiecza wrażliwe miejsca głowy

Jest odporny na uderzenia

Radiowozem w wirtualnym świecie

W końcu sierpnia br. w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie uruchomiono *Symulator kierowania pojazdami uprzywilejowanymi podczas działań typowych i ekstremalnych*. To nowatorski projekt, który – zgodnie z założeniami – ma być kompleksowym rozwiązaniem umożliwiającym tańsze, bezpieczniejsze i bardziej efektywne szkolenie funkcjonariuszy.

Symulatory coraz częściej stosowane są w procesie szkolenia i badań psychofizycznych kierowców pojazdów. Zapewniają bezpieczny trening zachowania się kierującego pojazdem w sytuacjach niebezpiecznych przy jednoczesnym braku możliwości stworzenia realnego zagrożenia dla innych uczestników ruchu drogowego. Wirtualna rzeczywistość daje możliwość jazdy i prowadzenia szkolenia w zróżnicowanych warunkach terenowych i pogodowych, niezależnie od czynników zewnętrznych oraz powtarzalność odbywanych ćwiczeń.

Pierwszy taki projekt dla polskiej Policji zrealizowały firma ETC-PZL Aerospace Industries we współpracy z Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie oraz Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej ITAM z Zabrze. Symulator, oprócz doskonalenia techniki jazdy, umożliwia także trening w symulowanych warunkach różnych zagrożeń (ostrzał pojazdu, wybuch „samochodu pułapki” czy pożar cysterny), a także naukę taktycznej jazdy zespołowej kierowców jadących w kolumnie lub prowadzących działania pościgowo-blokadowe.

BUDOWA

Symulator składa się ze stanowisk instruktora i operatora, kabiny samochodu osobowego na ruchomej platformie o sześciu stop-

Uproszczone stanowiska kierowców wyposażone są w trzy monitory, kierownicę z pedałami i dźwignią zmiany biegów

niach swobody, z układem prezentacji obrazu o polu widzenia 240 stopni w poziomie i 40 stopni w pionie, a także nieruchomej kabiny samochodu dostawczego z analogicznym układem prezentacji obrazu. Trzy uproszczone stanowiska kierowców wyposażone są w trzy monitory, kierownicę z pedałami i dźwignią zmiany biegów oraz systemy łączności i komputerowy.

SZKOLENIE

Obecnie symulator pozwala na szkolenie do 5 kierowców jednocześnie, co umożliwia rozwijanie umiejętności poruszania się w kolumnach, konwojach, współdziałania w realizacji zadań oraz komunikacji między uczestnikami szkolenia.

Trening odbywa się w trójwymiarowym, realistycznym środowisku wirtualnym. Generowany przez komputer obraz prezentuje zabudowę wraz z pełną infrastrukturą, a także innych uczestników ruchu lub zgromadzeń publicznych. Symulowane są także pory roku, dnia i opady deszczu lub śniegu.

Całością steruje oprogramowanie stanowiące moduł sztucznej inteligencji. Odpowiada ono za interakcję poszczególnych obiektów (także kolizji), w szczególności prowadzonych pojazdów i ruchu ulicznego, w tym również pieszych poruszających się w grupach.

System umożliwia tworzenie różnych scenariuszy zdarzeń, dostosowanych do indywidualnego poziomu wiedzy i doświadczenia kursantów. Instruktor może zmodyfikować przygotowany wcześniej scenariusz również w trakcie trwania ćwiczenia za pomocą tzw. podgrywek, m.in. wprowadzając element awarii pojazdu. Lista obejmuje ponad

30 uszkodzeń, w tym awarię układów ABS i ESP, układu hamulcowego, spadek ciśnienia powietrza w ogumieniu, luzy układu kierowniczego, pożar itp.

Każde ćwiczenie jest oczywiście rejestrowane, dzięki czemu można przeprowadzić pełną analizę jego przebiegu oraz ocenę skuteczności i efektywności podejmowanych działań przez kierujących.

DODATKOWE MOŻLIWOŚCI

Oprócz funkcji szkoleniowych symulator oferuje również funkcje badawcze, pozwalając śledzić w czasie rzeczywistym zachowanie i reakcje ćwiczących. Służą do tego systemy okulometryczny (śledzą oczy kierowcy) oraz monitoringu parametrów życiowych (saturacji krwi, pulsu, potliwości). Dzięki nim można ocenić predyspozycje ćwiczących do zawodu oraz ich reakcje na niebezpieczne sytuacje.

Symulator charakteryzuje się otwartą architekturą pozwalającą na jego rozbudowę przez rozszerzanie bazy danych terenu, wprowadzanie nowych obiektów, tworzenie dodatkowych scenariuszy, a także zwiększanie liczby stanowisk oraz typów pojazdów.

W opinii jego twórców nowy system szkoleniowy pozwoli podnieść poziom szkolenia kierowców pojazdów uprzywilejowanych. Z pewnością tego typu szkolenie, oprócz eliminacji zagrożeń w ruchu drogowym, przynosi również znaczne korzyści ekonomiczne – trening na symulatorze jest znacznie tańszy niż w warunkach rzeczywistych, a dodatkowym efektem może być bardziej wydajny sposób eksploatacji pojazdów. ■

na podstawie mat. WSPol. oprac. CZAK
zdj. WSPol. w Szczytnie

Wyjątkowy mecz

Piłkarska reprezentacja Policji pokonała na ostródzkim stadionie gwiazdy TVP wynikiem 5:4. Jednak prawdziwymi tryumfatorami zostali podopieczni Fundacji Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach, dla których udało się w ten jeden dzień zebrać kilka tysięcy złotych.

Po raz pierwszy w historii piłkarskie drużyny Policji i Telewizji Polskiej stanęły do sportowej rywalizacji. W roli kapitanów drużyn wystąpili Komendant Główny Policji gen. insp. Marek Działoszyński i wiceprezes Telewizji Polskiej Bogusław Piwowar. Bramki zdobyli podkom. Mateusz Kocyc z Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu i asp. Daniel Komorowski z Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie w asyście podkom. Kazimierza Kotasa z Komendy Stołecznej Policji.

ZAGRALI W SZCZYTNYM CELU

– Przygotowania do meczu trwały od jesieni ubiegłego roku. Wówczas wspólnie z Komendantem Głównym Policji stwierdziliśmy, że 95-lecie Policji to dobry powód do tego, żebyśmy spotkali się na boisku. Jeżeli dochodzi szczytny cel, to znakomite połączenie – mówił przed meczem Bogusław Piwowar.

Fundacja, wspierana przez wolontariuszy skupionych wokół programu „Profilaktyka a Ty” (PaT), zebrała jednego dnia około 4 tys. zł. W licytacji były m.in. piłki Brazuca z podpisami piłkarzy Realu Madryt.

ZNANE TWARZE

W barwach Policji po raz pierwszy zagrało pięciu generałów: Komendant Główny Policji gen. insp. Marek Działoszyński, pierwszy zastępca komendanta głównego nadinsp. Krzysztof Gajewski, komendanci wojewódzcy:

nadinsp. Józef Gdański, nadinsp. Sławomir Mierzwa i nadinsp. Jarosław Szymczyk.

Trenerem zawodników był Andrzej „Pułkownik” Kuczyński – koordynator komendanta głównego do spraw imprez sportowo-rekreacyjnych. Asystentem honorowym był Andrzej Strejlau – były selekcjoner reprezentacji Polski.

Po przeciwnej stronie boiska, w niebieskich koszulkach, zagraли dziennikarze, m.in. Przemysław Babiarsz, Włodzimierz Szaranowicz, Maciej Orłoś i Michał Olszański, oraz znani z seriali aktorzy – Jacek Lenartowicz i Maciej

Po bramce Antka Królikowskiego drużyna TVP prowadziła 2:0

Jachowski. Bramki zdobyli Antek Królikowski, Michał Chorościński oraz Robert Kisiel. Trenerem drużyny był Jerzy Engel, natomiast asystentem honorowym – Dariusz Szpakowski. Spotkanie prowadziła sędzia Michalina Diakow z Kolegium Sędziów Konińskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej.

DOPÓKI PIŁKA W GRZE...

Mecz od samego początku budził wielkie emocje. Po 13 minutach spotkania drużyna TVP prowadziła 3:0. Wówczas „Pułkownik” dokonał zasadniczych zmian w składzie drużyny. Na bramce stanął asp. Andrzej Grudziński z Biura Operacji Antyterrorystycznych KGP, który doskonale wyczuwał prostopadłe podania przeciwników i ratował zespół przed stratą kolejnych bramek. Z każdą minutą reprezentacja Policji grała coraz lepiej i w przerwę schodziła z wynikiem 3:3. W drugiej części spotkania rywalizacja była bardzo wyrównana. Jednak puchar z rąk Jacka Protasa, marszałka województwa warmińsko-mazurskiego, odebrała drużyna policjantów.

– Walczyliśmy jak lwy. Dosłownie w ostatnich sekundach straciliśmy bramkę. Może byłby remis... Ale najważniejsze, że cel został spełniony – mówił po spotkaniu Bogusław Piwowar.

– Gdyby nie mocny doping PaTowców, nie wiem, czy dalibyśmy radę tak szybko odzyskać stratę i w efekcie wygrać mecz – powiedział gen. insp. Działożyński. – Cieszy mnie, że ci młodzi ludzie pokazują innym, jak można bawić się sportem, kibicować i wspierać zawodników pozytywną energią. O to wszystko właśnie tutaj nam chodzi – dodał.

PIKNIK BEZPIECZEŃSTWA

Imprezie sportowej towarzyszył festyn, na którym można było obejrzyć sprzęt polskich policjantów, m.in.: radiowozy, motocykle, poduszki oraz specjalny wóz opancerzony i autobus konwojowy. Atrakcją były także najnowsze motorówki warmińsko-mazurskiej Policji.

Komendant Działożyński w obronie

Dużym zainteresowaniem cieszyły się stoiska m.in. prewencji z Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Fundacji Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach i miesięcznika „Policja 997”. Wrażenie na zebranych zrobiły koncert i pokaz musztry paradej Orkiestry Reprezentacyjnej Policji.

Dla najmłodszych policjanci przygotowali miasteczko ruchu drogowego, w którym zorganizowano liczne konkursy i zabawy edukacyjne. Duże wrażenie na gościach zrobił także specjalny pokaz umiejętności przewodników psów służbowych i ich czworonożnych podopiecznych.

– Podczas takich pikników budujemy dobry obraz Policji, a także docieramy do dzieci i do dorosłych z przekazem, że bezpieczeństwo nas wszystkich zależy w dużej mierze od nas samych, od naszej czujności, ostrożności i wiedzy o tym, jak zachować się w obliczu różnych zagrożeń – mówił komendant Działożyński. Dodał, że aktywność edukacyjno-profilaktyczna prowadzona przez policjantów na imprezach sportowych sprzyja budowaniu partnerskich relacji Policji ze społeczeństwem i wpływa na poprawę bezpieczeństwa.

Rewanżowe spotkanie policjantów i gwiazd TVP ustalono na wiosnę przyszłego roku, ale Fundację Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach można wspierać każdego dnia. Więcej informacji na stronie www.fundacjapolicja.pl. ■

BEATA PERKOWSKA
zdj. autorka

Stoisko miesięcznika „Policja 997”

Licytacja piłek Brazuca

Walczymy o uczciwość

O edukacji, współpracy i inicjatywach legislacyjnych Biura Spraw Wewnętrznych mówi insp. Ryszard Walczuk, dyrektor BSW KGP.

Podejmowanie przez Biuro Spraw Wewnętrznych KGP przedsięwzięć w celu zapobiegania przestępstwom z udziałem policjantów i pracowników Policji, a także przestępczości na jej szkodę, należy do naszych priorytetowych zadań. Realizujemy je z przekonaniem, że **zapobieżenie przestępstwu stanowi dla naszej formacji większą wartość niż późniejsze pociągnięcie jego sprawcy do odpowiedzialności.**

Wydanie *Poradnika dla policjantów pełniących służbę na drogach. Stop korupcji* prezentuje nową formułę realizacji przez Biuro Spraw Wewnętrznych działań z zakresu szeroko rozumianej profilaktyki korupcji oraz ochrony bezpieczeństwa pełnienia służby przez naszych funkcjonariuszy. Na taką formę przekazu zdecydowaliśmy się po analizie skali i przyczyn zagrożenia w obszarze ruchu drogowego, autentycznych przypadków patologicznych zachowań, jak też oczekiwania samych policjantów. Oczekiwania takie były formułowane podczas kontaktów z przedstawicielami BSW w ramach szkoleń prowadzonych w jednostkach i szkołach Policji. Opracowana, a następnie upowszechniona publikacja wzbogaciła katalog dotychczasowych środków oddziaływania profilaktycznego, z których korzysta BSW.

Zadania profilaktyczne realizujemy systematycznie już od wielu lat. Pokazujemy policjantom i pracownikom potencjalne zagrożenia, wskazujemy im sposoby radzenia sobie w sytuacjach korupcyjnych, a także inspirujemy przełożonych wszystkich szczebli do kształtowania u podwładnych właściwych postaw i do zapobiegania nieprawidłowościom. W tym celu spotykamy się z kadrą kierowniczą, szkolimy policjantów i pracowników Policji. Zamierzamy też częściej kontaktować się z kierownikami komórek i jednostek organizacyjnych Policji w sytuacjach, gdy dostrzegamy przejawy patologii albo czynniki kryminogenne. Będziemy nadal wskazywać im propozycje podjęcia działań zaradczych.

Działania edukacyjne i współpraca z przełożonymi to jednak nie wszystko. Zapobieganie zagrożeniom, w tym podniesienie poziomu ochrony prawnej funkcjonariuszy wykonujących czynności służbowe – zwłaszcza na styku z obywatelem – wymaga wprowadzenia rozwiązań systemowych, obejmujących uregulowania prawne, warunki organizacyjne, techniczne itp. Podejmujemy więc inicjatywę w sferze legislacyjnej, które albo zostały już przeprowadzone, albo są

jeszcze w trakcie realizacji. Ostatnia zmiana to nowe zarządzenie Komendanta Głównego Policji w sprawie funkcjonowania organizacji hierarchicznej Policji, które wprowadziło ułatwienia dla tzw. sygnalistów, czyli osób, które pragną wesprzeć działania BSW.

Obecnie trwają prace nad wprowadzeniem zmian w przepisach ustawy o Policji w celu zapewnienia policjantowi zwrotu kosztów pomocy prawnej w przypadku prawomocnego uniewinnienia go lub umorzenia postępowania z uwagi na niepopelnienie czynu lub brak znamion czynu zabronionego w sprawie o przestępstwo w związku ze służbą, a ponadto umożliwienia przełożonemu fakultatywnego (zamiast dotychczas obligatoryjnego) zawieszenia policjanta w czynnościach służbowych w razie wniesienia przeciwko niemu subsydiarnego aktu oskarżenia. Biuro zaproponowało także wprowadzenie przepisu zwiększającego uprawnienia policjantów o wydawanie poleceń osobom, wobec których wykonywane są niektóre czynności, oraz poleceń w stosunku do osób postronnych w celu usunięcia ich z miejsca, w którym należy zabezpieczyć ślady i dowody czynu zabronionego. Zmiana ta ułatwiłaby policjantom pracę na miejscach zdarzenia, a ewentualne skargi na ich działanie uczyniłaby bezskutecznymi. Nadal też będziemy popierać starania o jeszcze szersze upowszechnienie monitoringu, który często okazuje się rozstrzygający na korzyść policjanta, np. w sytuacjach pomówienia o przemoc.

Wróćmy do *Poradnika...* Jego adresatami – bezpośrednimi lub pośrednimi – są podmioty najistotniejsze z punktu widzenia relacji na drodze: człowiek – ten w mundurze, i drugi – uczestnik ruchu drogowego. O ich świadomość zagrożenia i skutków korupcji, poczucie odpowiedzialności i w konsekwencji o uczciwość próbujemy walczyć, oferując publikację zawierającą wszechstronne spojrzenie na ten poważny problem. Oczekujemy na odzew. Zapraszamy, zwłaszcza kolegów policjantów, na stronę internetową BSW do dyskusji. Czekamy zarówno na tych, których treść *Poradnika...* utwierdzi w postawie zdecydowanie wykluczającej korupcję, pozwoli wyjaśnić wątpliwości i podniesie umiejętność radzenia sobie w problematycznych sytuacjach, jak i tych, u których po lekturze wątpliwości nasuną się albo pozostaną. Będziemy wdzięczni za wskazanie ewentualnych niedoskonałości naszej publikacji. Doświadczenia wynikające z jej odbioru na pewno wykorzystamy.

Z takiej formy upowszechniania wiedzy o zagrożeniach i mechanizmach antykorupcyjnych będziemy nadal korzystać. Podjęliśmy już decyzję o przygotowaniu kolejnego poradnika adresowanego do osób przyjmowanych do służby w Policji. ■

wysłuchał KLAUDIUSZ KRZYCZKA
zdj. Marek Krupa

Korupcja nie może być tematem tabu, więc trzeba o niej rozmawiać – czytamy w przygotowanym przez Biuro Spraw Wewnętrznych KGP antykorupcyjnym Poradniku dla policjantów pełniących służbę na drogach. I ta niewielka książeczka jest formą takiej rozmowy. Policjant znajdzie w niej pouczenia, wskazówki, rady, a także przestrogi.

Jak się nie dać skorumpować

Poradnik adresowany jest do policjantów pionu ruchu drogowego oraz pionu prewencji, zaczynających swoją policyjną przygodę, choć, jak podkreślają jego autorzy, nie ma żadnych przeciwwskazań, żeby z jego treścią zapoznali się także inni funkcjonariusze.

CO TO JEST KORUPCJA?

– Z sytuacją sprzyjającą korupcji, a nawet ze zdarzeniem korupcyjnym, zetknąć się może każdy policjant – niezależnie od tego, gdzie i jaką pełni służbę. Czy na pewno wszyscy potrafimy dostrzec symptomy zamiarów korupcyjnych po stronie innych osób, np. po stronie sprawcy wykroczenia albo, co gorsze, po stronie partnera z patrolu? Czy wiemy, jak interpretować takie niedwuznaczne sytuacje, i w końcu, jak reagować, kiedy nas lub naszego partnera ktoś próbuje skorumpować? Jeśli nie, warto ten poradnik przeczytać – mówi mł. insp. w stanie spoczynku Ireneusz Dziugiel.

Napisać i wydać poradnik to jedno, sprawić, by z uwagą przeczytali go ci, do których jest adresowany, to zupełnie inna sprawa. Często znacznie trudniejsza.

– Chcemy przekonać młodych policjantów, że zapoznanie się z treścią tej niewielkiej książeczki leży w ich dobrze pojętym interesie. Ich, ale także w interesie formacji, w której służą – podkreśla nadkom. Zbigniew Czucha, naczelnik Wydziału Analiz i Nadzoru BSW KGP.

Poradnik powstał z przekonania, że z sytuacją korupcyjną prędzej czy później spotka się większość policjantów pełniących służbę na drogach. I choć, jak wynika ze statystyk, ulegnie im tylko ułamek procenta, pozostali też powinni wiedzieć, jak taką sytuację rozpoznać i jak się w niej zachować.

– Sposobów skorumpowania, z jakimi może się zetknąć policjant, jest wiele i wciąż pojawiają się nowe. I o ile nikt nie będzie miał wątpliwości, że próba wręczenia pieniędzy jest usiłowaniem korupcji, o tyle może się zdarzyć, że np. zaproponowanie zniżki na zakupy za łaskawsze spojrzenie na wykroczenie nie zostanie odebrane jako przestępstwo udzielenie obietnicy korzyści majątkowej. Tłumaczenie sobie takiej sytuacji w ten sposób, że „Skoro nie wziętem pieniędzy i od czynności nie odstąpiłem, to gdzie tu korupcja?”, może okazać się zawodne – mówi nadkom. Zbigniew Czucha.

I właśnie o tym, co jest korupcją, jakie sytuacje i zachowania jej sprzyjają, jak się zachować, kiedy została podjęta próba skorumpowania nas lub partnera, co robić, gdy dowiedzieliśmy się lub podejrzewamy, że inny policjant jest skorumpowany, a także, jakie są konsekwencje podjęcia złych wyborów, piszą autorzy poradnika.

KONSEKWENCJE ZŁYCH WYBORÓW

– Każdy z nas wie, że korupcja to zło, nawet ci nie liczni, którzy jej ulegli i próbują szukać dla niej usprawiedliwień. Walcząc z nią, odwołujemy się do poczucia odpowiedzialności za wizerunek formacji, do poczucia obowiązku, praworządności, a nawet honoru. Warto jednak przekazać wzmocnić wizję osobistych strat, jakie poniesie ten, który dał się skorumpować. On i jego rodzina. I te straty punkt po punkcie w poradniku wymieniamy – mówi mł. insp. Marek Węgliński z Wydziału Analiz i Nadzoru BSW KGP.

Z poradnika policjant dowie się np., że sprawcą przestępstwa przekupstwa jest nie tylko kierujący, który wręcza banknot zatknięty w dowód rejestracyjny pojazdu, ale także właściciel firmy holowniczej oferujący prezenty za informacje pozwalające mu wyprzedzić konkurencję. Dowie się również, że sprawcą przestępstwa korupcyjnego może również okazać się jego „kolega” z patrolu.

– To dla policjanta chyba najtrudniejsza sytuacja, bo pożądane – zgodne z prawem – zachowanie, którego od niego wymagamy, ma być skierowane przeciwko koledze, którego być może zna od lat i któremu być może wiele zawdzięcza. W takiej sytuacji nie może być jednak miejsca na sentymenty – ocenia nadkom. Zbigniew Czucha.

Tym najtrudniejszą sytuacją, dotyczącą reakcji na zachowania korupcyjne po stronie kolegów, poświęcono sporą część poradnika. Policjant dowie się z niego, jak może i powinien się zachować, ale również, jak łatwo znaleźć się po niewłaściwej stronie, nawet jeśli sam nie bierze, ale odwraca wzrok, gdy czyni to kolega.

– Brak właściwej reakcji w takiej sytuacji zwykle kończy się przedstawieniem zarzutu niedopełnienia obowiązków służbowych. Chcemy uświadomić policjantom, jakie mogą być konsekwencje złe pojętej zawodowej czy koleżeńskiej solidarności – mówi mł. insp. Marek Węgliński.

– Chcemy przekonać młodych policjantów, że zapoznanie się z treścią tej niewielkiej książeczki leży w ich dobrze pojętym interesie. Ich, ale także w interesie formacji, w której służą – podkreśla nadkom. Zbigniew Czucha, naczelnik Wydziału Analiz i Nadzoru BSW KGP.

► Prestrogą dla funkcjonariuszy ma być także nieuchronność wpadki. Bo, jak czytamy w poradniku, nawet jeśli na ich drodze nie staną funkcjonariusze BSW, a mają w tym zakresie coraz większe sukcesy, to z każdym kolejnym przyjętym „dowodem wdzięczności” rośnie ryzyko, że padną ofiarą szantażu ze strony osoby, która taki dowód wręczyła.

– Staraliśmy się w poradniku pokazać, że przyjęcie korzyści majątkowej stawia nieuczciwego policjanta na równi pochyłej, po której zapewne będzie się powoli staczał. Jeśli jednak na jego drodze stanie szantażysta, a w epoce wszechobecnych kamerek i dyktafonów jest to coraz bardziej prawdopodobne, to wówczas trudno sytuację policjanta porównywać do poruszania się po równi pochyłej. To raczej znalezienie się przez niego na skraju przepaści – ocenia mł. insp. w stanie spoczynku Ireneusz Dziugiel.

UCZ SIĘ NA CUDZYCH BŁĘDACH

Publikacja została wzbogacona licznymi przykładami i jak podkreślają autorzy, są to sytuacje prawdziwe. Pokazują, jak łatwo i jak głupio można stracić wszystko, przyjmując np. zgrzewkę gazowanych napojów. Z tych przykładów wynika też, że z roku na rok rośnie świadomość prawna społeczeństwa, w tym tych, którzy policjanta skorumpowali. Coraz częściej zdarza się, że kierujący, po chwili namysłu, postanawia powiadomić dyżurnego bądź prokuraturę, że wręczył policjantowi łapówkę. Jemu nic w takiej sytuacji nie grozi, policjantowi, oprócz konsekwencji karnych, zwolnienie ze służby.

Autorzy publikacji, analizując zjawisko korupcji, podkreślają również, że nie bierze się ona znikąd. Poprzedzają ją zwykle drobne nadużycia, naginanie, a później naruszanie procedur, naruszanie dyscypliny czy etyki.

– Z naszych analiz wynika, że często ci, którzy dali się skorumpować, już wcześniej nie byli kryształowi. Policjanci, którzy np. nadużywają stanowiska do realizacji celów prywatnych, lekceważą procedury prawne, są znacznie bardziej podatni na przyjmowanie korzyści majątkowej – ocenia mł. insp. Marek Węgliński.

Ale paradoksalnie wstępem do sytuacji korupcyjnej może okazać się też chęć pomocy innym lub prośba o taką pomoc. Policjant wciąż uchodzi za kogoś, kto przynajmniej w niektórych sytuacjach dużo może. I niektórzy z prośbami, żeby coś załatwić, prędzej czy później się zetkną.

– Wystarczy, że obiecamy komuś takie a nie inne załatwienie sprawy służbowej, a nawet wystarczy, że obiecamy zwrócić się z tą sprawą do kolegi, w którego kompetencjach ta sprawa pozostaje, i przyjmiemy za to choćby obietnicę odwzajemnienia się. Niby niewiele, ale wystarczy, żeby usłyszeć zarzut przestępstwa – ostrzega nadkom. Zbigniew Czucha.

OKAZJA CZYNI ZŁODZIEJĄ

Mówi się, że okazja czyni złodzieja. Podobnie jest z korupcją. Rzadko kiedy kierujący zakłada, że podejmie próbę skorumpowania policjanta.

Autorzy publikacji, analizując zjawisko korupcji, podkreślają, że nie bierze się ona znikąd. Poprzedzają ją zwykle drobne nadużycia, naginanie, a później naruszanie procedur, naruszanie dyscypliny czy etyki.

Często ta myśl jest efektem klimatu, jaki wytwarza się w czasie kontroli drogowej. Stworzyć go może policjant, ale może też stworzyć go kierujący, sondując, czy uda mu się załatwić sprawę mniejszym kosztem.

Rozpoznawanie tego klimatu i odpowiednia na niego reakcja to kolejny ważny fragment poradnika. Autorzy opisują, jak może wyglądać „badanie” przez kierującego podatności policjanta na wzięcie łapówki, a także, jak policjant ułatwia kierowcy podjęcie „właściwej” decyzji.

– Jeśli np. sprawca wykroczenia drogowego kieruje rozmowę np. na niskie zarobki policjantów, to powinna się nam zapalić „lampka alarmowa”. Podobnie, jeśli kolega z patrolu, przedłużając interwencję, zaczyna się zastanawiać: *i co ja mam z panem zrobić...?* – mówi mł. insp. Marek Węgliński.

I tak poradnik raz jeszcze dotyka szczególnie trudnych sytuacji korupcyjnych, w jakich może się znaleźć policjant, zwłaszcza nowy w grupie, który dopiero rozpoczyna służbę w Policji. Zdecydowana większość z nich dołączy do uczciwych i oddanych służbie policjantów, którzy „nowemu” będą służyli pomocą i radą. Niestety może zdarzyć się i tak, że policjant trafi na takich funkcjonariuszy, którzy biorą i nie zamierzają z tego zrezygnować. Jedną z pierwszych rzeczy, jaką mogą zrobić łapówkarze, to wybadanie, czy „nowy” do nich dołączy i też będzie brał, czy też tylko będzie udawał, że o niczym nie wie. Należy również liczyć się z podejmowaniem prób uwikłania nowego policjanta w korupcyjny proceder, żeby wymusić na nim milczenie.

– Dlatego tak ważna jest umiejętność wczesnego dostrzegania symptomów korupcji i właściwa wobec nich postawa. Tego chcemy policjantów nauczyć – podkreśla mł. insp. w stanie spoczynku Ireneusz Dziugiel. ■

KLAUDIUSZ KRZYCZKA

Poradnik wydrukowano w 15 tys. egzemplarzy. Został przekazany do szkół i jednostek Policji. W formie pliku PDF jest dostępny w zakładce Biura Spraw Wewnętrznych na stronie www.policja.pl. Jego autorami są mł. insp. w st. sp. Ireneusz Dziugiel, podinsp. Grażyna Puchalska i podinsp. Kamila Zimoń

90 LAT TEMU

Październik 1924

• W trakcie wykonywania obowiązków służbowych z rąk bandytów zginęło 6 funkcjonariuszy PP: 21 X, podczas obławy, st. post. Franciszek Kaszuba ze Stojanowa (woj. tarnopolskie); 3 X, z rąk dezertera, posterunkowi: Hilary Szklarski z Kamionki Strumiłowej (woj. tarnopolskie); 9 X, podczas obławy, Jan Bebak z Mostów Wielkich (woj. lwowskie); 16 X, w trakcie prowadzonego dochodzenia, Feliks Niespodziewany z Józefowa (woj. lubelskie); 24 X, w siedzibie posterunku przez doprowadzonego przestępcę, Stanisław Tomaszewski ze Żnina (woj. poznańskie); 29 X, zastrzelony z ukrycia przez nieznanego sprawcę, Jan Tarajko z Grabowca (woj. lubelskie).

• MSW wydało okólnik, w którym z uwagi na *mnożące się w ostatnich czasach wypadki napadów bandyckich* zaleciło Policji Państwowej bardziej liberalne rozpatrywanie podań o pozwolenie na posiadanie broni dla obrony osobistej.

• Komenda Główna PP zakupiła 10 tys. pakietów opatrunkowych, składających się z dwóch bandaży, dwóch ampułek z jodyną, gazy, waty i agrafki. Pakiety przeznaczono dla policjantów okręgów przygranicznych oraz policjantów pełniących służbę zewnętrzną.

Minister Hübner na granicy

9 X – W MSW odbyła się pod przewodnictwem ministra Zygmunta Hübnera narada, na której przedstawiono gotowe już do wniesienia na Radę Ministrów projekty ustaw o granicach oraz o organizacji Korpusu Ochrony Pogranicza.

12 X – W komendzie okręgu VI PP (warszawskiego) uruchomiono stację odbiorczą radiotelefoniczną i telegraficzną.

18 X – Ukazało się rozporządzenie ministrów robót publicznych i spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem spraw wojskowych o częściowej zmianie rozporządzenia z 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz.U. nr 97, poz. 902).

25 X – W Głównej Szkole PP oddano do użytku ambulatorium lekarskie. Aktu poświęcenia dokonał ks. Wyrębowski.

40 LAT TEMU

Październik 1974

• Z okazji 30. rocznicy powołania organów porządku i bezpieczeństwa Ministerstwo Łączności wprowadziło do obiegu znaczków o nominale 1,50 zł, w nakładzie 6 mln sztuk, oraz trzy karty pocztowe po 100 tys. egz.

• Szkoła Podoficerska MO w Słupsku została udekorowana przez Radę Państwa Orderem Sztandaru Pracy II klasy. Aktu dekoracji dokonał minister SW Stanisław Kowalczyk.

1 X – W Urzędzie Rady Ministrów odbyła się narada kierownictwa resortu spraw wewnętrznych z wojewodami i prezydentami miast na temat stanu porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz zadań terenowych oddziałów administracji państwowej.

1 X – Inauguracja nowego roku akademickiego w WSO im. gen. Franciszka Józwiaka – „Witolda” w Szczycinie. Uczelni przekazano nowy sztandar, ufundowany przez społeczeństwo pow. szczycieńskiego.

4 X – Uroczysta akademie jubileuszowa z okazji święta milicji w Teatrze Wielkim w Warszawie z udziałem przedstawicieli najwyższych władz partyjnych i rządowych.

4 X – W przeddzień święta Wojska Polskiego oraz jubileuszu powstania organów MO i SB I sekretarz KC PZPR Edward Gierek wręczył w Belwederze ministrowi SW Stanisławowi Kowalczykowi akt nominacyjny na stopień generała brygady.

7 X – W gmachu KW MO w Warszawie odsłonięto tablicę z nazwiskami 737 funkcjonariuszy MO i SB poległych w walce z przestępczością kryminalną i polityczną w woj. warszawskim w latach 1945–1974.

23–24 X – W Warszawie obradowały delegatki na I Zjazd Kół Rodziny Milicyjnej. Dyskutowano w czterech grupach problemowych: działalności ideowopolitycznej KRM, kulturalno-oświatowej i socjalno-bytowej, pracy z dziećmi i młodzieżą oraz zagadnień rodziny funkcjonariusza MO i SB w środowisku. Funkcję przewodniczącej powierzono ponownie kpt. Zofii Bojarskiej.

20 LAT TEMU

Październik 1994

1 X – Bogdan Libera, dotychczasowy rezydent wywiadu w Wiedniu, został szefem wywiadu Urzędu Ochrony Państwa.

4 X – Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw dotyczących zaopatrzenia emerytalnego. Projekt przewiduje także ujednoczenie zasad waloryzacji rent i emerytur dla wszystkich świadczeniobiorców (także dla żołnierzy zawodowych, policjantów, funkcjonariuszy UOP itp.).

17 X – Dramat w policyjnej rodzinie. Kom. Zbigniew B., funkcjonariusz wydziału operacyjno-rozpoznawczego jednej z KWP, w przyływie desperacji zastrzelił z broni służbowej swych teściów.

19 X – Premier Waldemar Pawlak podjął decyzję w sprawie pozostawienia „w pełnym zakresie” nadinsp. Zenona Smolarka na stanowisku komendanta głównego Policji.

21 X – W Krajowym Biurze Interpolu KGP uruchomiono system komputerowej poczty z Sekretariatem Generalnym Interpolu w Lyonie i każdym biurom krajowym tej organizacji. Inwestycję pomógł sfinansować rząd niemiecki.

26–28 X – W CSP w Legionowie obradował II Zwyczajny Zjazd NSZZP, w którym – obok delegatów – uczestniczyli m.in. ministrowie Lech Pałandysz i Andrzej Milczanowski, komendant główny Policji nadinsp. Zenon Smolarek, przedstawiciele central związkowych z RFN i Czech. Zjazd przyjął uchwałę programową, w której zawarł wytyczne do działania wypracowane przez komisje problemowe. Nowym przewodniczącym związku został podkom. Jan Małek z Bielska-Białej (lat 48, mgr prawa). ■

Miednoje – 2 IX 2000 r.

Czternaście lat temu uroczystość otwarto i poświęcono Polski Cmentarz Wojenny w Miednoje. Msza święta była koncelebrowana pod przewodnictwem ówczesnego krajowego duszpasterza Policji biskupa Mariana Dusia, który poświęcił nekropolię. Przemawiali ówczesny premier Jerzy Buzek, komendant główny Policji nadinsp. Jan Michna i Andrzej Przewoźnik, sekretarz Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, który budowę polskich cmentarzy na Wschodzie osobiście nadzorował.

Zwyczajem stało się, że właśnie 2 września do Miednoje dociera policyjna pielgrzymka, by oddać hołd tym, którzy złożyli swoje życie w ofierze. Ponad 6 tys. osób, w większości przedwojennych policjantów, jeńców obozu w Ostaszkwie zostało zamordowanych przez funkcjonariuszy NKWD wiosną 1940 r. w Twerze (wtedy w Kalininie). Zostali wrzuceni do dołów śmierci w Miednoje i pamięć o nich, jak o wszystkich ofiarach zbrodni katyńskiej, miała zostać pogrzebana razem z nimi. Na szczęście tak się nie stało. Pamięć przechowali najbliżsi, aż do naszych czasów, gdy o sowieckich zbrodniach można było mówić otwarcie. Ekshumacje w latach 90. ubiegłego wieku doprowadziły do budowy cmentarza, gdzie rodziny mogą złożyć kwiaty, zapalić znicze, pomodlić się przy tabliczkach epitafijnych.

W tym roku pielgrzymka do Miednoje nie odbyła się, ale pamięć o przedwojennych policjantach czciliśmy w Polsce. Hołd zamordowanym policjantom oddano w Warszawie i w Katowicach – przed Grobem Policjanta Polskiego. Na cmentarzu w Miednoje kwiaty złożyła delegacja Komendanta Głównego. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. Krzysztof Chrzanowski

W hołdzie zamordowanym policjantom

2 września w samo południe pod obeliskiem „Poległym Policjantom Rzeczypospolita Polska” kierownictwo Policji oddało hołd przedwojennym stróżom prawa, zamordowanym w ZSRR.

Uroczystość przygotowano w 14. rocznicę otwarcia Polskiego Cmentarza Wojennego w Miednoje. Przed gmachem KGP w Warszawie wiązanek kwiatów przy obelisku złożyli wspólnie: Komendant Główny Policji gen. insp. dr Marek Działoszyński, jego pierwszy zastępca nadinsp. Krzysztof Gajewski oraz przewodniczący Zarządu Głównego NSZZP Grzegorz Nems. ■

P.Ost.
zdj. autor

Ku czci policjantów II RP

O przedwojennych policjantach pamiętano także w Katowicach. 2 września w Archikatedrze pw. Chrystusa Króla odprawiono nabożeństwo w ich intencji. Mszy świętej przewodniczył arcybiskup metropolita katowicki ks. Wiktor Skworc.

Po nabożeństwie uformował się marsz pamięci, który przeszedł ulicami Katowic do komendy wojewódzkiej. Hasło przemarszu „Pamięć wyzwala z zapomnienia” mówi samo za siebie. Dalsza część obchodów odbyła się na dziedzińcu KWP w Katowicach przed Grobem Policjanta Polskiego.

To tutaj Medalem „Pro Patria” i Medalem „Invictus Gloria” uhonorowano osoby, które społecznie pracują na rzecz upamiętnienia dziejów i martyrologii policjantów II Rzeczypospolitej. Medale „Pro Patria” wręczył Jacek Polańczyk, dyrektor Departamentu w Urzędzie ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w asyście nadinsp. Krzysztofa Jarosza, komendanta wojewódzkiego Policji

w Katowicach. Medalem „Pro Patria” wyróżnieni zostali: Grzegorz Kotowicki z Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r., asp. sztab. Dariusz Kowalski z NSZZP, st. asp. Piotr Koziej z KWP w Katowicach, Maria Kurek – radna UMiG w Busku, mł. insp. Dariusz Taborowski, podinsp. Marek Twardoch, podinsp. Krzysztof Szala, podkom. Wojciech Wójcikiewicz (wszyscy z KWP w Katowicach) oraz Jarosław Zatorski, burmistrz Chmielnika.

Medalem „Invictus Gloria” zostali odznaczeni członkowie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r.: Andrzej Borowski, Daniela Jesionek, Jadwiga Kuczera, Alicja Marosz, Urszula Morańda, Anna Mróz, Dorota Obrączka, Bolesław Piątek, Krystyna Płaskocińska, Anna Sikora i Mirosław Sobieraj. Odznaczenia wręczył Adam Dudek, członek Kapituły Medalu „Invictus Gloria” w asyście Teresy Brackiej, prezes OSRP 1939 r.

Modlitwa ekumeniczna, apel poległych, salwa honorowa i złożenie wieńców przed Grobem Policjanta Polskiego dopełniły uroczystości. ■

P.Ost.

W rocznicę sowieckiej napaści

Jak co roku 17 września uczczono w Warszawie pamięć ofiar niewypowiedzianej wojny. W 75. rocznicę napadu ZSRR na Polskę, która walczyła w tym czasie z wojskami niemieckimi, warszawiacy i zaproszeni goście zbrali się na pl. Matki Sybiraczki przed Pomnikiem Poległym i Pomordowanym na Wschodzie.

Mszy świętej przewodniczył biskup polowy WP, delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Policji ks. Józef Guzdek.

– Jeżeli chcemy budować przyszłość, należy koniecznie odkłamać przeszłość – powiedział w homilii Jego Ekscelencja ks. Józef Guzdek. – Nie ma bowiem przebaczenia i pojednania aż do czasu, kiedy nie staniemy na gruncie prawdy. Czytamy w Ewangelii św. Jana Apostoła w rozdziale ósmym „Poznać prawdę, a prawda was wyzwoli”. Tylko prawda może nas wyzwolić z nienawiści i chęci odwetu. W tym miejscu powinien także wybrzmieć apel o odrzucenie „patriotyzmu zapomnienia”. Poważny rachunek sumienia powinni czynić ci, którzy przez długie lata przekazywali młodemu pokoleniu Polaków zakłamaną historię naszych relacji z sowiecką Rosją – dodał krajowy duszpasterz Policji. ■

P.Ost.
zdj. autor

Msza święta i wieczornica

W Katedrze Polowej Wojska Polskiego 18 września br. przy ul. Długiej w Warszawie uczczono pamięć funkcjonariuszy Policji Państwowej, Straży Więziennej, żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza i innych jeńców zamordowanych na rozkaz Stalina wiosną 1940 r., których szczątki spoczywają na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje.

Mszę świętą w ich intencji odprawił wraz z kapelanami biskup polowy WP ks. Józef Guzdek, który jest jednocześnie krajowym duszpasterzem Policji. W nabożeństwie uczestniczyli m.in.: Komendant Główny Policji gen. insp. dr Marek Działoszyński, jego pierwszy zastępca nadinsp. Krzysztof Gajewski, dyrektor generalny Służby Więziennej

gen. bryg. Jacek Włodarski i zastępca komendanta głównego Straży Granicznej gen. bryg. Marek Borkowski.

Po liturgii delegacja MSW wraz z Jego Ekscelencją bp. Józefem Guzdkiem złożyła wieńiec i zapaliła znicze w Kaplicy Katyńskiej pod tabliczkami epitafijnymi z nazwiskami zamordowanych funkcjonariuszy.

Następnie w sali konferencyjnej Ordynariatu Polowego WP odbyło się przejmujące widowisko słowno-muzyczne „Miednoje 1940”, z udziałem chóru Komendy Stołecznej Policji i Orkiestry Reprezentacyjnej Policji. Po wieczornicy ordynariusz polowy ks. Józef Guzdek w asyście Komendanta Głównego Policji gen. insp. dr. Marka Działoszyńskiego i kapelana KGP ks. Jana Kota odznaczył dziewięciu członków Warszawskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. Medalami bł. ks. Jerzego Popiełuszki. Wyróżnieni zostali: Danuta Batkowska, Halina Drachal, Hanna Gronowska, Tadeusz Konon, Beata Przybyszewska-Kujawa, Maria Rosołowska, Tomasz Safjański, Janina Szestakowska i Michał Krzysztof Wykowski. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI
zdj. autor

W interesie dzieci i młodzieży

Najwyższa Izba Kontroli sprawdziła, jak przeciwdziała się zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Kontrolą objęto 25 szkół publicznych, w tym podstawówek, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z dużych i małych miast.

Sprawdzeniem objęto lata szkolne 2011/2012 oraz 2012/2013. Kontrolerzy NIK przeprowadzili anonimowe badania ankietowe wśród uczniów, nauczycieli i pedagogów szkolnych. Wnioski pokontrolne są niepokojące, kontrola ujawniła bowiem, że działania zarówno szkół, jak i gmin nie doprowadziły do spadku zachowań patologicznych, wręcz przeciwnie, skala tych zjawisk jest większa niż w latach ubiegłych.

W OPINII UCZNIÓW

Najczęstszym problemem wychowawczym jest, tak jak w poprzednich latach, agresja słowna, na którą wskazało 74 proc. badanych, i agresja fizyczna skierowana zarówno do rówieśników, jak i do osób dorosłych, w tym nauczycieli, o której mówiło 58 proc. badanych.

Inne patologie, na które wskazywali badani uczniowie, to: palenie papierosów, kradzieże na terenie szkoły, niszczenie mienia szkolnego.

Nadal najbardziej niepokojącym zjawiskiem patologicznym w szkołach jest zażywanie narkotyków lub substancji odurzających. Ponad 30 proc. ankietowanych uczniów przyznało, że było świadkiem lub słyszało o zażywaniu narkotyków w szkole, a 17 proc. mówiło o handlu narkotykami w szkole.

Nowym zjawiskiem w szkołach jest cyberprzemoc – wysyłanie nieprzyjemnych SMS-ów, obraźliwych e-maili, wiadomości z pogrózkami. Wskazywało na nią 18 proc. ankietowanych.

Najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży jest alkohol. Spośród badanych uczniów 21 proc. młodszych, w wieku 10–14 lat, i 32 proc. starszych, w wieku 15–17 lat, przyznało się, że przynajmniej raz znalazło się w stanie upojenia alkoholowego. 24 proc. młodszych uczniów i 37 proc. starszych zażywało haszysz lub marihuanę, 5 proc. gimnazjalistów zażywało amfetaminę, a substancji wytworzonych z konopi indyjskich próbowało 10 proc. gimnazjalistów i 28 proc. badanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

W OPINII NAUCZYCIELI

Według badanych nauczycieli najczęstsze zachowania patologiczne uczniów to: agresja słowna (43 proc. badanych), wagary (30 proc.) i palenie papierosów (25 proc.).

Jednocześnie z dokumentacji kontrolowanych szkół wynika, że odnotowano w nich nie więcej niż 5 proc. uczniów przejawiających zachowania patologiczne. Połowa z nich dopuściła się agresji wobec rówieśników i nauczycieli, 20 proc. paliło papierosy, 10 proc. piło alkohol, 20 proc. pozostałych odnotowanych uczniów dopuściło się kradzieży, niszczenia mienia czy wagarów. Zaledwie 2,5 proc. spośród odnotowanych przez szkoły przypadków patologicznych zachowań uczniów dotyczyło zażywania środków odurzających.

PROGRAMY PROFILAKTYCZNE SZKÓŁ

Profilaktyczne działania szkół nie doprowadziły do spadku patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży. Według kontrolerów NIK szkolne programy w tym zakresie są nieskuteczne. Przede wszystkim, planując działania profilaktyczne, nie przeprowadzono wcześniej diagnozy śro-

dowskowej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, brak więc było zidentyfikowania faktycznych problemów i potrzeb. Dyrektorzy szkół nie monitorowali realizowanych programów.

Ale najważniejszą w ocenie NIK przyczyną nieskuteczności szkolnych programów mających przeciwdziałać patologiom jest niewystarczający poziom przygotowania kadry pedagogicznej, a szczególnie nieumiejętność podejmowania przez nauczycieli wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia. W przeprowadzonych badaniach ankietowych 28 proc. nauczycieli wskazało, że nie posiada dostatecznej wiedzy na temat ryzykownych zachowań uczniów.

Jednocześnie aż 84 proc. ankietowanych nauczycieli oraz 93 proc. pedagogów i psychologów oceniło, że realizowane w ich szkołach programy profilaktyki odpowiadają potrzebom uczniów i środowiska lokalnego.

We wszystkich kontrolowanych szkołach zapewniano uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną, prowadzono współpracę z odpowiednimi organizacjami społecznymi, sądami rodzinnymi i jednostkami Policji. Tworząc programy profilaktyczne, tylko 5 spośród kontrolowanych 25 szkół korzystało z doświadczeń Policji, straży miejskiej oraz organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką przeciwdziałania zjawiskom patologicznym.

Plany doskonalenia zawodowego nauczycieli w prawie 30 proc. kontrolowanych szkół nie uwzględniały szkoleń, które pozwoliłyby nauczycielom na prawidłowe realizowanie programów profilaktyki, a zwłaszcza na szczególnie istotną umiejętność podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem.

DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE W GMINACH

Gminy mają obowiązek opracowywania i realizowania strategii rozwiązywania problemów społecznych, w tym m.in. zagrożenia patologiami wśród dzieci i młodzieży. Wyniki kontroli NIK pokazują jednak, że jedna trzecia kontrolowanych gmin nie monitorowała prowadzonych działań, w pozostałych przypadkach gminy wprawdzie monitorowały, ale też same dokonywały oceny, co zdaniem NIK nie gwarantowało obiektywności.

Ponadto połowa kontrolowanych gmin nieprawidłowo wykorzystywała środki na cele związane z realizacją programów profilaktyki, które zamiast na przeciwdziałanie uzależnieniom kierowano na pokrycie deficytu budżetowego.

REALIZACJA WNIOSKÓW Z KONTROLI W 2007 ROKU

Podobną kontrolę NIK przeprowadziła w 2007 roku. Do dyrektorów szkół skierowano wówczas wnioski dotyczące opracowania i realizacji programów profilaktycznych i wychowawczych, dokonywania ich oceny, rozpoznawania występujących zagrożeń, a także podjęcia doskonalenia zawodowego nauczycieli w tym zakresie. Podczas kontroli 2012/2013 w czterech szkołach sprawdzono realizację tych wniosków i wynik był pozytywny. Podobnie było z realizacją wniosków skierowanych do gmin.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa natomiast, że nieprawidłowości ujawnione podczas poprzedniej kontroli w znacznym stopniu powtórzyły się w szkołach i gminach kontrolowanych w latach 2011/2012 i 2012/2013. ■

Nim spotka je

zło

Każdego roku około 100 tysięcy młodych osób szuka rozwiązania swoich problemów, korzystając z telefonu zaufania Fundacji Dzieci Niczyje

– W życiu jest mnóstwo agresji – w telewizji, na ulicy, w domu. Szkoła jest odbiciem środowiska, w którym się żyje, a my chcemy, aby dzieciaki w szkole były grzeczne, pogodne i sympatyczne – mówi Elżbieta Wiewiórkowska, pedagog w Zespole Szkół nr 5 na warszawskim Grochowie. 28 lipca 2014 roku wszedł w życie rządowy program „Bezpieczna i przyjazna szkoła” na lata 2014–2016. Tylko czy on coś zmieni?

Programy wychowawcze i profilaktyczne realizowane są we wszystkich szkołach. Ale szkoły różnią się od siebie, czasem nawet bardzo. Tak jak uczniowie. Najwyższa Izba Kontroli w swoim raporcie „Przeciwdziałanie zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej” oceniła, że realizacja programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła” w latach 2008–2013 nie przyniosła oczekiwanych rezultatów.

NIE WSZĘDZIE JEST TAK SAMO

Elżbiety Wiewiórkowskiej ocena NIK nie dziwi.

– Wiem, że mamy uczyć młodych ludzi poprawnych zachowań, a nie dawać przyzwolenie na zło. Ale mam wrażenie, że pomysły na przeciwdziałanie agresji i przemocy nie były trafione – twierdzi Wiewiórkowska. – Powstają stowarzyszenia, których przedstawiciele wchodzą do szkół i mówią, czego nie wolno robić. OK, program zrealizowany, formalnie wszystko się zgadza. To jednak nie załatwia problemu, bo młodzi siedzą,

sluchają, a potem wychodzą i swoje wiedzą. Lepiej przeznaczyć pieniądze na to, by młodzież dobrze mogła spędzać czas. Ułatwić jej dostęp do sportu i kultury. Teraz są różne propozycje dzielnicy, ale jeśli chodzi o zajęcia nieodpłatne, to jest ich bardzo mało.

– Do nas dość często trafiają uczniowie, którzy z różnych powodów nie radzą sobie w innych placówkach – mówi Jan Pilczuk, dyrektor Zespołu Szkół nr 5. – Jest tu osiem oddziałów, z czego sześć klas jest integracyjnych. Mamy zatrudnionych pedagoga i psychologa oraz nauczycieli specjalistów. Pozwala to zapewnić pomoc uczniom niepełnosprawnym, ale

Dyrektor Jan Pilczuk i pedagog Elżbieta Wiewiórkowska z Zespołu Szkół nr 5 na Grochowie uważają, że młodzież powinna mieć większy bezpłatny dostęp do sportu i kultury

także niedostosowanym społecznie lub tym zagrożonym. Część młodzieży pochodzi z rodzin niewydolnych wychowawczo, a zdarza się czasami, że także z rodzin patologicznych. Praca z taką młodzieżą nie jest łatwa, bo często mają za sobą przykre i trudne doświadczenia życiowe. Dla nich jesteśmy szkołą kolejnej szansy.

Kilka lat temu na terenie szkoły zainstalowano monitoring. To przyniosło efekty, bo zdecydowanie ograniczyło liczbę wykryków uczniowskich i związanych z nimi szkód.

Zespół Szkół nr 53 na Żoliborzu, zwany od imienia patronki „Sempolowska”, szczeni się, że jest bardzo bezpieczną szkołą.

– Mamy gimnazjum i liceum – mówi Ewa Wrzesień, pedagog ZS nr 53. – Jest to szkoła z oddziałami dwujęzycznymi o bardzo wysokim poziomie nauczania. U nas aktów przemocy nie ma. Korzystamy z programów Straży Miejskiej „Decyduję świadomie” w gimnazjum, i „Decyduję odpowiedzialnie” w liceum. Policja natomiast prowadzi warsztaty „Odpowiedzialność prawna nieletnich”. Jedynymi problemami, z jakimi boryka się „Sempolowska”, to przypadki spóźniania się na lekcje czy słabszej frekwencji niektórych uczniów klas II.

– Być może wynika to ze spadku motywacji do pracy, dlatego też prowadzimy zajęcia dotyczące pracy nad motywacją – mówi Ewa Wrzesień.

Program profilaktyki w „Sempolowskiej” powstał na podstawie rozmów z uczniami na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, zapisów w dziennikach lekcyjnych, rozmów z rodzicami i instytucjami, które współpracują ze szkołą. W szkole prowadzone są warsztaty „Przemoc za szkolną bramą” i program psychologiczny „Nie winić” zgodnie z wytycznymi MEN na rok szkolny 2014/2015.

Pedagog Elżbieta Wiewiórkowska wlicza realizowane w ZS nr 5 programy, m.in.: „Stawiam na siebie, wybieram lepsze życie”, „Nasze życie w naszych rękach”, „Młodzież na rozdrożu”. Te, a nie inne, bo to one mogą trafić do uczącej się u nich młodzieży.

– Uważamy, że jeżeli damy dzieciakom możliwość działania i rozwijania się, wtedy wydobędziemy z nich dobro. Wiadomo przecież, że agresja często budzi się z bezczynności, niemocy, z nudów, braku celów w życiu lub wrogiego nastawienia do innych. Skutecznie stosujemy tzw. negocjacje i mediacje. Są różnego rodzaju programy profilaktyczne. Ja realizuję ▶

► teorię „Pedagogiki serca” prof. Marii Łopatkowej, w którym życzliwość usuwa agresję i przemoc. Moja praca pedagoga polega na pozyskaniu sobie ucznia w taki sposób, aby on wiedział, że jestem po jego stronie. Nie akceptując jego zła, okazuję szacunek dla człowieka. Pokazuję mu, że jest wartościową osobą, tylko nieszanującą siebie. Ale, niestety, nie do każdego to dociera.

– W ramach programu „Life skills” nasza młodzież zorganizowała imprezę w domu samotnej matki. W szkole specjalnej wystawiliśmy przedstawienie – dodaje Iwona Kulczyk, nauczycielka i przewodnicząca Zespołu Wychowawczego w ZS nr 5. – Dzięki takim działaniom nasza młodzież rozwija swoje kompetencje społeczne.

– Kilka lat temu, przychodził do nas strażnik miejski – dodaje dyrektor Jan Pilczuk. – To było świetne ze względów bezpieczeństwa, bo już samo jego pojawienie wpływało dyscyplinująco na uczniów. Miał też dobrze zdiagnozowane środowisko uczniowskie, wiedział, kto sprawia problemy i jakiego rodzaju. Potrafił zapobiegać trudnym sytuacjom. Ale, niestety, wycofano się z tego. Szkoda...

LICZYMY NA POPRAWĘ

W programie „Bezpieczna i przyjazna szkoła” na lata 2014–2016 zostały uwzględnione zalecenia NIK oraz wnioski z badań m.in. UNICEF (Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci) i WHO (Światowa Organizacja Zdrowia) nad zachowaniami problemowymi i ryzykownymi dzieci i młodzieży w obszarach agresji i przemocy w szkole, cyberprzemocy, używania substancji psychoaktywnych przez młodzież, zaburzeń zdrowia psychicznego, zachowań żywieniowych i zaburzeń odżywiania oraz aktywności fizycznej. Program zakłada zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenie przyjaznego środowiska w szkołach i placówkach systemu oświaty. Działania podejmowane przez szkoły mają służyć nie tylko zapobieganiu zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży oraz promowaniu zdrowego stylu życia, ale także pomóc w rozwiązywaniu kryzysów rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży spowodowanych np. wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych czy przemocą w rodzinie.

Realizacja „Programu...” przez szkoły i placówki powinna przyczynić się do tworzenia bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły, zwiększenia poczucia akceptacji uczniów, zmniejszenia zjawiska wykluczenia społecznego, do wzrostu kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli. Dzięki temu powinna zmniejszyć się liczba zachowań problemowych dzieci i młodzieży, w tym zmniejszenie poziomu agresji i przemocy, a także cyberprzemocy przez podniesienie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym.

UDZIAŁ POLICJI

Dla Policji bezpieczeństwo dzieci i młodzieży to priorytet od lat. Programy, działania i akcje informacyjno-edukacyjne są realizowane przez ekspertów z zakresu prewencji kryminalnej w całym kraju.

– Od lipca rozpoczął prace zespół ekspercki powołany decyzją Komendanta Głównego Policji nr 247, który ma za zadanie wypracowanie „Koncepcji działań profilaktycznych Policji” – mówi mł. insp. Anna Kuźnia z Biura Prewencji i Ruchu Drogowego KGP. – Ustalono, że specjaliści ze wszystkich komend wojewódzkich Policji, Komendy Stołecznej Policji oraz szkół policyjnych powinni reprezentować Policję w zespołach koordynujących realizację programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, które funkcjonują przy wojewodach. Podczas wrześniowego posiedzenia policyjnego zespołu przedstawiciel Ministerstwa Edukacji Narodowej omówił zadania przeznaczone do realizacji przez Policję.

– Ministerstwo Edukacji Narodowej oczekuje, że Policja, tak jak to bywało do tej pory, wspierać będzie działania szkół i placówek w środowisku lokalnym, zwłaszcza w realizacji celu szczegółowego dotyczącego „Zapobiegania problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży” – mówi Joanna Wrona, dyrektor Departamentu Zwiększania

28 lipca 2014 roku weszła w życie uchwała nr 130/2014 Rady Ministrów w sprawie przyjęcia rządowego programu na lata 2014–2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”. Wpisuje się on w kierunek polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2014/2015 pod nazwą „Profilaktyka agresji i przemocy w szkole”.

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkołach i placówkach.

Cele szczegółowe programu dotyczą:

1. Kreowania zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki.
2. Zapobiegania problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.
3. Promowania zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Szans Edukacyjnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej. – Planujemy także we współpracy z Policją monitorować przestępczość w szkole i innych placówkach oświatowych, szczególnie przestępczość narkotykową czy zamachy na życie.

Realizację „Programu...” będzie nadzorował powołany przez Ministra Edukacji Narodowej zespół koordynujący, w skład którego wejdą przedstawiciele m.in. Komendy Głównej Policji. Zespół ten pełnić będzie także rolę opiniodawczo-doradczą w zakresie zadań realizowanych w ramach „Programu...” na poziomie centralnym. Na poziomie wojewódzkim zadania te będą koordynować wojewodowie przy pomocy zespołów, których członkami będą również policjanci.

Od 2006 roku Komenda Główna Policji prowadzi program profilaktyczny „Profilaktyka a Ty”. Angażuje młodzież, dając jej możliwość wykazania się.

– Już pierwsze działania prowadzone w podwarszawskich gminach pokazały zaskakującą chłonność na tę formę profilaktyki – mówi insp. Grzegorz Jach, pełnomocnik Komendanta Głównego Policji, autor i szef programu „Profilaktyka a Ty”. – Metoda zakłada równoległe prowadzenie projektu w dwóch grupach docelowych. Pierwszą są uczniowie szkół ponadpodstawowych, a drugą ich rodzice. Program PaT nie zakłada resocjalizacji oraz dalszej pracy z osobami uzależnionymi – mówi insp. Grzegorz Jach. – Stanowi przede wszystkim wsparcie dla systemowych rozwiązań edukacyjno-profilaktycznych prowadzonych z młodzieżą.

Policja w programie PaT przyjmuje rolę społecznego edukatora, ale także partnera nauczycieli, młodzieży i rodziców. Integralną częścią programu PaT jest wspólny projekt profilaktyki rówieśniczej Komendy Głównej Policji oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej prowadzony pod nazwą PaT/E (edukacja) w oparciu o program „Bezpieczna i przyjazna szkoła”. Głównym celem działania PaT/E jest przeprowadzenie szkolenia oraz przygotowanie animatorów – nauczycieli do pełnienia funkcji ekspertów w programie PaT na poziomie funkcjonowania lokalnego samorządu.

– Efektem programu PaT/E są spektakle teatralne, nakręcone przez młodzież filmy i spoty, audycje radiowe, wystawy, prowadzone są animacje i happeningi, organizowane przez młodych dla młodych – mówi insp. Grzegorz Jach. – Wielu z nich nasz program nie tylko odmienił życie, ale może nawet je uratował.

Do 2013 roku projekt PaT/E przeprowadzony został w województwach: opolskim, pomorskim, podkarpackim, łódzkim, dolnośląskim, świętokrzyskim i kujawsko-pomorskim. Działania PaT w ramach obecnego programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła” obejmą w tym roku województwa: wielkopolskie, śląskie i mazowieckie. ■

ANDRZEJ CHYLIŃSKI
zdj. autor

Sztuka przeciwko wykluczeniu

To tytuł kolejnej wystawy programu Komendy Głównej Policji „Profilaktyka a Ty”. Tegoroczna odbywała się w prestiżowej warszawskiej galerii *Kordegarda*. Wystawie patronowało Narodowe Centrum Kultury.

Mieszkańcy Warszawy oraz turyści odwiedzający stolicę mogli zwiedzać wystawę społeczności PaT przez 14 lipcowych dni w ramach centralnych obchodów 95. rocznicy powstania Policji.

Otwarcia wystawy dokonał dyrektor Narodowego Centrum Kultury Krzysztof Dudek wspólnie z Komendantem Głównym Policji gen. insp. Markiem Działoszyńskim (wówczas

jeszcze nadinspektorem), który przyjechał na Krakowskie Przedmieście eskortowany przez PaTowiczów jadących na rolnkach. Takiej eskorty w Policji jeszcze nie było!

Na wernisaż wystawy przyjechali PaTowicze z Warszawy, Długosiodła, Góry Kalwarii, Wyszkowa, Chełma, Sokołowa Podlaskiego, Malborka, Ostrowi Mazowieckiej i Siedlec. Była to świetna okazja do promocji twórczej profilaktyki. Grupa PaT z Długosiodła przedstawiła spektakl *Mały książę*, a aktorzy warszawskiego teatru *Mimo wszystko* zagrali fragment spektaklu *Za Daleko*, który aktorzy, z Kasią Zubrzycką na czele, wystawili podczas IX Przystanku PaT w Koninie. Na tle zdjęć liderów PaT, wykonanych przez Michała Charytona, swój hip-hopowy utwór zaśpiewał Dominik Kopaszewski, a operową arię zachwycała wszystkich Katarzyna Wyrzykowska. Wernisaż zakończył występ wokalny Joanny Zawadzkiej z grupy PaT w Długosiodle.

Gośćmi wernisażu byli m.in.: zastępca dyrektora Narodowego Centrum Kultury Edward Chudzik, zastępca dyrektora Departamentu Zwiększania Szans Edukacyjnych MEN Jerzy Deneka, zastępca dyrektora Departamentu Porządku Publicznego MSW Jolanta Zaborska, naczelnik Wydziału Profilaktyki Elżbieta Rusiniak, koordynująca w MSW rządowy program *Razem bezpiecznie*, oraz dyrektorzy biur KGP z dyrektorem Gabinetu KGP insp. Robertem Żółkiewskim i jego zastępcą insp. Kornelą Oblińską, koordynującą tegoroczne obchody Święta Policji, na czele. Nie zabrakło również stołecznych policjantów oraz przedstawicieli oświaty i organizacji pozarządowych, a także turystów odwiedzających stolicę.

Podczas trwania wystawy swój promocyjny dzień miała grupa PaT z Niska, z którą spotkał się Krzysztof Sałaciński z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. A Michał Szcześniak – reżyser, którego film *Punkt wyjścia* został nagrodzony za walory edukacyjno-profilaktyczne Certyfikatem *Wspiera nas PaT* podczas festiwalu *Kameralne Lato* w Radomiu, odebrał nagrodę. Ten wyjątkowy

festiwal filmowy, organizowany pod patronatem programu *Razem bezpiecznie*, od kilku lat wspierany jest przez Komendę Wojewódzką Policji zs. w Radomiu. ■

insp. GRZEGORZ JACH
zdj. Marek Krupa, Piotr Stolec,
Aleksandra Rubnicka

Co dalej w programie PaT?

Po szkoleniu mazowieckich liderów PaT w Ostródzie, kibicujących drużynie policjantów w meczu na rzecz Fundacji Pomocy Wdowom i Sierotom po Poległych Policjantach z gwiazdami TVP, razem z nowym rokiem szkolnym przyszedł czas na otwarcie kolejnego sezonu działań PaT. We wrześniu odbyły się uroczystości jubileuszowe połączone ze zmianą lidera PaT w Malborku, którym przez dwa lata była Adrianna Malecka, obecnie studentka wydziału aktorskiego łódzkiej „filmówki”, jubileusz 10-lecia teatru *Azyl* grupy PaT w Inowrocławiu oraz rocznicowe spotkanie kujawsko-pomorskiej grupy *SymPaTyków*, koordynowanej przez kurator oświaty Annę Łukaszewską. W październiku powstanie nowa grupa PaT w Toruniu, Impresariat PaT odwiedzi Pomorze, Lubelszczyznę i województwo łódzkie oraz rozpocznie się kolejne działanie PaT/E (edukacja), które do końca 2014 roku obejmie województwa: wielkopolskie, śląskie i mazowieckie. Na Galę Finałową tego projektu, realizowanego z Ministerstwem Edukacji Narodowej w programie *Bezpieczna i przyjazna szkoła*, zapraszamy 12 grudnia do Warszawy. ■

insp. GRZEGORZ JACH

Zmiany w postępowaniu przygotowawczym (cz. 3)

1 lipca 2015 r. wejdzie w życie ostatnia zasadnicza część ustawy z 27 września 2013 roku o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r., poz. 1247).

Najważniejszą cechą wyrażającą istotę procesu karnego jest to, że stanowi on prawnie uregulowaną działalność procesową organów postępowania i innych jego uczestników, mającą na celu rozstrzygnięcie kwestii odpowiedzialności karnej określonej osoby, której zapewniamy prawo do obrony, aby wydane rozstrzygnięcie końcowe odpowiadało dyrektywie prawdy materialnej i poczuciu sprawiedliwości.

ISTOTA POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZEGO

Istotą postępowania przygotowawczego, jako pierwszego stadium procesu karnego, jest ustalenie, czy czyn zabroniony został rzeczywiście popełniony i stanowi on przestępstwo oraz zgromadzenie dowodów pozwalających na ustalenie sprawy przestępstwa i uprawdopodobnienie jego zawinięcia w związku z naruszeniem normy prawa karnego¹.

Czynności dowodowe w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym od 1 lipca 2015 roku pod nadzorem prokuratora przez Policję mają co do zasady służyć oskarżycielowi publicznemu (prokuratorowi) do podjęcia decyzji co do sposobu zakończenia postępowania przygotowawczego², a jedynie w wyjątkowych przypadkach, gdy przeprowadzenie dowodu przed sądem nie będzie możliwe, będą wykorzystane do ustalania faktów w postępowaniu sądowym.

Od tej daty do lamusa historii odejdzie praktyka polegająca na tym, że na rozprawie sądowej weryfikowane są akta postępowania przygotowawczego, co prawnicy anglosascy konstatają, że „na kontynencie sędzi się akta, a nie człowieka”.

Oczywiste wydaje się, że naturalnym dążeniem każdego organu prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze jest doprowadzenie do oskarżenia i skazania sprawcy przestępstwa. Do

podjęcia decyzji o wniesieniu aktu oskarżenia konieczne jest dysponowanie przez prokuratora dowodami eliminującymi niepewność co do popełnienia przez podejrzanego przestępstwa. Prokurator, wnosząc oskarżenie, musi być subiektywnie przekonany o słuszności zarzutu i mieć do takiego przekonania obiektywne podstawy. Efekt pracy organów ścigania, w szczególności Policji, stanowi punkt wyjścia przy uruchamianiu procedur mających doprowadzić do rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu w jego sądowym stadium.

Należy jednak pamiętać, że w myśl przepisu art. 4 k.p.k. (zasada obiektywizmu) wszystkie organy prowadzące postępowanie karne muszą badać i uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego. Organy te, nastawione głównie na ściganie karne, dbać powinny przede wszystkim, aby nie doszło do niesłusznego postawienia komukolwiek zarzutów, a następnie do oskarżenia przed sądem.

Od 1 lipca 2015 roku sąd będzie zwolniony z obowiązku poszukiwania i przeprowadzania dowodów z urzędu, dbania o wyjaśnienie wszelkich okoliczności sprawy, w tym pojawiających się wątpliwości, które uzasadniają ewentualne wyjście poza przedstawiony mu przez strony procesowe materiał dowodowy. Obowiązki te będą spoczywać w pierwszej kolejności na oskarżycielu publicznym, ale pośrednio także na Policji.

„To bowiem na barkach prokuratorów spocznie główny ciężar procesu. Jeżeli mu nie podolają, nie udowodnią przed sądem winy, przegrają sprawę, ale wraz z nimi przegra i społeczeństwo”³.

CELE POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZEGO

Postępowanie przygotowawcze obejmuje śledztwo albo dochodzenie oraz czynności niecierpiące zwłoki (art. 308 i 17 par. 2

k.p.k.), a także fazę przygotowania aktu oskarżenia. Jako jeden z etapów postępowania karnego realizuje cele, które stoją przed postępowaniem karnym (cele ogólne – art. 2 par. 1 k.p.k.), jak też cele właściwe tylko temu postępowaniu (cele autonomiczne – art. 297 k.p.k.).

Art. 297 par. 1 k.p.k. wskazuje, że celami postępowania przygotowawczego od 1 lipca 2015 będą:

- 1) ustalenie, czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo,
- 2) wykrycie i w razie potrzeby ujęcie sprawcy,
- 3) zebranie danych stosownie do art. 213 i 214 k.p.k.,
- 4) wyjaśnienie okoliczności sprawy, w tym ustalenie osób pokrzywdzonych i rozmiarów szkody,
- 5) zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zasadności wniesienia aktu oskarżenia albo innego zakończenia postępowania, jak również do przedstawienia wniosku o dopuszczenie tych dowodów i przeprowadzenie ich przed sądem.

Generalnym jego celem jest wyjaśnienie, czy istnieje podstawa do wniesienia aktu oskarżenia w sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego; wskazuje na to treść art. 322 k.p.k. Cele szczególne zostały usystematyzowane w taki sposób, że z reguły osiągnięcie jednego z pozytywnym skutkiem pociąga za sobą konieczność realizacji następnego. Niektóre, siłą rzeczy bywają realizowane równolegle.

Od 1 lipca 2015 roku nie ulegają zmianie – w sensie normatywnym i w wymiarze praktycznym – następujące cele postępowania przygotowawczego:

1. Ustalenie, czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo,

istota celu polega na upewnieniu się, czy określone zdarzenie faktycznie miało miejsce, czy popełniono czyn zabroniony oraz czy czyn ten wyczerpuje znamiona określonego w prawie karnym przestępstwa. Ma on ścisły związek z przepisem

art. 303 k.p.k. (postępowanie wszczyna się w przypadku istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, a więc w oparciu o uzasadnione posiadanymi danymi wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa).

2. Wykrycie i w razie potrzeby ujęcie sprawcy,

cel ten należy uznać za zrealizowany po zebraniu dowodów, które dają podstawę do przedstawienia zarzutu, a następnie postawienia podejrzanego przed sądem. Ujęcie sprawcy nie jest czynnością obowiązkową. Niewypełnienie tego celu wpływa na dalszy bieg postępowania – w razie niewykrycia sprawcy popełnionego przestępstwa postępowanie należy umorzyć (wobec niewykrycia sprawcy), w przypadku ustalenia sprawcy przestępstwa, lecz niemożności jego ujęcia postępowanie ulega zawieszeniu, a czynności poszukiwawcze będą kontynuowane⁴.

3. Zebranie danych stosownie do art. 213 i 214,

zgodnie z przepisem art. 213 k.p.k. w postępowaniu należy ustalić tożsamość oskarżonego, jego numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, numer i nazwę dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz nazwę organu, który wydał dokument, a także wiek oskarżonego, jego stosunki rodzinne i majątkowe, wykształcenie, zawód i źródła dochodu oraz dane o jego karalności, a w miarę możliwości również NIP. Jeżeli podejrzany był już prawomocnie skazany oraz w sprawach o zbrodnie dołącza się do akt postępowania odpis lub wyciąg wyroku oraz dane dotyczące odbycia kary. Art. 214 k.p.k. przewiduje możliwość zarządzania przeprowadzenia wywiadu środowiskowego⁵.

Reasumując, należy stwierdzić, że zachowują aktualność wszelkie reguły (wskazówki praktyczne) odnoszące się do tych celów postępowania.

Natomiast zmiany dotyczą celów kolejnych:

4. Wyjaśnienie okoliczności sprawy, w tym ustalenie osób pokrzywdzonych i rozmiarów szkody.

Wyjaśnienie okoliczności sprawy ma pozwolić na pełną ocenę okoliczności zdarzenia, jak też zachowania sprawcy. Są to okoliczności dotyczące czasu, miejsca, sposobu i formy popełnienia przestępstwa oraz jego skutków, a także decydujące o rodzaju winy (umyślność lub nieumyślność), ewentualnie wyłączające odpowiedzialność karną (np. obrona konieczna, stan wyższej konieczności, niepoczytalność lub poczytalność), okoliczności dotyczące

stopnia społecznej szkodliwości czynu, a także stanowiące podstawę wymiaru kary, jej rodzaju i formy oraz środków związanych z jej wymiarem. W zakres wyjaśnienia okoliczności sprawy wchodzi ustalenie, na czyją szkodę popełniono przestępstwo, a także ustalenie rozmiarów szkody.

Biorąc pod uwagę możliwość ograniczenia czynności dowodowych zarówno w śledztwie, jak i w dochodzeniu do ustalenia, czy zachodzą wystarczające podstawy do wniesienia aktu oskarżenia lub innego zakończenia postępowania (art. 297 i 325h k.p.k.) koncentrować należy się na starannym, dokładnym wyjaśnieniu kwestii dających odpowiedź na pytanie: czy należy wnieść akt oskarżenia, czy też umorzyć postępowanie przygotowawcze? Zakres wyjaśnienia okoliczności zależeć będzie od rodzaju sprawy, a czynności zmierzające do tego muszą pozostawać w związku z konkretnymi okolicznościami, które należy wyjaśnić.

5. Zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zasadności wniesienia aktu oskarżenia albo innego zakończenia postępowania, jak również do przedstawienia wniosku o dopuszczenie tych dowodów i przeprowadzenie ich przed sądem.

Należy zauważyć, że wszystkie wymienione cele postępowania przygotowawczego są realizowane w drodze przeprowadzania postępowania dowodowego i to odpowiednio dokumentowanego.

Przepis art. 297 par. 1 pkt 5 k.p.k. – od uchwalenia k.p.k. z 1997 r. zmieniany był kilka razy. Kolejna jego zmiana ma przełożyć się z dniem 1 lipca 2015 roku na prowadzenie postępowań przygotowawczych i wpłynąć na wykształconą w oparciu o dotychczasowe przepisy, praktykę w tym zakresie, przy uwzględnieniu założenia, że informacje zebrane w ich toku, co do zasady, będą materiałem uzasadniającym i wspierającym oskarżenie.

Zebranie, zabezpieczenie i utrwalenie dowodów w zakresie niezbędnym – to czynności, które mają zapewnić prokuratorowi możliwość posłużenia się nimi przed sądem, gdyby wcześniej nie przemawiały za umorzeniem postępowania. Przywołane znówelizowane brzmienie tego celu, zgodnie z uzasadnieniem rządowego projektu ustawy, powinno być rozumiane jako „dyrektywa zbierania i utrwalania dowodów w takim zakresie, jaki jawi się niezbędny dla wsparcia skargi oskarżycielskiej i możliwości realizacji roli, jaką oskarżycielowi przyjdzie pełnić po wniesieniu aktu oskarżenia”⁶. W praktyce oznaczać to

ma przeprowadzenie w postępowaniu przygotowawczym jedynie tych dowodów, których przeprowadzenie przed sądem nie będzie możliwe, a także tych, które mają fundamentalne znaczenie dla podjęcia decyzji o zasadności i dopuszczalności wniesienia w sprawie oskarżenia.

Zebranie dowodów – to ich ujawnienie, np. śladów linii papilarnych poprzez wykorzystanie odpowiedniej metody, zgromadzenie, np. odebranie dowodów (art. 217 par. 2).

Zabezpieczenie – zapewnienie dowodom bezpiecznych warunków, pozwalających na przetrwanie do czasu, gdy konieczne będzie skorzystanie z nich, m.in. na rozprawie sądowej, np. złożenie dowodów rzeczowych w odpowiednim miejscu.

Utrwalenie – nadanie dowodom trwałości, następuje głównie przez spisanie protokołów ze składanych wyjaśnień i zeznań, dołączenie opinii biegłych, odnalezienie i zabezpieczenie rzeczy, przedmiotów, dokonanie oględzin miejsc, osób lub rzeczy, dołączenie do akt innych dokumentów urzędowych i prywatnych (art. 143 par. 1 pkt 2, 3 i 5).

Należy jednak pamiętać, że w postępowaniu przygotowawczym niezmiennie obowiązują i będą obowiązywały zasada prawdy i zasada obiektywizmu, które nie zwalniają od gromadzenia w tym postępowaniu wszelkich dowodów pozwalających na stwierdzenie słuszności decyzji o sposobie jego zakończenia. Prowadzący to postępowanie policjant ma obowiązek poszukiwania wszystkich źródeł dowodu, które ewentualnie mogą być wykorzystane przez prokuratora przed sądem. Przepis art. 297 par. 1 pkt 5 k.p.k. jedynie umożliwia ograniczenie do pewnego minimum zakresu czynności dowodowych wykonywanych na etapie postępowania przygotowawczego. To minimum, w każdej sprawie może być inne, a wyznaczać je będą takie efekty czynności wykrywczych i taki stan wyjaśnienia okoliczności sprawy, które przede wszystkim pozwolą na wniesienie oskarżenia lub na zakończenie postępowania w inny sposób, tj. przez jego umorzenie, np. gdy znajdą się dowody, na podstawie których będzie można stwierdzić, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu czynu.

Konkludując, od 1 lipca 2015 roku odmienny od obecnego będzie cel wykonywania czynności dowodowych na etapie postępowania przygotowawczego:

– dowody mają być zbierane, zabezpieczane i utrwalane nie dla sądu, lecz dla prokuratora,

Pytania i odpowiedzi ⁽³²⁾

Uprawnienia użytkowników paralizatorów

– uzyskanie dowodów niezbędnych dla prokuratora do podjęcia decyzji o sposobie zakończenia tego stadium postępowania przygotowawczego,

– podjęcie wszelkich czynności dowodowych o charakterze niepowtarzalnym oraz tych, w stosunku do których istnieje ryzyko, że na etapie sądowym nie będzie możliwe ich przeprowadzenie.

Trzeba będzie zerwać z tradycyjnym sposobem myślenia, sprowadzającym się do przeświadczenia o konieczności ustalenia i utrwalania wszystkiego, co jest możliwe w danej sprawie. Trzeba będzie odrzucić zakorzeniony w praktyce policjantów i prokuratorów nawyk „gromadzenia” na etapie przedsądowym postępowania karnego pełnego i wyczerpującego materiału dowodowego oraz nawyk sędziów sprowadzający się do oczekiwania, że postępowanie przygotowawcze było przeprowadzone w możliwie najszerszym zakresie. ■

cdn.

insp. w st. spocz. ROMAN WOJTUSZEK
główny specjalista
Biura Służby Kryminalnej KGP

¹ Jerzy Zientek w „Istota, zakres i cele postępowania przygotowawczego”. <http://www.zielonagora.po.gov.pl/index.php?id=26>

² Sposoby zakończenia postępowania przygotowawczego to: wniesienie aktu oskarżenia, skierowanie wniosku o warunkowe umorzenie postępowania (art. 336 § 1 k.p.k.), skierowanie wniosku o umorzenie postępowania przygotowawczego z powodu niepoczytalności i zastosowanie środków zabezpieczających (art. 324 k.p.k.), umorzenie z innych przyczyn.

³ Wypowiedź M. Jeż-Ludwichowskiej, Głos w dyskusji, (w:) P. Wiliński (red.), Kontradiktoryjność w polskim procesie karnym, Warszawa 2013.

⁴ Ustawa z 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw ustanawia poszukiwanie jako zadanie Policji – art. 14. ust. 1 (Dz.U. z 2014 r., poz. 1199) – wchodzi w życie z dniem 8 października 2014 r.

⁵ W Sejmie RP trwają prace nad kolejnymi zmianami w procedurze karnej (druk sejmowy nr 2393), planuje się dodanie w art. 213 k.p.k. nowego § 1a w brzmieniu: „§ 1a. w postępowaniu należy także uzyskać informacje z systemu teleinformatycznego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, dotyczące stosunków majątkowych i źródeł dochodu oskarżonego, w tym prowadzonych i zakończonych postępowań podatkowych, na podstawie aktualnych danych znajdujących się w tym systemie. Informacje uzyskuje się drogą elektroniczną”.

⁶ Uzasadnienie projektu ustawy, druk sejmowy nr 870, s. 9.

Przeczytałem artykuł o paralizatorach zamieszczony w czasopiśmie „Policja 997” w marcu 2014 r. W tekście jest wzmianka, że osoby, które były użytkownikami paralizatorów przed wejściem w życie nowej Decyzji nr 337 Komendanta Głównego Policji z 12 sierpnia 2013 r. nie będą musiały przechodzić dodatkowych szkoleń, gdyż ich uprawnienia nie wygasają. Ostatnio ukończyłem kurs instruktorski w Szkole Policji w Słupsku, który uprawnia mnie do prowadzenia szkoleń z postugiwania się urządzeniami do obezwładniania za pomocą energii elektrycznej. W czasie jego trwania otrzymałem jednak informację, że każda osoba, która ukończyła kurs użytkownika (według starych zasad) będzie musiała przejść go ponownie. Thumaczono to tym, że stare kursy dotyczyły jedynie paralizatora Taser X26, a nie szeroko pojętych urządzeń do obezwładniania za pomocą energii elektrycznej. Sam posiadam przeszkolenie użytkownika, które ukończyłem w 2009 roku, i faktycznie jest ono wystawione jedynie na Taser X26. Będę wdzięczny za wyjaśnienie kwestii, co należy zrobić z osobami, które mają stare przeszkolenie na Taser X26. Czy mogą one używać również nowych urządzeń Taser X2 i Taser X26P, czy też należy osoby te w jakimś stopniu doszkolić.

*Z poważaniem,
policjant z garnizonu małopolskiego*

Biuro Prewencji i Ruchu Drogowego KGP i Gabinet Komendanta Głównego Policji KGP, w związku z wątpliwościami dotyczącymi uprawnień użytkowników w posługiwaniu się paralizatorami elektrycznymi, opracowały w tej sprawie wspólne stanowisko.

Wynika z niego, że policjanci, którzy odbyli przeszkolenie na użytkownika paralizatora elektrycznego przed wejściem w życie decyzji nr 337 Komendanta Głównego Policji z 12 sierpnia 2013 r., w sprawie programu kursu specjalistycznego dla instruktorów w zakresie posługiwania się przedmiotami przeznaczonymi do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, zachowali uprawnienia użytkownika po jej wejściu w życie.

W przypadku, gdy w wydanym zaświadczeniu o ukończeniu przeszkolenia na użytkownika wskazano konkretny typ/rodzaj przedmiotu(ów) przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, to korzystanie z urządzeń innego typu/rodzaju nie jest możliwe. Oznacza to, że jeśli ktoś otrzymał uprawnienia na Taser X26, to nie może używać paralizatora typu Taser X2.

Warto przy okazji podkreślić, że instruktorzy, którzy nabyli uprawnienia na starych zasadach do prowadzenia doskonalenia zawodowego lokalnego i użytkownika paralizatora, utracili prawo do realizacji lokalnego doskonalenia zawodowego. Zachowali jednak uprawnienia użytkownika, ale na konkretny typ i rodzaj paralizatora. ■

ARTUR KOWALCZYK

Zgodnie z postanowieniami par. 1 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 15 listopada 2000 r. w sprawie uzbrojenia Policji (Dz.U. z 2001 r. nr 14, poz. 139 z późn. zm.) jednym ze środków przymusu bezpośredniego będących w uzbrojeniu Policji jest paralizator elektryczny. Kwestie ich użycia i wykorzystania przez funkcjonariuszy Policji zostały uregulowane w art. 25 ustawy z 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U. z 2013 r., poz. 628, z późn. zm.).

Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych cz. 1

W kolejnym odcinku cyklu o przepisach karnych ustaw szczególnych omawiamy ustawę z 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. z 2009 r. nr 62, poz. 504 z późn. zm.).

W pierwszej części omawiamy wykroczenia z art. 54–56 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, zwanej dalej ustawą.

NIEWYKONANIE POLECENIA PORZĄDKOWEGO – art. 54 ust. 1

Wykroczenie zdefiniowane w art. 54 ust. 1 ustawy polega na niewykonaniu polecenia porządkowego, wydanego na podstawie ustawy, regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej przez służby porządkowe lub służby informacyjne. Należy wskazać, że osoby obecne na imprezie masowej zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy są zobowiązane zachowywać się w sposób niezagrażający bezpieczeństwu innych osób obecnych na imprezie, a w szczególności przestrzegać postanowień regulaminów obiektu i imprezy.

Zachowanie niezgodne z przepisami zawartymi we wskazanych dokumentach, w tym zakłócenie porządku publicznego, daje prawo służbom porządkowym lub informacyjnym wydawania poleceń porządkowych, a w razie niewykonania tych poleceń – wezwania osób do opuszczenia imprezy masowej. Użyte w treści przepisu określenia „służby porządkowe lub służby informacyjne” zostały zdefiniowane w ustawie. Służby te mają prawo do sprawdzania uprawnień do przebywania na imprezie masowej, legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości oraz przeglądania zawartości bagaży i odzieży osób w przypadku podejrzenia, że wnoszą one lub mają broń lub inne niebezpieczne przedmioty, materiały wybuchowe, wyroby pirotechniczne, materiały pożarowo niebezpieczne, napoje alkoholowe, środki odurzające lub substancje psychotropowe.

Odmowa poddania się opisanym czynnościom nie będzie stanowiła wykroczenia określonego w art. 54 ust. 1 ustawy, ale odmawiający może być niewpuszczony na imprezę masową. Samo zakłócenie porządku publicznego (czyn taki może stanowić wykroczenie określone w art. 51 par. 1 lub 2 k.w.) również nie będzie wykroczeniem określonym w art. 54 ust. 1. Stanie się nim dopiero w chwili niewykonania polecenia przedstawicieli uprawnionych służb, mającego na celu przywrócenie lub zaprowadzenie porządku¹.

Przepis tego artykułu nie określa czasu i miejsca, w których porządkowy ma prawo wydawać polecenia, a uczestnik imprezy obowiązek stosowania się do nich. Na pewno będzie to okres trwania imprezy oraz teren obiektu, na którym się odbywa. Wydaje się jednak, że uczestnik musi podporządkować się poleceniu także przed wejściem na teren obiektu oraz po jego opuszczeniu, jeśli służby porządkowe lub informacyjne wykonują tam swoje obowiązki związane z zapewnieniem bezpieczeństwa imprezy masowej².

Przy omawianiu tego przepisu warto zwrócić uwagę na fakt, że przepisy karne powinny być ujęte w ustawie lub w rozporządzeniu, tj. w aktach prawa powszechnie obowiązującego, a nie w regulaminach wydawanych przez prywatne podmioty, jak ma to miejsce w przypadku regulaminu obiektu, terenu czy imprezy masowej. Sprawę tę w swojej skardze przedłożył do Trybunału Konstytucyjnego Rzecznik Praw Obywatelskich. Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 20 maja 2014 r. (sygn. akt 17/13) stwierdził niekonstytucyjność tych zapisów, innymi słowy, nakładanie grzywnien za złamanie postanowień zawartych w regulaminach obiektu (terenu) lub imprez masowych jest niezgodne z konstytucją. Przepis w tym zakresie traci swoją moc obowiązującą z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (wyrok został ogłoszony 28 maja 2014 r.).

PRZEBYWANIE W MIEJSCU NIEPRZEZNACZONYM DLA PUBLICZNOŚCI – art. 54 ust. 2

Wykroczenie opisane w art. 54 ust. 2 ustawy polega na przebywaniu uczestnika imprezy w miejscu nieprzeznaczonym dla publiczności lub sektorze innym niż wskazany na bilecie albo innym dokumencie uprawniającym do przebywania na imprezie i nieopuszczeniu tego sektora mimo wezwania osoby uprawnionej. Zgodnie z dyspozycją art. 3 pkt 10 w zw. z art. 8 ust. 1 ustawy organizator imprezy masowej sportowej określa w regulaminie obiektu sportowego miejsca nieprzeznaczone dla publiczności. Informacja o takich miejscach zawsze musi znaleźć się w regulaminie obiektu (terenu), a w praktyce są one oznaczone tablicami informacyjnymi lub piktoqramami. Brak takich oznaczeń lub określenia w regulaminie powoduje bezkarność osób znajdujących się w miejscach, które zdaniem organizatora nie są przeznaczone dla publiczności. Dla bytu tego wykroczenia bez znaczenia są czas i powody, dla których ▶

Nakładanie grzywnien za złamanie postanowień zawartych w regulaminach obiektu (terenu) lub imprez masowych jest niezgodne z konstytucją.

- uczestnik imprezy znalazł się w miejscu nieprzeznaczonym dla publiczności. Może to być nawet chwila. Nie można oczywiście wykluczyć sytuacji, że powodem wejścia w strefę zabronioną będzie chęć zapewnienia sobie bezpieczeństwa, np. schronienia się przed agresją innych uczestników imprezy. Wówczas zastosowanie będzie miał stan wyższej konieczności. W takim przypadku osoba taka nie poniesie odpowiedzialności za swój czyn³.

NIEWYKONANIE POLECENIA WYDANEGO PRZEZ POLICJĘ LUB ŻW – art. 55

Art. 55 ustawy definiuje wykroczenie polegające na niewykonaniu polecenia wydanego przez Policję lub Żandarmerię Wojskową w miejscu i w czasie trwania imprezy masowej. W sytuacji, gdy działania służby porządkowej są nieskuteczne, organizator lub kierownik do spraw bezpieczeństwa ma obowiązek wystąpienia do Policji lub Żandarmerii Wojskowej (jeżeli impreza jest przeprowadzana na terenach będących w zarządzie jednostek MON) o udzielenie pomocy.

W takim wypadku służby porządkowe i służby informacyjne wykonują polecenia funkcjonariuszy tych organów (art. 22 ust. 6 ustawy). Zatem sprawcą tego wykroczenia może być uczestnik imprezy masowej, ale również członek służby porządkowej lub służby informacyjnej, który nie wykona polecenia Policji lub Żandarmerii Wojskowej. W zakresie polecenia porządkowego, należy stosować uwagi zawarte wcześniej.

WNOSZENIE LUB POSIADANIE ALKOHOLU – art. 56

Kolejnym wykroczeniem zawartym w ustawie jest opisane w art. 56 dotyczące wnoszenia lub posiadania napoi alkoholowych. Użycie w przepisie określenia „wnosi lub posiada” jest w pełni uzasadnione, gdyż uczestnik imprezy może wnieść na stadion napoje alkoholowe, natomiast w czasie imprezy już ich nie posiadać. Równocześnie uczestnik taki może nie wnieść na stadion napoju alkoholowego, ale posiadać go w trakcie imprezy. Rozróżnienie takie jest konieczne, gdyż posiadającemu napój alkoholowy często trudno jest udowodnić samo jego wniesienie. Bez znaczenia jest, czy wnoszący napoje alkoholowe następnie spożyje owe napoje w czasie trwania imprezy masowej⁴.

Pewną niejasność może stanowić określenie momentu, od którego zaczyna się wnoszenie. W takim przypadku pomocna może okazać się definicja czasu trwania imprezy masowej, zawarta w art. 3 pkt 6 ustawy. Według niej jest to okres od chwili udostępnienia obiektu lub terenu uczestnikowi imprezy masowej do chwili opuszczenia przez niego tego obiektu lub terenu. A więc wnoszenie rozpoczyna się w momencie przekroczenia bramy lub innego punktu wejścia do obiektu lub na teren⁵. Mimo że ustawa nie wyjaśnia pojęcia „napoje alkoholowe”, to zgodnie z definicją zawartą w art. 46 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są nimi produkty przeznaczone do spożycia zawierające alkohol etylowy pochodzenia rolniczego, o stężeniu przekraczającym 0,5 proc. objętościowych alkoholu.

Art. 54 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – Kto nie wykonuje polecenia porządkowego, wydanego na podstawie ustawy, regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej przez służby porządkowe lub służby informacyjne.

Przedmiot ochrony – bezpieczeństwo imprezy masowej.

Strona przedmiotowa – polega na niewykonaniu polecenia porządkowego wydanego na podstawie przepisów prawa przez uprawnione podmioty.

Podmiot – powszechny (uczestnik imprezy).

Strona podmiotowa – wykroczenie formalne, które można popełnić przez zaniechanie zarówno umyślnie, jak i nieumyślnie.

Art. 54 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – Tej samej karze podlega, kto: w czasie trwania imprezy masowej przebywa w miejscu nieprzeznaczonym dla publiczności; przebywa w sektorze innym niż wskazany na bilecie wstępu lub innym dokumencie uprawniającym do przebywania na imprezie masowej i nie opuszcza tego sektora mimo wezwania osoby uprawnionej.

Przedmiot ochrony – bezpieczeństwo imprezy masowej.

Strona przedmiotowa – polega na przebywaniu w miejscu, które nie jest przeznaczone dla publiczności lub przebywaniu w sektorze innym niż wskazany na bilecie wstępu lub innym dokumencie uprawniającym do przebywania na imprezie masowej i nie opuszcza tego sektora mimo wezwania osoby uprawnionej.

Podmiot – powszechny (uczestnik imprezy).

Strona podmiotowa – wykroczenie formalne, które można popełnić przez zaniechanie zarówno umyślnie, jak i nieumyślnie.

Art. 55 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – Kto nie wykonuje polecenia wydanego przez Policję lub Żandarmerię Wojskową w miejscu i w czasie trwania imprezy masowej.

Przedmiot ochrony – bezpieczeństwo imprezy masowej.

Strona przedmiotowa – polega na niewykonaniu polecenia wydanego przez Policję lub Żandarmerię Wojskową w miejscu i w czasie trwania imprezy masowej.

Podmiot – powszechny (uczestnik imprezy oraz członek służby porządkowej lub służby informacyjnej).

Strona podmiotowa – wykroczenie formalne, które można popełnić jedynie przez zaniechanie zarówno umyślnie, jak i nieumyślnie.

Art. 56 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych – Kto wnosi lub posiada na imprezie masowej napoje alkoholowe.

Przedmiot ochrony – bezpieczeństwo imprezy masowej (bezpieczny przebieg imprezy, w szczególności wolnej od uczestników będących pod działaniem napojów alkoholowych).

Strona przedmiotowa – polega na wnoszeniu lub posiadaniu na imprezie masowej napojów alkoholowych.

Podmiot – powszechny.

Strona podmiotowa – wykroczenie formalne, które można popełnić przez zaniechanie, zarówno umyślnie, jak i nieumyślnie.

Użyte określenia (wybrane):

Służby porządkowe – to osoby podlegające kierownikowi do spraw bezpieczeństwa, wyznaczone przez organizatora, legitymujące się ważną licencją pracownika ochrony fizycznej, o której mowa w odrębnych przepisach.

Służby informacyjne – osoby podlegające kierownikowi do spraw bezpieczeństwa, wyznaczone przez organizatora, w tym spikera zawodów sportowych.

Polecenie porządkowe – nakaz wydany przez określone w przepisach przez działanie lub zaniechanie konkretnemu uczestnikowi imprezy lub wszystkim jej uczestnikom, np. przez spikera. Może nim być np. nakaz zaprzestania zakłócania porządku publicznego albo nakaz właściwego zachowywania się.

Wnoszenie – to okres od chwili udostępnienia obiektu lub terenu uczestnikowi imprezy masowej do chwili opuszczenia przez niego tego obiektu lub terenu. A więc wnoszenie rozpoczyna się w momencie przekroczenia bramy lub innego punktu wejścia do obiektu lub na teren.

UWAGA!

1. Uczestnik imprezy, który nie wykona polecenia sprzecznego z prawem, nie może odpowiadać za popełnienie wykroczenia z art. 54 ust. 1 ustawy.
2. Uczestnik imprezy masowej, który kierując się chęcią zapewnienia sobie bezpieczeństwa, np. schronienia się przed agresją innych uczestników imprezy, będzie przebywał w strefie zabronionej, nie poniesie odpowiedzialności za swój czyn.

W sytuacji, gdy działania służby porządkowej są nieskuteczne, organizator lub kierownik do spraw bezpieczeństwa ma obowiązek wystąpienia do Policji o udzielenie pomocy.

Wyjątkiem od zakazu posiadania napojów alkoholowych jest sytuacja opisana w art. 8a ustawy, zgodnie z którym na imprezie masowej, z wyjątkiem imprez podwyższonego ryzyka, dozwolone jest podawanie i spożywanie napojów alkoholowych zawierających nie więcej niż 3,5 proc. alkoholu. Tak więc posiadanie legalnie kupionego na imprezie masowej alkoholu nie stanowi wykroczenia z art. 56 ustawy, pod warunkiem jednak, że jest on spożywany wyłącznie w miejscach do tego wyznaczonych. ■

nadkom. dr ARKADIUSZ GLISZCZYŃSKI
p.o. kierownika Zakładu Interwencji Policyjnych
Szkoły Policji w Słupsku

¹ Zob. M. Stefański, *Przepisy karne w ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych*, Palestra 1998, nr 3–4, s. 36–37.

² Zob. W. Kotowski, B. Kurzępa, *Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz do ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych*, Warszawa 2010, s. 169.

³ Por. G. Gozdór, *Bezpieczeństwo imprez masowych. Komentarz*, wyd. 1, Warszawa 2009, s. 244–245.

⁴ Zob. W. Kotowski, B. Kurzępa, *Bezpieczeństwo...*, op.cit., s. 172.

⁵ Zob. W. Kotowski, B. Kurzępa, *Wykroczenia pozakodeksowe. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 680.

Gloria Artis dla policjanta

7 września br. podczas uroczystej inauguracji obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa w siedzibie Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie asp. sztab. dr Marek Łuczak z Wydziału Kryminalnego KWP w Szczecinie otrzymał medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Odznaczenie za działalność w dziedzinie odzyskiwania dzieł sztuki, ochrony kultury i dziedzictwa oraz działalność publicystyczną związaną z historią regionu i ochroną zabytków nadał policjantowi Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Asp. sztab. dr Marek Łuczak jest autorem 38 książek dotyczących historii i zabytków Szczecina i Pomorza, licznych artykułów dotyczących zwalczania przestępczości przeciwko zabytkom oraz dwóch wydań publikacji „Policja w walce o zabytki”. W 2008 roku za swoją pracę otrzymał złotą odznakę „Za opiekę nad zabytkami”, nadaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w 2010 roku srebrną Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego, nadaną przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego. W 2012 roku odznaczony został brązowym Medalem za Długoletnią Służbę, nadanym przez Prezydenta RP za wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych. ■

KWP w Szczecinie/mj
zdj. Anna Gembała

Porozumienie z „AMBER Alert Europe”

Komendant Główny Policji gen. insp. dr Marek Działoszyński oraz prezes fundacji „AMBER Alert Europe” Frank Hoen podpisali 18 września br. porozumienie o współpracy w zakresie przeciwdziałania uprowadzeniom dzieci.

Podpisane porozumienie stanowi kolejny krok w rozwoju polskiego systemu „Child Alert”. Dzięki temu Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych KGP uzyska bezpośredni dostęp do wiedzy, doświadczeń oraz konkretnych rozwiązań technologicznych stosowanych przez inne kraje, w których funkcjonują już podobne systemy. Jako pełnoprawny członek grupy „AMBER Alert Europe” będziemy mieli również wpływ na rozwój inicjatywy na terenie Unii Europejskiej.

„AMBER Alert Europe” jest fundacją o charakterze charytatywnym oraz inicjatywą ekspercką dotyczącą rozpowszechniania alertów w przypadkach uprowadzeń dzieci, związanych z bezpośrednim zagrożeniem ich zdrowia bądź życia. Fundacja pomaga w łączeniu krajowych systemów typu „Child Alert”, a w krajach, w których takiego systemu nie ma, służy pomocą przy jego utworzeniu. ■

A.Ch.
zdj. Mirosław Kaczmarek

Szef pomógł rowerzyście

10 września, w godzinach rannych Komendant Główny Policji gen. insp. Marek Działoszyński udzielił pierwszej pomocy rowerzyście, który został ranny w wypadku drogowym na ul. Puławskiej w Warszawie. Szef Policji pomógł poszkodowanemu i niezwłocznie wezwał na miejsce pogotowie i policjantów ruchu drogowego. ■

A.Ch.

Posiedzenie Zespołu Zarządzania Kryzysowego

10 września br. w Policyjnym Centrum Dowodzenia odbyło się posiedzenie Zespołu Zarządzania Kryzysowego Komendanta Głównego Policji. W czasie spotkania omówiono m.in. sytuację epidemiologiczną związaną z zagrożeniem wirusem Ebola, przedstawiono też informację o stanie bezpieczeństwa w Polsce w kontekście wydarzeń na Ukrainie oraz zagadnienia związane z realizacją zabezpieczenia Mistrzostw Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn. W posiedzeniu zespołu, któremu przewodniczył pierwszy zastępca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Krzysztof Gajewski, uczestniczył Komendant Główny Policji gen. insp. dr Marek Działoszyński, a także główny inspektor sanitarny MSW dr n. med. Maciej Kisiel, państwowy inspektor sanitarny MSW na obszarze województwa mazowieckiego lek. med. Helena Zacharska i dyrektorzy biur KGP. ■

H.G.

Jubileusz w Pile

12 września br. Szkoła Policji w Pile obchodziła jubileusz 60-lecia jej powołania. W uroczystościach z tej okazji uczestniczył Komendant Główny Policji gen. insp. dr Marek Działoszyński.

Jubileusz rozpoczął się mszą świętą. Następnie, w sali widowiskowej Regionalnego Centrum Kultury odbył się uroczysty apel, podczas którego wręczono odznaczenia, podziękowania za długoletnią służbę i pracę dla funkcjonariuszy i pracowników Szkoły. Po południu zorganizowano festyn policyjny, podczas którego setki mieszkańców miasta m.in. wysłuchało koncertów zespołów i orkiestr policyjnych z całego kraju. ■

A.Ch.
zdj. SP w Pile

Przemarsz polskiej orkiestry ulicami Souchez

Wzruszające koncerty

Festiwal orkiestr i parada pojazdów wojskowych z II wojny światowej – tak wyglądały obchody 70. rocznicy wyzwolenia Pas-de-Calais, francuskiego departamentu, które odbywały się od 4 do 7 września 2014 r. w Souchez we Francji. Uczestniczyła w nich Orkiestra Reprezentacyjna Policji z Warszawy, którą dyrygował mł. insp. Janusz Trzepizur.

Muzycy z Komendy Głównej Policji wyjechali do Francji na zaproszenie Józefa Ratajczaka, który był jednym ze współorganizatorów festiwalu. Zostali zakwaterowani w hotelu w Arras. W okolicach tej miejscowości spoczywają polscy żołnierze,

polegli za wolność Francji w I i II wojnie światowej.

WYSTĘP W SOUCHEZ

Pierwszego dnia orkiestra zagrała dwa koncerty w domach spokojnej starości w miejscowościach Bouvigny-Boyeffles i Ablain-Saint-Nazaire.

Orkiestra Reprezentacyjna Policji została założona w 1968 r. Muzykami są funkcjonariusze i pracownicy Policji. Orkiestra występuje około 130 razy w roku. Zapewnia oprawę muzyczną ceremonii państwowych i policyjnych. Występowała w Niemczech, Danii, Belgii, Czechach, Rosji i na Białorusi. W jej repertuarze znajdują się utwory marszowe, religijne, patriotyczne, symfoniczne, a także rozrywkowe, które słuchacze lubią najbardziej. Szczególnym uznaniem publiczności cieszy się musztra paradna w jej wykonaniu. Kapelmistrzami orkiestry od czasu jej powstania byli: Lech Pol, Czesław Kwieciński, Marian Olejniczak i Jerzy Walendzik. Obecnie kieruje nią mł. insp. Janusz Trzepizur. Od 1 czerwca 2014 r. Orkiestra Reprezentacyjna Policji funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Komendy Głównej Policji.

Festiwal orkiestr na stadionie miejskim, pokaz musztry paradnej

– Niektórzy z naszych podopiecznych bardzo się wzruszyli, gdy usłyszeli polską orkiestrę – mówi Grażyna Zająć, pielęgniarka z Domu Pomocy Społecznej w Bouvigny-Boyeffles, w którym mieszka 86 pacjentów.

Kilkoro z nich ma polskie pochodzenie. Ich ojcowie na początku XX wieku przyjechali do Francji, żeby pracować w kopalniach.

Wieczorem muzycy z KGP grali w wypełnionej po brzegi sali w Souchez. Koncert

składał się z dwóch 40-minutowych występów.

– Graliśmy nie tylko utwory polskie, ale także światową muzykę rozrywkową – mówi gitarzysta basowy Tomasz Glinka.

Koncert tak się podobał, że publiczność oklaskiwała polską orkiestrę na stojąco. Mer Jean-Marie Alexandre, dziękując muzykom za występ, podkreślał ich profesjonalizm i wirtuozerie.

MUSZTRA I KONCERT

Następnego dnia rocznicowych obchodów orkiestra zaprezentowała musztrę paradną na rynku w Bully-Les-Mines i placu w Montenescourt. Oba występy bardzo podobały się publiczności. Można było usłyszeć wiele pozytywnych opinii. Ludwik Perrin z Normandii, którego żona jest Polką, powiedział, że występ w Bully-Les-Mines był super, bo grane utwory były w jego guście.

– Musztra w wykonaniu Polaków była bardzo ładna – stwierdziła Jannine Rosik, która urodziła się we Francji, a jej rodzina pochodzi z Ostrowa Wielkopolskiego. – Policjanci w polskich mundurach prezentowali się znakomicie – dodała.

Francois Ratajczak z okolic Lens, który oglądał występ w Montenescourt, powiedział, że podobała mu się nie tylko muzyka w wykonaniu polskiej orkiestry policyjnej, ale także umundurowanie jej członków. Chciałby, żeby jeszcze kiedyś przyjechali.

Wieczorem muzycy z KGP koncertowali w kościele w Hersin-Coupigny. We wnętrzu o znakomitej akustyce wykonali 14 utworów, m.in.: „Poloneza A-dur” Fryderyka Chopina.

– Bardzo mi się podobało – powiedziała wzruszona Annie Iwinski, która uczy się języka polskiego i przyjeżdża czasami do naszego kraju. – Moi francuscy znajomi mówili, że koncert był piękny.

PARADA I FESTIWAL

Ostatniego dnia, w niedzielę, odbyła się 28. edycja parady pojazdów wojskowych z II wojny światowej, która upamiętniała wyzwolenie ziemi francuskiej spod okupacji hitlerowskiej. Uczestniczyli w niej oprócz polskiej orkiestry muzycy z: Francji, Holandii, Belgii i Szkocji. Paradę oglądało kilkanaście tysięcy ludzi. O godz. 16 na stadionie miejskim rozpoczął się festiwal. Każda z orkiestr zaprezentowała musztrę paradną. Na koniec wszystkie orkiestry zagrały utwór Highland Cathedral, który w 1982 r. skomponowali Ulrich Roever i Michael Korb.

– Jestem dumny z występów polskich policyjnych muzyków. Prezentowali się świetnie i grali jak prawdziwi wirtuozi. Była to jedna z najlepszych orkiestr, jakie widziałem – stwierdził Józef Ratajczak, który za-

Orkiestra szkocka wyróżniała się oryginalnością strojów

prosił Orkiestrę Reprezentacyjną Policji do Francji.

Jean Paul Ratajczak, współorganizator festiwalu i opiekun polskiej orkiestry, powiedział, że jest mile zaskoczony profesjonalizmem muzyków z polskiej Policji.

– Cieszę się, że przyjęli zaproszenie na festiwal, bo ich występy bardzo podobały się publiczności.

Zdaniem muzyków z KGP wyjazd był promocją nie tylko polskiej orkiestry, ale i pol-

skiej Policji. Pozwolił też na wymianę doświadczeń z innymi orkiestrami.

– Dzięki takim wyjazdom i koncertom możemy nawiązywać nowe kontakty, a w konsekwencji uczyć się czegoś nowego – powiedział Tomasz Glinka, który w policyjnej orkiestrze gra na gitarze basowej i bębnie marszowym. ■

ARTUR KOWALCZYK
zdj. autor

Parada pojazdów militarnych

Lubuski Komunik@tor

Komunikacja wewnętrzna w garnizonie lubuskim opiera się na Zespole Komunikacji Wewnętrznej Wydziału Komunikacji Społecznej, Zespole Prasowym KWP, rzeczniku prasowym komendanta wojewódzkiego Policji oraz na jednoosobowym stanowisku ds. prasowo-informacyjnych w KMP/KPP woj. lubuskiego. To ludzie i struktura, ale podstawowym nośnikiem informacji już od czterech lat jest pierwszy w Policji e-biuletyn, czyli Komunik@tor.

Wszystko zaczęło się 1 października 2008 r., kiedy komendant wojewódzki Policji rozkazem organizacyjnym nr 19/2008 utworzył Wydział Komunikacji Społecznej KWP. Komunik@tor powstał niedługo później, z potrzeby dotarcia z informacją do jak największej liczby odbiorców, możliwie często i jak najszybciej. Wydawał go i wydaje do tej pory (ukazało się już ponad 260 wydań) Zespół Komunikacji Wewnętrznej. O tym, jak skutecznie wypełnia swoją rolę, świadczy fakt, że bardzo szybko podobne rozwiązania pojawiły się w innych województwach.

Komunik@tor ukazuje się w każdy piątek. Forma tygodnika wymusza dużą mobilizację i zaangażowanie. Informacje trzeba zebrać, wyselekcjonować i zredagować. Chcemy, aby z biuletynu czytelnik dowiedział się o najważniejszych wydarzeniach w garnizonie, o sukcesach, doświadczeniach, ale również pozazawodowych pasjach policjantów i pracowników Policji. W Komunik@torze znajdują się informacje o zmianach kadrowych, o postępowaniach kwalifikacyjnych, terminach zajęć z wyszkolenia strzeleckiego i testów sprawnościowych. Dużym zainteresowaniem czytelników cieszą się rubryki „Okiem prawnika” i „Okiem psychologa”. Przy okazji ważnych wydarzeń, takich jak np. obchody Święta Policji, przygotowywane jest specjalne wydanie tygodnika.

Komunik@tor jest skutecznym narzędziem komunikacji wewnętrznej, ale czasami z przekazaniem informacji nie można czekać do najbliższego wydania. W takich sytuacjach wykorzystywany jest system powiadamiania za pomocą SMS, co, oprócz szybkości dotarcia do odbiorcy, daje możliwość selekcjonowania odbiorców i profilowania wiadomości.

Aby każdy nowy policjant wiedział, czym jest i czemu służy komunikacja wewnętrzna, otrzymuje z rąk naczelnik Wydziału Komunikacji Społecznej KWP mł. insp. Agaty Sałatki broszurę „Pakiet startowy dla nowo przyjętych”. Na spotkaniu z mł. insp. Agatą Sałatką nowo przyjęci dowiadują się o mechanizmach działania komunikacji wewnętrznej, o Komunik@torze i innych narzędziach wykorzystywanych do przekazywania informacji. Z pełnomocnikiem komendanta wojewódzkiego ds. ochrony praw człowieka rozmawiają o etyce zawodowej oraz otrzymują broszury „Ja, policjant – człowiek z zasadami”, zawierające zasady etyki zawodowej.

Obok Komunik@tora najważniejszym narzędziem komunikacji wewnętrznej wykorzystywanym w lubuskiej Policji jest intranet. W komendzie wojewódzkiej od stycznia 2012 roku funkcjonuje intranetowy Portal Komunikacji Wewnętrznej Lubuskiej Policji. Jest on bazą danych i źródłem potrzebnych informacji dla każdego policjanta i pracownika. Może z niego korzystać każdy użytkownik, który podłączony jest do sieci. To właśnie tam znajduje się baza aktów prawnych wydanych przez komendanta wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp., książka telefoniczna, zeskanowane artykuły prasowe dotyczące lubuskiej policji czy wzory formularzy i wniosków. ■

PATRYCJA TALER-ŚLUSARCZYK
Zespół Komunikacji Wewnętrznej
Wydział Komunikacji Społecznej
KWP w Gorzowie Wlkp.

Równe szanse

W Centrum Szkolenia Policji w Legionowie 18 września obradował Zespół Komendanta Głównego Policji ds. Strategii Równych Szans w Policji. Głównym zadaniem zespołu jest praca nad wdrożeniem w Policji trwałego systemu, który diagnozuje potrzeby i oczekiwania w zakresie równych szans i równego traktowania w służbie. W pracach zespołu uczestniczyli m.in. zastępca dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego Policji insp. dr Tomasz Szankin, przewodnicząca Zespołu ds. Strategii Równych Szans w Policji insp. Kornela Oblińska oraz zastępca komendanta CSP ds. dydaktycznych insp. Anna Rosół. ■

K.R.
zdj. Marcin Grzeszyk

Darmowe autostrady dla mundurowych

18 września Prezydent RP Bronisław Komorowski podpisał nowelizację ustawy (z 29 sierpnia br.) o drogach publicznych. Wszystkie pojazdy służb mundurowych, specjalnych i ratowniczych, a nie tylko uprzywilejowane, będą zwolnione z opłaty elektronicznej za przejazd autostradami niezależnie od wykonywanych zadań. Zgodnie z przepisami od opłaty elektronicznej zwolnione są pojazdy: sił zbrojnych, służb ratowniczych, Policji, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Więziennej, Inspekcji Transportu Drogowego oraz Służby Celnej. Dotyczy to także pojazdów zarządcy dróg krajowych wykorzystywanych do utrzymania tych dróg. Nowelizacja przewiduje uzupełnienie tego katalogu o pojazdy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Nowelizacja rozszerza także katalog służb ratowniczych korzystających ze zwolnienia z opłaty elektronicznej pojazdy Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa oraz pojazdy służb ratownictwa górniczego.

Zgodnie z nowymi przepisami odpowiedzialność administracyjną za większość naruszeń obowiązku uiszczenia opłaty elektronicznej będzie ponosił właściciel pojazdu, a nie kierujący, jak jest obecnie. Nowela wprowadza też zasadę, że nie może zostać nałożona więcej niż jedna kara administracyjna za naruszenie wspomnianego obowiązku w ciągu jednego dnia. Za brak opłaty elektronicznej będzie groziła kara w wysokości do 1500 zł.

Ustawa wejdzie w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia. ■

PAP/A.Ch.

Mag Charger LED

Ledowa wersja najpopularniejszej latarki akumulatorowej na rynku. Strumień światła - 680 lumenów, zasięg - ponad 400 metrów.

Więcej szczegółów oraz cały asortyment latarek Maglite na stronie www.brite.pl

MAGLITE

BRITE

Oficjalny importer Maglite
Serwis Części Gwarancja

Przy stole cz. 2

Zasady, które opisujemy, dotyczą wprawdzie uroczystych obiadów, ale warto je stosować także w mniej oficjalnych sytuacjach.

Nakrycia i sztucce. Każda z osób zasiadających za stołem powinna mieć przed sobą talerz lub talerze. Talerze powinny pojawiać się na stole zgodnie z kolejnością podawanych dań. Jeżeli talerzy jest więcej niż jeden, umieszczamy między talerzami specjalną serwetkę. Po prawej stronie talerza umieszczamy noże i łyżki, w kolejności, w jakiej będą wykorzystywane. Najbardziej na zewnątrz powinien znaleźć się ten ze sztucców, który będzie używany jako pierwszy. Również po prawej stronie talerza, powyżej łyżek i noży, powinny stać kieliszki i, ewentualnie, puste filiżanki do kawy. Po lewej stronie od talerza kładziemy widelce, zgodnie z zasadą, że ten, który będzie używany pierwszy, powinien znaleźć się najbardziej na zewnątrz. Powyżej widelców możemy postawić talerzyki z chlebem czy masłem. Nad talerzem mogą znajdować się łyżeczki deserowe (trzonkiem w prawo) i widelczyki deserowe (trzonkiem w lewo). Serwetka, którą przypomnijmy, kładziemy podczas posiłku na kolana, leży albo po lewej stronie talerza, albo na talerzu.

Napoje i alkohole. Podstawowa zasada: „Łokci i butelek nie umieszczamy na stole”, tym bardziej nie powinniśmy stawiać na stole kartonów z sokami. Najlepiej, żeby soki i woda znajdowały się w dzbankach, natomiast alkohole (w butelkach) przygotowane były na bocznym stoliku. Wino może stać na stole, ale tylko w karafkach. Przy okazji trzeba powiedzieć, że różnego rodzaju dodatki i przyprawy, takie jak musztarda czy ketchup, nie powinny pojawiać się na stołach w firmowych opakowaniach (słoiczkach), choćby najbardziej gustownych. Wszystko, co znajduje się na stole, powinno być wyłożone w specjalnych naczyniach; najlepiej żeby wszystkie naczynia były podobnego koloru.

Ręce podczas posiłku. W czasie trwania oficjalnej części posiłku nadgarstki powinny być oparte o krawędź stołu. Na stole nigdy nie powinny znaleźć się łokcie, nie powinny nigdy znajdować się również nad stołem. Oznacza to, że sięgamy tylko po te półmiski czy sosjerki, które możemy

sięgnąć, nie przekraczając krawędzi stołu. W pozostałych przypadkach o pomoc prosimy sąsiadów lub osoby obsługujące stół. W części nieoficjalnej (najczęściej po posiłku, kiedy podano kawę) możemy lekko odsunąć krzesło, położyć ręce na jego oparciu, nie obowiązuje wtedy zasada trzymania nadgarstków na krawędzi stołu. Jedyne, o czym należy pamiętać, to unikanie nadmiernej gestykulacji.

Kiedy rozpoczynamy jedzenie? W kilku- bądź kilkunastoosobowym gronie sygnał do rozpoczęcia jedzenia daje gospodyni. Najczęściej sięgając po serwetkę i rozkładając ją na kolanach. Jako uczestnicy obiadu robimy podobnie. Zaczynamy jeść wtedy, gdy zaczyna jeść gospodyni. Trzeba także pamiętać, że mężczyzna może zacząć jeść dopiero wtedy, gdy jeść zaczyna siedząca po jego prawej stronie kobieta. Na dużych przyjęciach niekiedy zdarza się tak, że obsługa nie jest w stanie przynieść posiłku wszystkim gościom w tym samym czasie. Wtedy z rozpoczęciem jedzenia czekamy, aż jedzenie dostaną wszyscy nasi sąsiedzi (osoby siedzące przy tym samym stoliku).

Sztucce podczas jedzenia. Oczywiście: widelec w lewej ręce, nóż w prawej. Niekiedy podczas jedzenia musimy odłożyć sztucce. Zdarza się to najczęściej wtedy, gdy sięgamy po serwetkę, żeby przetrzeć usta i napić się soku, wody czy wina. Sztucce kładziemy na talerzu skrzyżowane w układzie „za dwadzieścia czwarta” w taki sposób, by nóż leżał pod widelcem, ostrzem zwróconym w lewą stronę. Absolutnie niedopuszczalne jest oparcie sztucców na brzegu talerza. Wygląda to nieestetycznie, ściekający sos może poplamiać obrus, a my zostaniemy uznani za źle wychowanych. Po zakończeniu jedzenia sztucce kładziemy równoległe, trzonkami skierowanymi w prawą stronę na godzinie „dwadzieścia po czwartej” albo, jak chcą inni, „pod kątem 45 stopni w stosunku do krawędzi stołu”.

Dwa widelce do ryby? Warto rozprawić się z tym mitem. Zwyczaj ten pojawił się w Polsce w czasach, kiedy na rynku nie było specjalnych noży do ryb. W tej chwili są takie dostępne, więc używanie do jedzenia ryb dwóch widelców jest absolutnie niedozwolone. Filety z ryb, śledzie w śmietanie, łososia wędzonego czy węgorza jemy zwykłym nożem i widelcem. Rybę upieczoną czy ugotowaną w całości jemy widelcem o specjalnym kształcie i tępych szerokim nożem. Sztucce te są dostosowane do wykonywania czynności związanych z oddzielaniem mięsa od ości. ■

prof. dr hab. MICHAŁ IWASZKIEWICZ,
znawca i wykładowca protokołu dyplomatycznego i dobrego obyczaju. Rektor WSUS w Poznaniu,
członek Rady Konsultacyjnej Komendanta Głównego Policji

Bieg z Policją

Góra już po raz piąty gościła biegaczy, którzy chcieli sprawdzić swoją kondycję na dystansie 10 km. „Bieg z Policją” ma charakter otwarty, więc na starcie stanęło niemal 400 zawodników. W trakcie biegu rozegrano również Mistrzostwa Polski Policjantów w Biegu na 10 km.

Wśród policjantek najlepsza była Anna Ficner ze Złotoryi, która w klasyfikacji ogólnej zajęła trzecie miejsce. Najszybszym policjantem okazał się Adam Thiel z Lęborka. Oboje zajęli także pierwsze miejsca w kategorii NSZZP. W klasyfikacji kobiet w kategorii IPA triumfowała Monika Tuczyńska z Głogowa. Wśród mężczyzn w tej samej kategorii zwyciężył Andrzej Stefański z Elbląga. ■

P.Ost.

Półmaraton w Pile

Blisko 3 tysiące zawodników i zawodniczek wystartowało z al. Piastów w Pile, by dotrzeć do mety na placu Zwycięstwa. Wszyscy przebiegli dystans 21,097 km. W ramach biegu rozegrano także Mistrzostwa Policji w Półmaratonie. Wśród 2855 biegaczy, którzy ukończyli tegoroczny bieg, znalazło się 87 policjantów i policjantek. Najlepsi okazali się: wśród kobiet – Edyta Marciniak z KMP w Kaliszu, która pokonała trasę w czasie 1:41:40, a wśród panów Paweł Piotraschke z SP w Słupsku z czasem 1:12:52.

Warto dodać, że 50 słuchaczy pilskiej Szkoły Policji, którzy odbywają obecnie praktyki w KPP w Pile, pełniło służbę na trasie biegu. ■

ANNA FONS
zdj. SP w Pile

Bieg uliczny w Głucholazach

20 września w Głucholazach zorganizowano XII Ogólnopolski Bieg Uliczny Służb Mundurowych. Zawodnicy rywalizowali na trasie 10,2 km. Otwarty charakter biegu zachęcał do startu także biegających cywilów. Jednym z celów organizatorów jest integracja mundurowych i niemundurowych sportowców, więc tu zamierzenia zostały zrealizowane. W klasyfikacji policjantów wygrał Marcin Górka z Gorlic. Drugi na metę wpadł Stanisław Zawół ze Szklarskiej Poręby, a trzecia dobiegła Anna Ficner ze Złotoryi, która tym samym wygrała klasyfikację pań. Wśród panów z trzecim czasem dobiegł Bartłomiej Olbrych z Biecza. ■

P.Ost.

Bieg Zbiega

6 września 2014 r. na terenie Nadleśnictwa Ostrów Mazowiecka został rozegrany „II Leśny Bieg Zbiega” zorganizowany przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Warszawie w ramach obchodów 90-lecia powołania Lasów Państwowych, w którym uczestniczyły reprezentacje wszystkich formacji mundurowych m.in. Wojska Polskiego, Żandarmerii Wojskowej, Państwowej Straży Pożarnej, Biura Ochrony Rządu i Lasów Państwowych. Każda formacja mogła wystawić maksymalnie 10 zawodników.

Zawody, które są jednym z najtrudniejszych biegów terenowych w Polsce, rozgrywane były na dystansie 12 km (w przypadku korzystania z mapy i uproszczonej formy biegu na orientację) i 14 km w przypadku biegu po wyznaczonej przez organizatora trasie, która była bardzo wymagająca i przebiegała przez leśne chaszczki, rowy melioracyjne, pola uprawne i pola błotne. Wszystko było dodatkowo urozmaicone licznymi przeszkodami.

Bezkonkurencyjna okazała się reprezentacja Komendanta Głównego Policji w składzie: mł. insp. Janusz Skosolas (KWP w Gdańsku), mł. insp. Tomasz Kubicki (KPP w Oleśnie), podinsp. Maciej Wojciechowski (WSPoL w Szczytnie), kom. Grzegorz Tomczak (WSPoL w Szczytnie), sierż. Anna Ficner (KPP w Złotoryi) i post. Mateusz Kazek (KPP w Brzesku) – wygrywając wszystkie kategorie. Indywidualnie miejsce I zajął podinsp. Maciej Wojciechowski, ustanawiając wynikiem 1:15:51 s rekord trasy. Na drugiej pozycji uplasował się post. Mateusz Kazek. III miejsce zajął Seweryn Pogocki z PSP.

W kategorii kobiet bezkonkurencyjna była sierż. Anna Ficner, wygrywając z czasem 1:24:47 s, druga była Anna Rutkowska reprezentująca Lasy Państwowe, III miejsce zajęła Ewa Rusinowicz ze Straży Granicznej.

W klasyfikacji drużynowej nasza reprezentacja wyprzedziła drużynę PSP, która zajęła II miejsce i reprezentację Wojsk Specjalnych – miejsce III.

Po zwycięstwach w rozegranym 16 sierpnia 2014 w Lublińcu „X Biegu Katorznika” (indywidualnie podinsp. Maciej Wojciechowski i wśród kobiet sierż. Anna Ficner) to kolejny duży sukces reprezentacji KGP świadczący o tym, że w tak ekstremalnych warunkach polscy policjanci nie mają sobie równych. ■

TOMASZ KUBICKI
zdj. autor

Mistrzostwa MTB

Podczas rozgrywanych w dniach 13–14 września br. w Obiszowie Mistrzostw Polski Amatorów w Maratonie MTB przeprowadzono także Mistrzostwa Polski Policjantów MTB. Na trzydziestopięciokilometrowej trasie najlepszy był Adam Dziuk z KPP w Myszkowie. Wśród policyjnych rowerzystek dystans ten najszybciej pokonała Monika Tuczyńska z KPP w Głogowie. ■

P.O.

Zbigniew Prych (drugi z lewej) ze swoimi podopiecznymi

Legnicki policjant najlepszym trenerem na świecie!

Naczelnik Wydziału Prewencji KMP w Legnicy nadkom. Zbigniew Prych, jednocześnie trener sportów walki uczestniczył wraz z trzema trenowanymi przez siebie zawodnikami w Mistrzostwach Świata K-1, odbywających się w dniach 12–14 września w Londynie.

W zawodach uczestniczyło 250 sportowców z 25 krajów świata. Wszyscy trenowani przez policjanta zawodnicy wywalczyli złote medale w swoich kategoriach wagowych! Podczas gali zamykającej mistrzostwa legnicki policjant trener otrzymał od organizatorów złoty medal dla najlepszego trenera mistrzostw! ■

SŁAWOMIR MASOJCZ
zdj. z archiwum trenera

Sukcesy policyjnego trenera z Łukowa

Asp. sztab. Zenon Pawlikowski z KPP w Łukowie ma powód do zadowolenia – jego zawodniczka, a prywatnie córka, Marta Pawlikowska zdobyła brązowy medal w Mistrzostwach Świata w kick boxingu (WAKO Cadets & Juniors World Championships), które odbyły się w dniach 6–14 września 2014 r. we włoskim Rimini. Dobrze zaprezentował się także drugi łukowski zawodnik Maciej Królik.

Medal w mistrzostwach globu to największe tegoroczne osiągnięcie podopiecznych Zenona Pawlikowskiego, ale nie jedyne. Jego zawodnicy zdobyli w tym roku dwa brązowe medale w Pucharze Świata i 12 medali w Mistrzostwach Polski w kick boxingu oraz trzy medale w Mistrzostwach Polski w boksie.

Zenon Pawlikowski na co dzień pełni służbę na stanowisku asystenta Wydziału Kryminalnego KPP w Łukowie. W czasie wolnym od służby realizuje swoje pasje, czyli uczy łukowską młodzież boks i kick boxingu w sekcji Policyjnego Towarzystwa Sportowego (od września br. Klubu Sportów Walki Łuków).

Poza tym prowadzi z policjantami KPP w Łukowie zajęcia z technik i taktyki interwencji oraz dzieli się swoją wiedzą i umiejętnościami z uczniami klasy policyjnej w Zespole Szkół w Radoryżu Smolanym, którą patronatem objęła łukowska komenda. ■

PTS
zdj. Jarosław Konecki

Reprezentacja KGP

W sierpniu reprezentacja Komendanta Głównego Policji w Piłce Nożnej zajęła trzecie miejsce w turnieju z okazji święta niepodległości Mołdawii. Pierwsze miejsce zdobyła Serbia, a drugie gospodarze.

We wrześniu w jubileuszowym X Turnieju Drużyn Policyjnych o Puchar Komisarza Generalnego Litewskiej Policji nasza reprezentacja zajęła miejsce trzecie w kategorii OPEN. Brąz zdobyli także piłkarze reprezentujący KSP w kategorii drużyn +35. ■

P.O.
zdj. RKGJ

Memoriał Kamili

23 sierpnia br. na Stadionie Narodowym w stolicy odbył się V Warszawski Memoriał Kamili Skolimowskiej, podczas którego rywalizowali lekkoatleci. Gwiazdą imprezy był jamajski sprinter Usain Bolt, który 100 m pokonał w czasie 9,98 s. Paweł Fajdek rzucił młotem na odległość 83,48 m, czym ustanowił nowy rekord Polski, który od 13 lat należał do Szymona Ziółkowskiego. Rekord Polaka to najlepszy wynik w rzucie młotem od 6 lat na całym globie.

Przypomnimy, że patronką imprezy jest Kamila Skolimowska, mistrzyni olimpijska, rekordzistka Polski właśnie w rzucie młotem, która była także policjantką KSP. Zmarła tragicznie w 2009 roku. Duży materiał o policyjnej mistrzyni pt. „Młociarka w mundurze” opublikowaliśmy w majowym numerze „Policji 997” z 2008 roku. ■

PAWEŁ OSTASZEWSKI

Snajper 2014

W Biedrusku rozegrano XVII Międzynarodowy Wielobój Strzelecki Żołnierzy Rezerwy Armii Państw NATO – SNAJPER 2014 z udziałem prawie 200 zawodników, w tym reprezentantów służb mundurowych z Polski. Strzelcy rywalizowali w siedmiu konkurencjach.

W klasyfikacji zespołowej drużyn polskich drugie miejsce zajęła reprezentacja KWP we Wrocławiu. Indywidualnie wśród Polaków pierwsze miejsce zdobył st. asp. Rafał Sokołowski, a trzecie sierż. Katarzyna Bieńkowska (oboje z KWP we Wrocławiu). Policjantka z Wrocławia została także najlepszą zawodniczką służb mundurowych MSW. W konkurencji strzelania z karabinu maszynowego PK pierwsze miejsce wywalczyła st. sierż. Monika Witt, reprezentująca IPA i Komendę Miejską Policji w Poznaniu. ■

P.O.

Sportowe zapowiedzi

W październiku planowane są dwie imprezy z harmonogramu centralnego:

- Mistrzostwa Policji w Judo – przygotowywane przez CSP w Legionowie;
- Ogólnopolskie Mistrzostwa Policji w Biegu Przelajowym im. sierż. Grzegorza Załogi – KWP w Katowicach ■

Objaśnienia haseł zostały podane w porządku alfabetycznym – są pierwszymi i kolejnymi literami odgadanych wyrazów, które należy wpisać we właściwe miejsca. Cyfry w nawiasach określają liczbę liter w wyrazie. W diagramie ujawniono wszystkie litery W.

• stolica Ghany (4) • poręczenie na wekslu (4) • Marek Grechuta i... (5) • zawiadomienie o przesyłce (5) • to np. kamyk o magicznym znaczeniu (6) • szczególnie względy (6) • w kałamarzu (8) • brązu, lodowcowa i średniowiecza (5) • niegdyś Tunguzem zwany (5) • epopeja Wergiliusza o podróży Eneasza (6) • wbijane w ścianę, ułatwiają wspinaczkę (4) • ciężarki do ćwiczeń (6) • rzeka z wiersza Słowackiego (4) • miasto nad jeziorem Jeziorak (5) • stępka inaczej (3) • dekolt lub kolor w kartach (4) • skóra drzewa (4) • zeszyt pradziadka (5) • to, co najlepsze, czyli sam... (5) • niezbędne w kuźni (7) • on tropi chochlika drukarskiego (8) • akademicki dla spóźnialskich (8) • salonowy lub ryczy (3) • werniks chiński (4) • ... Halama (4) • w aptece na półkach (9) • powinien być ostry (3) • pole poetycko (4) • metal, który „wchodzi” w nogi (4) • kształt twarzy (4) • biały na stole (5) • resztki świecy (6) • część pożyczki (4) • podawana na zgodę (5) • obszar dla dzielnicowego (5) • bywa – w nim as (5) • krach majątkowy (5) • on niesie pomoc (8) • tyle lat ma wiek (3) • się rzekło niejedno (5) • tworzenie bez pośpiechu (6) • czasami większa niż życie (6) • daje sygnał do rozpoczęcia biegu (7) • Jarema Stępowski śpiewał: *Widoma rzecz...* (7) • portier lub mieszkaniec Berna (8) • górna część tułowia (4) • skupienie myśli (5) • dobra, silna lub ostatnia (4) • zapal, chęć działania (5) • na nie dmuchamy w powiedzeniu (5) • wyścigi motocyklowe potocznie (5)

Po rozwiązaniu krzyżówki należy odczytać hasło, dokończenie aforyzmu, które tworzą litery w kratkach oznaczonych w prawym dolnym rogu cyframi od 1 do 18:

„To, że jesienią zdarzają się gorące dni wcale nie oznacza, ...

(.....) (.....) (.....) (.....)

BOŻENA CHMIELEWSKA

Rozwiązania (samo hasło) prosimy nadsyłać na kartkach pocztowych (nie decyduje data stempla pocztowego) pod adresem redakcji lub e-mailem (gazeta.listy@policja.gov.pl) do 21 października 2014 r. W e-mailu prosimy o podanie imienia i nazwiska

KRZYŻÓWKA NR 10

oraz adresu zamieszkania. Wśród Czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania, rozlosujemy nagrody: książki Wydawnictwa Replika.

Nadesłanie przez Czytelnika rozwiązania oznacza, że wyraża on zgodę na publikację swojego imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania w razie wygranej. Pełny regulamin do wglądu w redakcji.

Rozwiązanie krzyżówki nr 9: „Nauczając uczymy się”.

Nagrodę, książki Wydawnictwa Prószyński i S-ka, wylosowali: Katarzyna Byrska z Piotrkowa Trybunalskiego, Danuta Malon z Lublina, Sylwester Szklorz z Katowic.

POLICJA

miesięcznik

Komendanta Głównego Policji

997

Adres redakcji:

02-514 Warszawa 12, ul. Domaniewska 36/38
tel. 22 60-161-26, fax 22 60-168-67

www.gazeta.policja.pl, gazeta@policja.gov.pl

Łączność z czytelnikami:

gazeta.listy@policja.gov.pl (22 60-121-87)

Sekretariat: Beata Brzemińska

gazeta@policja.gov.pl

(22 60-161-26, 22 60-115-01, 22 60-115-69)

Redaktor naczelna: podinsp. dr Iwona Klonowska
iwona.klonowska@policja.gov.pl (22 60-161-26)

Sekretarz redakcji:

Agata Guzdek-Szewczak (22 60-161-32)

agata.guzdek-szewczak@policja.gov.pl

Zespół redakcyjny:

Andrzej Chyliński andrzej.chyliński1@policja.gov.pl

Artur Kowalczyk artur.kowalczyk2@policja.gov.pl,

Anna Krawczyńska, Klaudiusz Kryczka,

Paweł Ostaszewski, Jerzy Paciorkowski,

Elżbieta Sitek, Aleksandra Wicik,

adresy e-mail pracowników redakcji:

imię.nazwisko@policja.gov.pl

(bez polskich znaków)

Reklama: Klaudiusz Kryczka (22 60-115-13)

kladiusz.kryczka@policja.gov.pl

Dział foto: Andrzej Mitura

andrzej.mitura@policja.gov.pl (22 60-115-96)

Studio graficzne:

Krzysztof Żaczkiewicz, Krystyna Żaczkiewicz
(22 60-135-46)

Korekta: Elżbieta Mirowska (22 60-121-87)

Kolportaż: Krzysztof Chrzanowski (22 60-160-86)

Druk i oprawa: „Zapolex” Sp. z o.o.

Nakład: 30 000 egz.

Numer zamknięto: 25.09.2014 r.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo skrótów i opracowania redakcyjnego tekstów przyjętych do druku oraz prawo nieodpłatnego publikowania listów. Redakcja zastrzega sobie również możliwość nieodpłatnego wykorzystania publikowanych materiałów na własnej stronie internetowej. Za treść zamieszczonych reklam, ogłoszeń, listów i materiałów sponsorowanych redakcja nie odpowiada.

Zamówienia na prenumeratę:

Redakcja Czasopisma „Policja 997”

ul. Domaniewska 36/38, 02-514 Warszawa 12

tel. 22 60-160-86, 22 60-161-26, faks 22 60-168-67

e-mail: krzysztof.chrzanowski@policja.gov.pl

Cena prenumeraty rocznej miesięcznika

„Policja 997” – 36 zł

Platników VAT prosimy o podanie numeru NIP.

Zamówienie zostanie zrealizowane po opłaceniu wystawionej do Zamawiającego faktury lub po dokonaniu przez

Zamawiającego wpłaty na konto:

Komenda Główna Policji

ul. Puławska 148/150, 02-624 Warszawa

NBP O/O Warszawa

18 1010 1010 0071 2622 3100 0000

W tytule wpłaty prosimy wpisać:

„Prenumerata Policji 997”.

Wpłaty nieopłacone zamówieniem będą zwracane bez realizacji.

Rada Programowa Czasopisma „Policja 997”

Nadinsp. Krzysztof Gajewski – pierwszy Zastępca Komendanta Głównego Policji, reprezentujący pion prewencji Policji

Nadinsp. Wojciech Olbryś – Zastępca Komendanta Głównego Policji, reprezentujący pion logistyki Policji

Nadinsp. Mirosław Schössler – Zastępca Komendanta Głównego Policji, reprezentujący pion kryminalny Policji

Insp. Kornela Oblińska – Zastępca Dyrektora

Gabinetu Komendanta Głównego Policji

Insp. dr Tomasz Szankin – Zastępca Dyrektora

Gabinetu Komendanta Głównego Policji

Insp. dr Mariusz Sokolowski – Rzecznik

Komendanta Głównego Policji

Insp. Grzegorz Jach – Pełnomocnik Komendanta

Głównego Policji ds. promocji bezpieczeństwa

publicznego i współpracy z organizacjami

pozarządowymi.

Egzemplarze miesięcznika w policyjnej dystrybucji wewnętrznej są bezpłatne.

Artystyczne spotkania

Integracyjne plenery malarsko-fotograficzne, organizowane przez Komendę Powiatową Policji we Wrześni, to już tradycja. Są okazją do spotkań artystów wywodzących się z różnych służb mundurowych. Impreza cieszy się też coraz większym zainteresowaniem dzieci i młodzieży z wrześnińskich szkół.

Już od ośmiu lat Komenda Powiatowa Policji we Wrześni organizuje spotkania, w których biorą udział funkcjonariusze z całej Polski. Malarze, rzeźbiarze i fotografowie, którzy na co dzień służą w formacjach mundurowych, spędzają razem czas, obcują z przyrodą, poznają zabytki ziemi wrześnińskiej, nawiązują przyjaźnie. I tworzą.

Za pierwszym razem chodziło przede wszystkim o integrację artystów w mundurach. Dodatkową okazją było obchodzone w 2006 roku 750-lecie Wrześni. Udział w plenerze wzięli wówczas przedstawiciele Policji, wojska, Straży Granicznej i Izby Celnej. Wspaniała atmosfera, a także imponujący dorobek artystyczny, jaki pozostał po imprezie, sprawiły, że organizatorzy postanowili nadać jej cykliczny charakter.

Na kolejny plener trzeba było poczekać dwa lata. Jego współorganizatorem zostało Stowarzyszenie na rzecz Osób Poszkodowanych w Wypadkach Komunikacyjnych „Drogowskaz” we Wrześni. Tematem prac było

bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Plener cieszył się dużym zainteresowaniem miejscowej młodzieży, która chętnie uczestniczyła nie tylko w warsztatach fotograficznych i malarskich, ale też w prelekcjach prewencyjnych.

III Integracyjny Plener Malarsko-Fotograficzny Służb Mundurowych, który zorganizowano w 2010 roku w Grzybowie (pow. wrześniński), określano mianem podróży w przeszłość. Do współpracy zaproszono miejscowe Towarzystwo Przyjaciół Grodu. Podobnie jak dwa lata wcześniej, chętna do udziału w zajęciach i warsztatach była młodzież z wrześnińskich szkół. Dzięki temu edukacja artystyczna mogła stać się jednocześnie pouczającą lekcją o historii regionu.

Inspiracją dla twórców tegorocznego pleneru, który trwał od 25 do 29 sierpnia, stało się miasto Września ze swoją bogatą historią i wspaniałą architekturą. Honorowy patronat nad imprezą objął Komendant Główny Policji. Policjanci, żołnierze, strażnicy graniczni,

celnicy, a także przedstawiciele służby zdrowia i Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu zwiedzali urokliwe zakątki gmin powiatu wrześnińskiego i uwieczniali ich piękno na fotografiach i obrazach. Zgodnie z tradycją nie mogło zabraknąć zajęć dla dzieci i młodzieży, którzy pod okiem doświadczonych artystów doskonalili swoje umiejętności plastyczne. Dorobek tegorocznego pleneru będzie można podziwiać na specjalnie organizowanej wystawie, która odbędzie się w październiku we Wrześni. ■

MGH
zdj. KPP we Wrześni

Listopad

zjfi. Jedna z prac uczestników integracyjnego pleneru malarsko-fotograficznego Września 2014

październik

p	6	13	20	27	
w	7	14	21	28	
ś	1	8	15	22	29
c	2	9	16	23	30
p	3	10	17	24	31
s	4	11	18	25	
n	5	12	19	26	

POLICJA miesięcznik KGP
997

Adres redakcji:
02-514 Warszawa 12, ul. Domaniewska 36/38
tel. 22 60-161-26, fax 22 60-168-67
Łączność z czytelnikami:
tel. 22 60-121-87, gazeta.listy@policja.gov.pl

grudzień

p	1	8	15	22	29
w	2	9	16	23	30
ś	3	10	17	24	31
c	4	11	18	25	
p	5	12	19	26	
s	6	13	20	27	
n	7	14	21	28	

styczeń

p	5	12	19	26	
w	6	13	20	27	
ś	7	14	21	28	
c	1	8	15	22	29
p	2	9	16	23	30
s	3	10	17	24	31
n	4	11	18	25	

s	1
n	2
p	3
w	4
ś	5
c	6
p	7
s	8
n	9
p	10
w	11
ś	12
c	13
p	14
s	15
n	16
p	17
w	18
ś	19
c	20
p	21
s	22
n	23
p	24
w	25
ś	26
c	27
p	28
s	29
n	30